

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 21 augustus 2018

Portefeuillehouder(s): Wethouder Becht

Portefeuille(s): economische zaken - binnenstad

Contactpersoon: P. Ewalts

Tel.nr.: 0615465905

E-mailadres: ewalts.p@woerden.nl

18R.00474

Onderwerp:

Beleidskader binnenstad Woerden 2018-2022

Samenvatting:

De wens tot actualisering van de notitie De Kloppende Binnenstad (augustus 2014) heeft geleid tot een breed gedragen binnenstadvisie Woerden Vestingstad 2018-2022 (bijlage: hierna ook Woerden Vestingstad). In goed overleg met de stakeholders zijn de daarin opgenomen ambities en doelstellingen voor de binnenstad op diverse thema's nader uitgewerkt tot het voorliggende Beleidskader binnenstad Woerden 2018-2022 (bijlage: hierna ook 'Beleidskader binnenstad'). Wij stellen de raad voor om de ambities en doelstellingen in het Beleidskader binnenstad Woerden 2018-2022 vast te stellen. Nieuwe initiatieven in de binnenstad zullen hieraan getoetst worden. Dit kader wordt in de komende maanden uitgewerkt in een actieprogramma samen met alle stakeholders. In de tussentijd zijn partijen in de binnenstad actief aan de slag met projecten en activiteiten zoals een terrassenbeleid.

Gevraagd besluit:

1. Vast te stellen:
  1. het Beleidskader binnenstad Woerden 2018-2022 (augustus 2018) als richtinggevend voor beleid en toetsing van nieuwe initiatieven in de binnenstad.Tegelijkertijd in te trekken:
  2. de notitie De Kloppende Binnenstad (augustus 2014).
2. Het college opdracht te verstrekken:

Een actieprogramma -na besluitvorming over punt 1 en gereed in Q2 2019- met een lijst van de benodigde concrete acties -inclusief doorrekeningen van mogelijke kosten en baten op realiseerbaarheid- te laten opstellen en de kosten ervan ten laste van het reguliere binnenstad budget te laten komen en voor de uitvoering mede de in 2019 begrote €100.000 voor de binnenstad in te zetten.
3. De doelstellingen en ambities over de horeca in het Beleidskader 2018-2022 bij het op te stellen horeca beleidskader te betrekken.

Inleiding

Voor de vervanging van de notitie De Kloppende Binnenstad naar het Beleidskader binnenstad is veel werk verzet. Het vorige college heeft ervoor gekozen om de binnenstadvisie volledig in co-creatie met belangrijke stakeholders uit de Woerdense binnenstad op te stellen. Het college beseft dat dit veel gevraagd heeft van deze stakeholders en hun achterban. Ze wil hiervoor nogmaals haar dank uitspreken naar alle participanten, hun achterban en andere betrokkenen. De betrokkenheid en

solidariteit binnen het Woerdense is hoog, zo is gebleken. Het resultaat is een visie Woerden Vestingstad voor en door de binnenstad met een groot draagvlak van de betrokken stakeholders en hun achterban uit de binnenstad. De input van het horecaonderzoek (bijlage) en de supermarkt structuurvisie zijn hierin meegenomen. Zoveel mogelijk is getoetst aan de andere visies in de gemeente om tegenstrijdigheden te voorkomen.

Voor de nieuwe visie voelen partijen zich verantwoordelijk om de gestelde ambities te halen. Het hebben van een visie is één ding, maar in de vervolg stap wordt duidelijk 'hoe' partijen de gestelde doelen en ambities kunnen realiseren.

Het vorige college heeft in samenspraak met de raad afgesproken de besluitvorming over de visie over de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 heen te tillen.

Met het coalitieakkoord en het aantreden van het huidige college is een nieuwe situatie ontstaan. Het college heeft de visie Woerden Vestingstad door vertaald in het nu voor u ter besluitvorming liggende Beleidskader Binnenstad 2018 - 2022. Hierin zijn de kernmissie, de doelstellingen en ambities uit Woerden Vestingstad opgenomen inclusief de aanvullingen en bijstellingen daarop.

Wij bouwen graag voort op het draagvlak en samenwerking vanuit de partners in de vestingraad te weten: de BIZ vereniging Stadshart (ondernemers), de Belangenvereniging Binnenstadbewoners Woerden (bewoners), het Rijngracht Comité (een belangengroep voor heropening van de Rijngracht), de C5 (Cultuur), de Horeca binnenstad, Woerden Marketing. Wij zullen naast hen ook anderen betrekken bij de uitwerking - zoals in juli jl. is afgestemd met de Vestingraad - die tot dusverre niet of minder betrokken zijn geweest in dit proces. Dat zijn de vertegenwoordigers van de diverse markten in de binnenstad, vastgoedpartijen, organisatoren evenementen, de historische vereniging/ erfgoedorganisaties en mogelijk partijen buiten de binnenstad. Wij komen met een voorstel voor uitwerking van het beleidskader binnenstad in een actieprogramma en de participatie van genoemde partijen hierin. Wij nemen hiervoor het initiatief.

Wat anderen en gemeente al doen in de binnenstad in 2018

Ondanks de vertraging in de besluitvorming zijn partijen actief aan de slag gegaan met de visie. Stadshart Woerden en Woerden Marketing hebben het logo en beeldmerk aangepast richting Vestingstad en historie. Wij zijn gestart met het opstellen van een horecabeleidskader en terrassenbeleid. Ook hebben we een groot aantal projecten in de openbare ruimte van de binnenstad in uitvoering genomen merendeels in lijn met het gedachtegoed van de binnenstadvisie Woerden Vestingstad. Verder bevat de programmabegroting 2019 en de meerjarenbegroting meerdere projecten voor de binnenstad in de openbare ruimte. Een overzicht van deze projecten is toegevoegd als bijlage.

Het Beleidskader binnenstad is als volgt opgebouwd en gelaagd:

Stap 1: Centraal staat de kernmissie. (afkomstig uit de binnenstadvisie Woerden Vestingstad)

Stap 2: Daarvan afgeleid zijn een aantal deelthema's geformuleerd met ambities en doelstellingen op o.a. cultuur en recreatie, evenementen, wonen, detailhandel, horeca en bereikbaarheid & routing, markten, openbare ruimte, duurzaamheid & innovatie.

Stap 3: Direct na besluitvorming volgt stap drie met de verdere uitwerking in een concreet actieprogramma ter mogelijke realisatie.

Het beleidskader biedt voldoende flexibiliteit in de doelstellingen om te kunnen inspelen op voortdurend veranderende vragen en opgaven vanuit de samenleving.

Participatieproces

Voorjaar 2017 zijn de eerste "binnenstadgesprekken" gehouden met stakeholders uit de binnenstad. Van daaruit is een schrijfgroep opgesteld met eerder genoemde vertegenwoordigers en de gemeente -in een faciliterende rol-. Zij hebben de binnenstadvisie met ondersteuning door een extern bureau - BRO- opgesteld en opgeleverd in oktober 2017.

In de periode van oktober 2017 t/m maart 2018 is de binnenstadvisie diverse keren besproken in het college, raadscommissies en de raad. Mede ter vergroting van het draagvlak -een wens vanuit de raad- heeft de gemeente in goed overleg met de partners in de vestingraad op 23 april 2018 een informatieavond gehouden over de binnenstadvisie voor alle Woerdenaren inclusief de kernen. Met een goede opkomst vanuit alle geledingen -waaronder de dorpskernen- heeft de bijeenkomst

bevestigd dat een breed draagvlak bestaat onder de Woerdenaren voor de ambities en doelstellingen in de visie. Zie voor een verslag van deze bijeenkomst de bijlage. De Stichts-Hollandse Historische Vereniging heeft schriftelijk -juni 2018- een reactie gestuurd als input op de visie (bijlage). Deze is verwerkt in het Beleidskader binnenstad.

Alle stakeholders kunnen zich vinden in de visie met de kanttekening dat er nog verder gewerkt moet worden aan het opstellen van een uitvoeringsgericht actieprogramma. Op 10 juli en 16 augustus 2018 hebben we met de vertegenwoordigers in de vestingraad dit voorstel besproken.

Wat willen we bereiken?

Voor inwoners van Woerden en bezoekers uit regio en omstreken de binnenstad van Woerden hét economische, culturele en sociale hart laten zijn: De binnenstad als unieke parel in het Groene Hart.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Een actieprogramma met de concreet uitvoerbare acties opstellen in lijn met de ambities en doelstellingen in het Beleidskader binnenstad.
- Toekomstig beleid opstellen passend binnen het Beleidskader binnenstad.
- Partners binnenstad actief betrekken bij het opstellen en uitvoeren van het actieprogramma mogelijk via een adviesgroep binnenstad.

Argumenten

1.1 Een integrale aanpak geeft de binnenstad de mogelijkheid mee te kunnen bewegen met de gewenste ontwikkelingen.

Deze integraliteit borgt dat de gezamenlijke koers intact blijft. Betrokken stakeholders houden elkaar daarin scherp. Tegelijkertijd zorgt een dergelijke aanpak voor voldoende flexibiliteit om te kunnen inspelen op de veranderende vraag.

1.2 Kunst en cultuur zijn de dragers van een goed functionerende binnenstad

Kunst en cultuur bieden levendigheid en geven plekken uitstraling, verrassen en geven een middel om te laten zien wie je bent. Kunst en cultuur zijn een reden een binnenstad te bezoeken, om er te wonen of te verblijven.

1.3 Kunst en cultuur versterken de economische kracht van Woerden.

Investerings in cultuur(-educatie) betalen zich terug. Hoe aantrekkelijker het aanbod van kunst en cultuur, hoe hoger de belevings- en verblijfs waarde van het gebied. Dit alles heeft een effect op de aantrekkingskracht voor bezoekers én is van invloed op bestedingspatronen.

1.4 Een goed functionerende binnenstad heeft een positief effect op de leefbaarheid in Woerden.

Een goed functionerende binnenstad verleidt eigenaren, bewoners en huurders tot het doen van extra investeringen in de gebouwen, aan de gevels en in de directe omgeving.

1.5 Het Beleidskader binnenstad geeft richting aan nieuwe ontwikkelingen.

Investeerders hebben behoefte aan een duidelijke koers. Deze visie met kader biedt een lonkend perspectief. Het lokt nieuwe investeringen uit. Dit zorgt voor extra impulsen in de binnenstad.

1.6 Het Beleidskader heeft -op termijn- een positief effect op de leefbaarheid van Woerdenaren.

De ruime aandacht voor betere loop- en fietsroutes, het groenbeheer en het afbouwen van verkeer in de binnenstad leidt tot een gezondere lucht.

1.7 Het Beleidskader draagt bij aan een toekomstbestendige binnenstad.

De dynamiek in binnensteden is hoog. Met name middelgrote binnensteden staan onder grote druk door actuele ontwikkelingen o.a. in het consumentengedrag. Dat blijkt uit alle recente toonaangevende rapporten over binnensteden. Het vergt een heroriëntatie met name in de retail. Dit kader biedt een perspectief op forse gezamenlijke investeringen -in tijd en geld-. Deze zijn nodig om de Woerdens binnenstad sterk op de kaart te houden juist ook ten opzichte van andere steden.

2.1 Een actieplan met concrete actie maakt de visie en beleidskader uitvoeringsgericht.

De visie heeft verwachtingen gewekt naar alle partijen. Met het benoemen van acties toont het

bestuur daadkracht. Het lost een aantal van de beloftes in.

2.2 Doorrekenen geeft richting aan te maken keuzes.

Een juiste onderbouwing van de kosten van acties maakt duidelijk wat de mogelijke kosten-baten zijn. Zo is een gerichtere sturing mogelijk in de volgorde van keuzes in verhouding tot de beschikbare middelen en capaciteit.

2.3 Doorrekenen zorgt voor een goede vergelijkingsvoet.

Duidelijke doorrekeningen laten zien hoe uitgaven voor acties zich tot elkaar verhouden.

2.4 Doorrekeningen zijn nodig voor de nieuw op te stellen meerjarenbegroting in 2019.

Het geeft het college en raad een goed inzicht in de benodigde middelen voor het vitaal maken en houden van de Woerdense binnenstad. Dit geeft zekerheid voor inwoners ten aanzien van eventuele aandacht voor de binnenstad, maar voorkomt ook dat gedurende latere jaren onverwachte kosten opdoemen om de binnenstad vitaal te houden en maken.

3.1 Dit geeft het horeca beleidskader een solide basis.

Dit voorstel toont de doorwerking aan als beleids- en toetsingskader. Betrokken partijen in de binnenstad en daarbuiten hebben behoefte aan deze duidelijkheid. De doelstellingen en ambities voor de horeca zijn:

- Nieuwe ontwikkelingen voornamelijk binnen het nieuw vastgestelde horecakerengebied laten landen;
- Bevorderen synergie;
- Stimuleren ondernemerschap;
- Gastvrije terrassen door een stimulerend en gedragen terrassenbeleid;
- Het Kerkplein, de Kazerne en omliggende straten maken onderdeel uit van het horecakerengebied. De horeca in Woerden is divers en heeft zich de afgelopen jaren verder ontwikkeld. Zowel in aantal zaken, als in kwaliteit;
- De goede verbinding met het winkelgebied én de uitstraling van alle horecazaken verleiden bezoekers om langer in de binnenstad te verblijven.

Het horeca beleidskader zal separaat ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1.1 Verwachtingenmanagement: Niet alle plannen zullen te realiseren zijn binnen de beoogde termijn van vijf jaar.

Dit vereist een heldere prioritering en een realistische planning in het actieprogramma. Een jaarlijkse herijking en update scheppen duidelijkheid en helpen teleurstellingen voorkomen.

1.2 Voor een aantal acties is een gedegen onderzoek naar kosten-baten, haalbaarheid en draagvlak in de gemeente wenselijk en nodig.

Enkele acties zullen meer ingrijpend zijn voor de binnenstad. De kosten daarvan zijn ook navenant. Verder onderzoek is nodig om te kijken of en hoe de gestelde ambities daadwerkelijk te realiseren zijn.

1.3 Verschillende alternatieven zijn mogelijk binnen de realisatie van de ambities en doelstellingen.

Dit betekent dat nadere keuzes gemaakt moeten worden bij de verschillende ambities en doelstellingen. Een zorgvuldig proces en fasering zijn nodig, om mogelijke spanningen en botsingen te voorkomen.

1.4 Onderwerp van bespreking is een verdeling van eventuele inzet bij de mogelijke uitvoering in acties.

Om vaart in het proces te houden neemt de gemeente het initiatief voor het opstellen van het actieprogramma. Uitdaging is om de gezamenlijkheid erin te houden. Alle partijen zijn nodig in de uitvoering. Het kan gaan schuren op het moment dat gesproken wordt over wie welke inzet gaat en moet plegen, met daarbij de financiële gevolgen.

2.1. Het is nog onduidelijk wat de uitslag van de doorrekening is voor de afzonderlijke acties.

Dit hangt sterk af van onder meer het detailniveau en welke acties er op een 'definitieve' actielijst komen te staan.

2.2 De doorrekeningen hebben alleen betrekking op de op de momentaan voorziene acties. In die zin is er sprake van een 'levende lijst'. Met name 'de laag hangend fruit' acties kunnen snel uitgevoerd kunnen. Voor nieuwe onvoorziene acties worden doorrekeningen toegevoegd.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Aan het voorliggende raadsvoorstel zitten kosten vast voor het opstellen van een actieprogramma binnenstad. Het actieprogramma bevat een eerste doorrekening in kosten van de afzonderlijke actiepunten.

De kosten voor het opstellen van het actieprogramma kunnen worden gedekt uit de reguliere post 'Binnenstad' voor 2018 en 2019.

Communicatie

Met de verschillende partners vindt afstemming en overleg plaats over het opstellen van het actieprogramma. Wij zullen het beleidskader en de onderliggende visie actief uitdragen naar ondernemers, inwoners en andere stakeholders én ook intern.

Vervolgproces

Als eerste stap volgt het opstellen van een actieprogramma binnenstad. Onderdeel van dit programma zijn een inventarisatie van acties en een eerste doorrekening van de uit te voeren acties. Voorziede besluitvorming van het actieprogramma in de raad is in Q2 2019.

Bevoegdheid raad:

De bevoegdheid van uw raad tot het vaststellen van beleidskaders is vastgelegd in artikel 108 van de Gemeentewet

---

Bijlagen:

Beleidskader binnenstad Woerden 2018-2022 (18.016059)
Verslag infoavond binnenstadvisie 2018.04.23 (18.016122)
Reactie op presentatie van de stadsvisie van de vestingraad -SHHV- (18.011517)
Binnenstadvisie 'Woerden Vestingstad' 2018-2022 (17i.05167)
Streefbeeld horeca in Woerden (17.021716)
Definitief evenementenbeleid 2017 (18.016121)
Binnenstad Woerden projecten in de openbare ruimte 2018-2028 (18.016452)

De indiener: College van burgemeester en wethouders

De secretaris

De burgemeester

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

V.J.H. Molkenboer

M.H. Brander

1. Aanleiding en urgentie

Coalitieakkoord

Het coalitieakkoord heeft geleid tot een aantal nieuwe inzichten ook voor de binnenstad. Deze zijn door vertaald in het Beleidskader binnenstad Woerden 2018-2022 (hierna ook Beleidskader binnenstad) -met bijstellingen en aanvullingen op de binnenstadvisie Woerden Vestingstad. De centrale ambitie en doelstellingen zijn overgenomen uit deze binnenstadvisie.

Directe aanleiding voor het opstellen van een nieuwe binnenstadvisie en dit beleidskader is geweest de behoefte van de raad in 2017 aan een actueel kader met een visie voor de binnenstad -als vervanging van de verouderde notitie De Kloppende Binnenstad (augustus 2014)-.

Marktontwikkelingen

Marktontwikkelingen onderbouwen de noodzaak voor het hebben van een actueel beleidskader. Enkele voorbeelden van die ontwikkelingen zijn:

- De grote dynamiek in binnensteden.
- Winkelketens maken plaats voor nieuwe concepten.
- Consumenten zijn sterker op zoek naar een unieke beleving en willen vermaakt worden.
- Het horeca- en culturele aanbod hebben een grotere rol toebedeeld gekregen in de binnenstad.
- Wonen in de binnenstad en de kwaliteit van de leefomgeving in de binnenstad staan nadrukkelijker op de kaart.

Deze ontwikkelingen vragen om veranderingen in de binnenstad. Een actueel kader geeft ruimte aan de binnenstad om beter aan te sluiten op de wensen en behoeften; Een flexibele binnenstad die kan inspelen op veranderingen zowel qua aanbod, regelgeving en plannen. Zo staan en komen vraag en aanbod weer voldoende in verbinding met stijgende bezoekersaantallen en een toename van de leefbaarheid met afname van leegstand tot gevolg.

Integraal

Een integraal kader en actieprogramma voor de binnenstad zijn van belang om de binnenstad van Woerden te laten mee bewegen met de ontwikkelingen en haar positie als 'Vestingstad' te kunnen waarmaken. Dit alles zorgt voor voldoende flexibiliteit om te kunnen inspelen op de veranderende vraag.

Woerden Vestingstad

De binnenstadvisie Woerden Vestingstad 2018-2022 (bijlage, hierna ook binnenstadvisie) vormt de meest belangrijke inspirerende bouwsteen voor dit toetsings- en beleidskader binnenstad. Daarnaast zijn dat:

- De gemeente brede informatieavond binnenstadvisie van 23 april 2018 met rond de 100 deelnemers (bijlage verslag);
- De inbreng van de Stichts-Hollandse Historische Vereniging (SHHV) per brief d.d. 8 juni 2018;
- Het coalitieakkoord 2018;
- De besprekingen met de partners van de Vestingraad.

Hieruit -en in de eerdere besprekingen in raadscommissie en raad in 2018- blijkt een breed en groot draagvlak en ook waardering te zijn voor het werk dat is verzet door de partners van de vestingraad. Zij hebben de visie opgesteld.

Het Beleidskader binnenstad is richtinggevend voor beleid en toetsing van nieuwe initiatieven in de binnenstad.

2. Centrale ambitie/ missie Beleidskader binnenstad

De centrale ambitie/ missie uit de binnenstadvisie Woerden Vestingstad omarmen we:

'Woerden Vestingstad, een binnenstad met een rijke historie en waar het rijke cultuurhistorische aanbod nog op elke locatie in de binnenstad beleefbaar is. De binnenstad vormt het economische, culturele en sociale hart van de gemeente Woerden en heeft een sterke positie als unieke parel in het Groene Hart. De plaats waar je naar toe gaat voor een boodschap een dagje uit, een ontmoeting of voor verrassend vermaak. De binnenstad heeft een aantrekkelijke, dynamische en unieke woonomgeving en faciliteert ondernemerschap. De binnenstad is van en voor iedere Woerdenaar.'

De centrale missie vormt de verbinding tussen alle partners en het richtinggevende kompas. De ambitie vindt haar uitwerking in de verschillende doelstellingen en onderliggende thema's en sectoren.

3. Thema's, doelstellingen en ambities

Dit hoofdstuk geeft op hoofdlijnen de uitwerking van de centrale missie in thema's, doelstellingen en ambities. De concrete uitwerking volgt later in een actieprogramma binnenstad.

3.1 Cultuur, Recreatie & Toerisme

Kunst en cultuur bieden levendigheid en geven plekken uitstraling, verrassen en geven een middel om te laten zien wie je bent. Kunst en cultuur zijn een reden een binnenstad te bezoeken, om er te wonen of te verblijven. Investerings in cultuur(-educatie) betalen zich dan ook terug. Hoe aantrekkelijker het aanbod van kunst en cultuur, hoe hoger de belevings- en verblijfswaarde van het gebied. Dit alles heeft een effect op de aantrekkingskracht op bezoekers én is van invloed op bestedingspatronen. Het zijn de vrijwilligers die het onderscheidende culturele aanbod in de binnenstad grotendeels organiseren. Hun activiteiten zijn niet alleen aantrekkelijk voor Woerdenaren maar bieden mogelijkheden om de recreatie en toeristische ambities van de binnenstad en Woerden in haar totaliteit onderscheidend te versterken.

Deze aanpak sluit aan bij de doelen van het Klooster, Stadsmuseum, KUVO, Bibliotheek Het Groene Hart en Cultuur Platform Woerden. En ze zijn volgend op de ambitie 'Woerden, meest creatieve stad van Nederland -voorbij het gemiddelde-' voor de periode 2016-2019. De vijf culturele partijen zetten in op het versterken van het culturele aanbod en educatie.

Bijstelling op de binnenstadvisie: Toerisme is toegevoegd aan dit thema zodat het de lading beter dekt.

Doelstellingen

- Cultuur is in Woerden de (ver)bindende factor

Toelichting: De gemeente onderschrijft de betekenis van cultuur zoals staat aangegeven in de binnenstadvisie en geeft daaraan erkenning door het aanvullen van dit beleidskader met deze doelstelling. In de uitwerking van dit kader geven partijen hieraan gezamenlijk vorm en inhoud.

- Zicht- en tastbaar maken van rijke verleden: de Romeinse tijd -de Limes-, de vestingwerken, de Oude Hollandse Waterlinie

Toelichting: De gemeente benadrukt dat de binnenstad meer is dan de vestingwerken. De term Vestingstad dekt niet de hele lading. De huidige marketingstrategie onder de vlag van 'Beleef Woerden' is leidend. De propositie 'Woerden Vestingstad' valt daaronder en is één van de subproposities binnen het huidige merkenpaspoort.

De geschiedenis van een binnenstad is voor iedere stad uniek en biedt daardoor kansen om de stad te profileren en zich te onderscheiden van andere binnensteden. De binnenstad van Woerden heeft een rijke geschiedenis. Het Kasteel, de Petruskerk, de Windhond(molen), de Kazerne, het voormalig arsenaal en het Stadsmuseum zijn hiervan enkele voorbeelden. Ze zorgen ervoor dat de geschiedenis nog steeds voelbaar is in de binnenstad. Ondanks het ruime aanbod bestaan kansen om dit verder te versterken. Te noemen zijn onder andere

- het ontsluiten van monumenten
- het verbinden van culturele hotspots via een logische route door de stad
- het verschaffen van informatie/verhalen over de historische elementen
- het herstellen van historische elementen.

Bij de verdere uitwerking zullen de historische verenigingen en erfgoedorganisaties met ideeën hierover betrokken zijn.

- Herstellen en reconstrueren van historische elementen

Toelichting: Dit vormt een aanvullende doelstelling. In het coalitieakkoord staat opgenomen dat in deze periode geen financiële middelen beschikbaar zijn voor investeringen in de Rijngracht. In het kader van de integraliteit zullen wij de Rijngracht onderwerp van gesprek laten zijn bij het opstellen van het actieprogramma.

Verder zijn in de programmabegroting en de meerjarenbegroting veel concrete maatregelen opgenomen voor herstel van historische elementen. Zie hiervoor ook de projectenlijst van de gemeente voor de 'Openbare Ruimte'(bijlage).

- Creëren van een volwaardig passend aanbod aan ontspannings- en vrijetijdsvoorzieningen

Toelichting: Het creëren van een volwaardig aanbod voor alle doelgroepen in de binnenstad van Woerden draagt bij aan de verblijfskwaliteit en het verlengen van de verblijfsduur. Passende ontwikkelingen kunnen zijn:

- het vergroten van het aanbod aan waterrecreatie
- het realiseren van kwalitatieve locaties voor het vertonen van podiumkunsten
- het opzetten van toeristische arrangementen in relatie tot het Groene Hart of de omliggende steden van de Randstad
- het aantrekken van een permanente (culturele) attractie met regionale / (inter)nationale uitstraling en van kwalitatief kaliber -denk daarbij aan attracties als Avifauna en Archeon en hun betekenis voor Alphen-

- Versterken wisselwerking en verbinding cultuurveld en overige functies in de binnenstad, zoals retail, horeca

Toelichting: Een dergelijke wisselwerking is essentieel voor het verlengen van de verblijfsduur van bezoekers en ter vergroting van de beleving van de binnenstad.

Het Cultuurpact gesloten tussen de gemeente en provincie kan een vliegwielrol innemen mits voldoende middelen en budget beschikbaar zijn. De gemeente past het een makelaarsrol op zich te nemen. In het actieprogramma wordt aangegeven wat hiervoor minimaal in aanzet nodig is aan middelen. Dit is een aanvulling op de binnenstadvisie.

- Vergroten overnachtingsmogelijkheden

Toelichting: Meer toeristenbewegingen zijn van economisch belang. Hierdoor ontstaat ruimte voor extra overnachtingsmogelijkheden bij voorkeur in het centrum. Momenteel kent de gemeente een beperkt aantal overnachtingsmogelijkheden. De verwachting is dat het concern Van der Valk zich in de komende jaren zal vestigen in Woerden. Naast overnachtingsmogelijkheden in een groene omgeving is het creëren van overnachtingen in een sfeervolle omgeving van de authentieke stad kansrijk. Een hotel of een bed en breakfast behoren tot de mogelijkheden.

- Voeren van actieve en eenduidige marketing

Toelichting: Ingezet wordt op het verbinden van activiteiten van ondernemers, evenementenorganisaties en stakeholders binnen een eenduidige marketingcommunicatie. Een goede en eenduidige marketingcommunicatie, gastheerschap en informatie trekken nieuwe (inter)nationale bezoekers aan en behouden deze. Dat heeft een positief effect op de lokale economie. De strategie is het merk Woerden en haar specifieke kernwaarden uit te vergroten en als begrip kenbaar te maken bij bezoekers, bewoners en ondernemers. Dit gebeurt via online- en offline promotie. Voor iedere doelgroep is er een passende communicatiewijze. Kansen zijn er op het gebied van beurzen, campagnes en online promotie via www.beleefwoerden.com.

- Binden van bezoekers door het aanbieden loyaliteitsprogramma's Woerden

Toelichting: Voor een warm welkom van recreanten en toeristen is recentelijk de nieuwe VVV winkel geopend. Woerden Marketing heeft deze in beheer. De 'nieuwe' VVV met de kaasexperience kan bezoekers op een excellente en gastvrije manier ontvangen en informeren. Verschillende arrangementen zijn ontwikkeld in samenwerking met recreatieve ondernemers. Het loyaliteitsprogramma wordt in de komende jaren verder uitgebouwd. Het biedt kansen om bewoners en bezoekers te binden aan de binnenstad en terugkom bezoeken te genereren.

- Ontwikkelen concept Huiskamer van de binnenstad

Toelichting: Jong en oud hebben behoefte aan een centraal ontmoetingscentrum waar ze graag willen verblijven en vaardigheden kunnen ontwikkelen. Het herstellen van de natuurlijke functie van de binnenstad als verzamelplaats voor verenigingen, stichtingen, organisaties, politieke partijen en maatschappelijke bijeenkomsten is het streven. Essentieel is het om dergelijke organisaties ruimte te bieden in het centrum. Het positioneren van de bibliotheek hierin is één van de opgaven.

Ambities

- De monumenten en het rijke verleden van de binnenstad zijn nadrukkelijker op de kaart gezet;
- Naast het uitlichten van het bestaande cultuurhistorische aanbod zijn er op verschillende plaatsen van de binnenstad unieke culturele iconen toegevoegd;
- Het Cultuur Platform Woerden heeft een sterk netwerk opgebouwd in de stad en cultuur is een centraal onderdeel van de stad;
- De waterrecreatie heeft een sterke impuls gekregen; Het water in Woerden is beleefbaar;
- Woerden is ook beleefbaar vanaf het water al dan niet via de Rijngracht;
- De gevels hebben een karakteristieke uitstraling;
- Alle kinderen en jongeren komen in aanraking met kunst en cultuur;
- De vijf cultuurinstellingen zetten zich gezamenlijk in voor het ontwikkelen van Woerdens talent;
- Cultuur vormt een rode draad in de stadsbeleving van Woerden, is inclusief en bereikbaar voor alle bevolkingsgroepen.

3.2 Evenementen

Woerden kent jaarlijks een goed gevulde evenementenkalender en een rijke burgerparticipatie in het organiseren van activiteiten en/of het ondersteunen daarvan. De evenementen dragen bij aan de dynamiek en levendigheid in de binnenstad. Ze trekken bovendien ook vele bezoekers aan zoals bij de Koeiemarkt en de Woerdense Vakantieweek. Met deze evenementen richt Woerden zich op de eigen inwoners, maar ook op bezoekers uit de regio.

Doelstellingen

- Een evenwichtige evenementenkalender opstellen via een goede afstemming tussen de organisaties van evenementen

Toelichting: De tekst in de binnenstadvisie Woerden Vestingstad is op onderdelen onjuist en heeft bijstelling. De gemeente voert overleg met de organisatoren over de spreiding van evenementen over het jaar. De gemeente onderschrijft dat een 'evenwichtige dosering ook van belang is in relatie tot het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving voor bewoners van de binnenstad.' In december 2017 heeft de gemeente een nieuw evenementenbeleid(bijlage) vastgesteld in overleg met de organisatoren van de verschillende evenementen. Mochten de organisatoren de behoefte hebben aan een andere spreiding van evenementen dan is dat bespreekbaar.

- Zorgen voor een uniek evenementenaanbod door een constante vernieuwing en versterking ervan met ruimte aan ondernemers voor lokale kleinschaligere evenementen

Toelichting: Te denken valt aan jaarlijks terugkerende (culturele) evenementen rondom een bepaald thema. Dit doel sluit aan bij de scoringsmethode die wordt ingezet om te bepalen welke evenementen subsidie zouden mogen aanvragen. Deze scoringsmethode is in 2017 in samenspraak met organisatoren in het actuele evenementenbeleid vernieuwd en een aanvulling op de binnenstadvisie.

- Evenementenlocaties zijn voorzien van goede voorzieningen

Toelichting: Of uitbreiding van het aantal evenementenlocaties nodig is om evenementen een goede plek te geven in het centrum naast behoud van de bestaande locaties zoals het Westdampark en Exercitieveld is de vraag. Als bijstelling op de binnenstadvisie geldt dat Woerden geen wachtlijsten kent en elk evenement een plek vindt.

Bij goede voorzieningen valt te denken aan voldoende openbare toiletten, voldoende parkeergelegenheid, goede verwijzingsborden etc.

Ambities

- Jaarlijks worden er verschillende evenementen georganiseerd. Van kleine tot grote evenementen, voor kinderen en volwassenen;
- Evenementen leveren een belangrijke bijdrage aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van de binnenstad.

3.3 Wonen

Wonen vormt een steeds belangrijkere functie in de binnenstad. Woningen en bewoners dragen bij aan de leefbaarheid en dynamiek in de binnenstad ook buiten de openingstijden van winkels en horecazaken. Bovendien draagt wonen in de binnenstad bij aan de veiligheid. Een gezond inwoneraantal -ook in de binnenstad- is noodzakelijk voor het op peil houden van het voorzieningenniveau. In de afgelopen jaren zijn diverse woningbouwprojecten gerealiseerd zoals het Defensie-eiland. Uit onderzoek blijkt dat bewoners over het algemeen de kwaliteit van het woon- en leefklimaat in de binnenstad als positief waarderen. Woerden ligt centraal in het Groene Hart, midden in de randstad en nabij grote steden. Dat maakt Woerden als woonstad uniek en dat biedt kansen om het in de toekomst verder te versterken.

De ambitie "De reuring van binnenstad wordt doorgetrokken naar de woongebieden, waardoor dynamiek in de gehele binnenstad voelbaar is" is niet overgenomen uit de binnenstadvisie. In de woongebieden ligt het primaat op de functie wonen. Dit is een bijstelling op de binnenstadvisie.

Doelstellingen

- Realiseren wonen boven winkels

Toelichting: In de gehele binnenstad zijn er kansen om woningen boven winkels te realiseren.

Woningen in de binnenstad verhogen de dynamiek en levendigheid in de binnenstad.

In het nieuw uitgebreide kernhoreca- en kernwinkelgebied is het wenselijk om op de eerste verdieping onder voorwaarden andere functies toe te staan dan wonen, zoals het realiseren van een toiletvoorziening of administratieruimte. Dit soort functies kunnen de uitoefening van de commerciële functies op de begane grond ondersteunen en voorrang krijgen op de functie wonen. In het kernhorecagebied geldt dat ook voor de functie horeca op de eerste verdieping.

Voorwaarden zijn o.a. dat de verdieping minimaal twee jaar niet in gebruik is als woning en dat direct omwonenden geen nadelige hinder mogen ondervinden van de nieuwe functies. Dit is een nadere aanvulling op de binnenstadvisie en geldt ook voor de volgende passages over detailhandel en horeca.

Detailhandel: Voor detailhandel geldt deze uitzondering voor de verdieping niet, behalve als reeds detailhandel op de verdieping plaatsvindt. Het gebruik mag in deze situaties worden voortgezet. De situatie in de detailhandel verschilt met die van de horeca. Om de plinten -de begane grond- in het kernwinkelgebied gevuld te houden met o.a. detailhandel voeren we een terughoudend beleid voor detailhandel op de verdiepingen.

Horeca: In de afgelopen jaren blijkt dat vanuit de markt behoefte bestaat aan de mogelijkheid van horeca op de eerste verdieping. De gemeente heeft bedrijven met verzoeken daartoe moeten weigeren vanwege strijdigheid met het bestemmingsplan. In het Streefbeeldbeelden rapport BRO 2017 staat de wenselijkheid om horeca op de verdieping(en) toe te staan met een onderbouwing aangegeven.

- Ondersteunen woonfunctie in de binnenstad om de leefbaarheid en de dynamiek in de binnenstad te vergroten

Toelichting: Leegstaande winkelpanden buiten het kernwinkelgebied mogen transformeren naar woningen. De gemeente werkt ruimhartig mee aan het omzetten van winkelpanden of andere commerciële ruimtes buiten het kernwinkel- en kernhorecagebied in woningen door bijvoorbeeld een flexibele hantering en uitleg van de parkeernorm. Dit is een aanvulling op de binnenstadvisie.

Over Middelland: Dit gebied ten zuiden van de binnenstad is aangewezen als potentiële ontwikkellocatie. Op deze locatie zijn plannen om het woningaanbod uit te breiden. Behalve de functionele invulling van dit gebied zijn de verbindingen met de binnenstad essentieel. De binnenstad kan een belangrijke verzorgende functie vervullen voor dit toekomstige woon- en werkgebied.

- Vergroten leefkwaliteit en woonomgeving

Toelichting: Bewoners geven aan momenteel tevreden te zijn over de kwaliteit van het woonklimaat in de binnenstad. Het is van belang dit te behouden naar de toekomst toe. Het niveau van de verschillende voorzieningen bepaalt de mate van tevredenheid. Reuring -evenementen en uitgaansleven- horen bij de binnenstad.

- Aanbieden divers woningaanbod

Toelichting: De binnenstad biedt een onderscheidend woonaanbod. Het wonen in monumentale panden brengt zijn eigen verantwoordelijkheden met zich mee. In de binnenstad is met name vraag naar betaalbare woningen voor jongeren en ouderen (65+). Bij de herontwikkeling of transformatie van panden zijn dit kansrijke doelgroepen.

- Streven naar duurzaam wonen

Toelichting: De gemeente heeft de wens uitgesproken om te streven naar duurzaamheid. Bij de bouw van woningen is verplicht aandacht voor de toekomst- en levensloopbestendigheid ervan. Duurzaamheid en energieprestaties zijn zowel van belang bij nieuwbouwwoningen als het bestaande aanbod.

- Behouden historische uitstraling

Toelichting: Zorgvuldigheid is geboden wat betreft de historische woongebieden. De historische uitstraling van deze woongebieden mag niet verloren gaan en dient waar mogelijk versterkt te worden.

Ambities

- De woonkwaliteit in de binnenstad is hoog
- Het wonen in de binnenstad kent verschillende vormen en biedt mogelijkheden voor jong en oud
- De vergroening van de straten heeft het leefklimaat verbeterd
- De aanwezigheid van de parken Westdampark, Exercitieveld en de vele kleinschalige groengebieden geeft de binnenstad een groen karakter.

3.4 Detailhandel / retail

De binnenstad kent een ruim aanbod aan zelfstandige ondernemers. Het biedt ook ruimte aan de landelijke formules. De binnenstad heeft vergeleken met het aanbod in vergelijkbare binnensteden een ruim aanbod in persoonlijke verzorging en bruin- en witgoed in de binnenstad. Het aanbod in kleding, mode en wonen blijft achter bij vergelijkbare binnensteden. De detailhandel is voornamelijk gevestigd in de het huidige kernwinkelgebied: Voorstraat, Rijnstraat en Kerkplein/Kerkstraat.

Doelstellingen

- Toestaan recreatief winkelaanbod primair in het centrum

Toelichting: Ter versterking en behoud van de centrum-/ winkelfunctie is uitbreiding van recreatief winkelaanbod primair toegestaan in de binnenstad. Dit is in lijn met het huidige gemeentelijke detailhandelsbeleid uit 2009 en past in de wenselijke detailhandel structuur. We stimuleren nieuwe winkels zoveel mogelijk zich te vestigen binnen het aangewezen kernwinkelgebied.

- Behoud en versterken boodschappenfunctie

Toelichting: Uit het supermarktonderzoek van DTNP (2016) blijkt ruim een kwart van de bezoekers het doen van boodschappen in de binnenstad als hoofddoel te hebben. Bovendien komt circa 85% van de bezoekers minimaal één keer per week in het centrum. Dit duidt erop dat de binnenstad ook een belangrijke boodschappenfunctie heeft. In de supermarktvisie is aangegeven dat de huidige supermarkt in het centrum een beperkte omvang heeft. De volgende passage is een bijstelling op de binnenstadvisie: De opmerking in deze visie en de supermarktvisie 'dat sprake is van één supermarkt in de binnenstad' is -inmiddels- achterhaald. Met de komst van een natuurwinkel en kleinere levensmiddelenzaken in de Nieuwstraat en Rijnstraat is het aanbod ruimer. De conclusie uit de supermarktvisie blijft overeind: 'Uitbreiding van het dagelijkse supermarktaanbod is gewenst en ook mogelijk, bij voorkeur door de komst van een grotere nieuwe supermarkt in het centrum in een aanvullend marktsegment (discounter) of modernisering van de bestaande supermarkten'. Aansluitend op het supermarktaanbod is het wenselijk om het aanbod aan vers speciaalzaken te clusteren rondom de Wagenstraat. Gezamenlijk kan er zo een uniek concept ontstaan rondom het beleven en proeven van voedsel. Dat vergroot de gezamenlijke aantrekkingskracht.

- Behouden compleet winkelaanbod

Toelichting: De binnenstad moet de huidige diversiteit van het winkelaanbod -grootschalig, kleinschalig, ketens, zelfstandigen, branching, etc.- behouden. In de modische en de dagelijkse sector kan gericht versterking worden gezocht door het toevoegen van vers speciaalzaken en unieke kledingzaken en boetieks. Een actief wervingsbeleid is daarvoor essentieel.

- Bevorderen uniek winkelaanbod

Toelichting: De aanwezigheid van landelijke ketens zorgt voor een volwaardig aanbod van de binnenstad als verzorgend centrum. De zelfstandige zaken, jonge ondernemers en unieke concepten maken de binnenstad onderscheidend van binnensteden van omliggende gemeenten. Het aanbod aan zelfstandigen is van grote waarde voor Woerden. Zij tonen een hoge mate van betrokkenheid bij het Stadshart, Woerden in totaal en de samenleving. Het is van belang stevig in te zetten op de aanwezigheid van dit aanbod. Daarbij moet oog zijn voor de toekomstbestendigheid van de concepten en de binding met Woerden.

- Compact houden van het kernwinkelgebied door de winkels voor een belangrijk deel sterk te concentreren in het winkelfront zonder onderbrekingen

Toelichting: Ondernemers kunnen zo beter van elkaar profiteren. Er ontstaat een aangenaam winkelklimaat. De leegstand binnen het kernwinkelgebied wordt hiermee zoveel mogelijk teruggedrongen. Het blijft van belang om gericht en proactief beleid te blijven voeren gericht op voorkoming van winkelleegstand. Dit geeft ook een meer duurzame invulling van de winkelpanden.

- Openstaan voor flexibiliteit en functiemenging

Toelichting: De kracht van de binnenstad ligt in de sterke mix tussen winkels, horeca, leisure, cultuur, dienstverlening, maatschappelijke- en zorgvoorzieningen en wonen binnen een compact gebied. Voor de consument is winkelen steeds meer een 'beleving'. Hierin spelen andersoortige functies als horeca en leisure, evenementen en mengfuncties als horeca gecombineerd met detailhandel een belangrijke rol. De diversiteit van functies moet behouden blijven én versterkt worden. Dat geldt ook voor de belevingswaarde voor de lokale en regionale bezoeker. Voor het combineren van verschillende functies binnen één onderneming gaan we uit van een gelijk speelveld in regelgeving en regeldruk voor alle ondernemers. Zo dient een detailhandelondernemer die een (volwaardig) terras wil aan dezelfde voorwaarden te voldoen als een horecaondernemer die gebonden is aan het horecabeleid. Het beleidskader voor horeca geeft hierover uitsluitel.

- Vergroten van de gastvrijheid met als resultaat een unieke winkelbeleving van de binnenstad

Toelichting: Gastvrijheid vertaalt zich in service, loyaliteit en helderheid.

- Afstemming openingstijden met een duidelijke en eenduidige communicatie naar de bezoeker

Toelichting: De openingstijden in de binnenstad wisselen sterk. Landelijke winkelketens hebben vaak behoefte aan langere openingstijden. Voor zelfstandige ondernemers is het niet altijd wenselijk of mogelijk. De bezoeker van de binnenstad wil weten wanneer winkels open of gesloten zijn. Een duidelijke en eenduidige communicatie naar de bezoeker is essentieel ter voorkoming van teleurstelling. Waar mogelijk zijn de openingstijden van winkels op elkaar afgestemd.

Ambities

- Samen met de Voorstraat, Nieuwstraat, Kerkplein en Groenendaal vormt de Rijnstraat het centrale en compacte winkelgebied
- De winkelruimten zijn gevuld en er is nauwelijks leegstand aanwezig
- Met name unieke zelfstandige winkels zorgen ervoor dat de binnenstad een aantrekkelijk winkelgebied is voor iedere doelgroep
- Het actieve beleid met ruimte voor ondernemerschap maakt de concurrentiepositie van de binnenstad sterk. Het aanbod is onderscheidend ten opzichte van omliggende steden en kernen
- De Nieuwstraat blijft met de auto bereikbaar. In deze straat zijn met name winkels gevestigd verbonden aan de verkoop van grootschalige doelgerichte aankopen
- De Wagenstraat is omgevormd tot een cluster van verschillende winkel- en horecazaken gericht op food
- De supermarkt is uitgebreid en verbeterd.

3.5 Horeca

Als onderdeel van de visie op de horecastructuur in Woerden is in 2017 een analyse gemaakt van de aard, kwaliteiten en knelpunten van het huidige aanbod. De horeca in de binnenstad functioneert over het algemeen goed en heeft overwegend een verzorgde uitstraling. In de weekenden is de vraag naar horeca groter dan het aanbod. Doordeweeks laat een tegenovergesteld beeld zien. Complementariteit is daardoor een belangrijk aandachtspunt. De horeca in Woerden heeft primair een lokale verzorgingsfunctie, maar de regionale en toeristische functie groeit. Het horeca aanbod is verspreid over de binnenstad aanwezig, maar concentreert zich met name rondom de Kazerne en het Kerkplein/Hogewoerd en de Rijnstraat.

Doelstellingen

- Nieuwe ontwikkelingen voornamelijk binnen het nieuw vastgestelde horecakerengebied laten landen

Toelichting: De exacte afbakening van het horecakerengebied vindt plaats in het op te stellen horeca beleidskader, dit als aanvulling op de binnenstadvisie. Hiermee is een start gemaakt in april 2018. De gedachte is een deel van de Rijnstraat toe te voegen. Dit gebied is niet enkel gericht op horeca, maar biedt aantrekkelijke kansen om de functiemenging te versterken. Het horecabeleidskader doet ook uitspraken over horecaontwikkelingen buiten de horecakerengebieden in de binnenstad.

- Bevorderen synergie

Toelichting: De verbinding tussen horeca en overige functies in de binnenstad, zoals detailhandel, cultuur, leisure etc. is essentieel om de verblijfsduur van bezoekers te verlengen en de beleving van de binnenstad te vergroten.

- Stimuleren ondernemerschap

Toelichting: Het vergroten van het horeca aanbod in Woerden wordt gestimuleerd. Mits de toevoegingen een verrijking en aanvulling vormen van het bestaande aanbod met een trekkracht op bezoekers en passend binnen landelijke wet- en regelgeving.

- Gastvrije terrassen door een stimulerend en gedragen terrassenbeleid

Toelichting: Terrassen zijn sterk bepalend voor de sfeer en uitstraling van het gebied, de gastvrijheid en de hogere verblijfsgraad. Om de kwaliteit van de terrassen te waarborgen is een verzorgde inrichting en uitstraling van belang. Ook een mogelijke Rijngracht biedt kansen om terrassen aan het water te maken. De insteek van het terrassenbeleid is om horecaondernemingen ruimte te bieden voor de ontwikkeling van terrassen, zowel in omvang als qua invulling.

Ambities

- Het Kerkplein, de Kazerne en omliggende straten maken onderdeel uit van het horecakerengebied. De horeca in Woerden is divers en heeft zich de afgelopen jaren verder ontwikkeld. Zowel in aantal zaken als in kwaliteit
- De goede verbinding tussen het winkelgebied én (de uitstraling van) alle horecazaken verleiden bezoekers om langer in de binnenstad te verblijven.

3.6 Bereikbaarheid en routing

Investerings in de bereikbaarheid zorgen er voor dat de binnenstad beter bereikbaar is voor bewoners, maar ook bezoekers. Een goed bereikbare binnenstad zal vaker bezocht worden. Hiervan profiteren ondernemers in de binnenstad. .

Doelstellingen

- Realiseren autoluwe binnenstad

Toelichting: In het overleg met de partners van de vestingraad is afgesproken de term 'autovrij' te vervangen door autoluw. De term autoluw dekt veel beter de lading.

De infrastructuur voor het autoverkeer -wegen en parkeren- is met name aan de randen van de binnenstad essentieel voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de binnenstad. Minder auto's in de binnenstad dragen positief bij aan de belevingswaarde en het leefklimaat. Dit levert extra ruimte op voor meer en andere functies en een bijdrage aan verbetering van de kwaliteit van de ruimte. Uitgangspunt blijft dat de binnenstad als geheel goed bereikbaar blijft voor bezoekers, voor het laden en lossen van goederen en voor bewoners. Met name de Wagenstraat zal bereikbaar blijven voor de auto gezien de aanwezigheid van de supermarkt. Ook het gebied rondom de Nieuwstraat blijft bereikbaar voor de auto vanwege de aard van de bedrijvigheid.

- Hanteren gastvrij parkeertarief

Toelichting: Het is wenselijk om het parkeertarief in de binnenstad aan te sluiten bij de doelstellingen van de visie, namelijk 'een gastvrije binnenstad en met een regionaal verzorgend centrum'.

- Bedenken en realiseren van oplossingen voor het fiets parkeren

Toelichting: Stimuleren van het op de fiets bezoeken van de binnenstad draagt bij aan een duurzaam klimaat van de binnenstad. Ingezet wordt op het creëren van goede 'gratis' -mogelijk gebouwde- stallingen, oplaadpunten voor elektrische fietsen en het voorkomen van ongewenst parkeergedrag. Gezocht wordt naar innovatieve oplossingen voor fiets parkeren. Dit helpt om de te verwachte toegenomen fietsmobiliteit in goede banen te leiden.

- Verbeteren routing en bewegwijzering in en naar de binnenstad

Toelichting: De leesbaarheid en vindbaarheid van de verschillende delen van de stad is van belang voor het trekken van extra bezoekers naar de binnenstad. De binnenstad is voorzien van een parkeerverwijssysteem. Dit systeem is onderzocht door een onafhankelijke onderzoek partij welke het systeem als voldoende heeft beoordeeld. Voor de routing liggen verbeteringen in de verbinding vanuit het station naar de stad en in de verbinding tussen Kerkplein/Kazerneplein en naar en van Rijnstraat/ Voorstraat/ Havenstraat. Ook zijn er kansen de routing richting de binnenstad bij het passeren van de gemeentegrens te verbeteren.

- Vergroten -en voldoende- parkeercapaciteit aan de randen

Toelichting: De binnenstad beschikt over een parkeergarage 'Castellum' en kent daarnaast het op straat parkeren. Voor het realiseren van een autoluwe binnenstad is -mogelijk- vergroting van de parkeercapaciteit aan de randen van de binnenstad nodig. Aan de randen blijft parkeren op straat mogelijk. Het autogebruik wordt ontmoedigd. De mogelijkheden ertoe moeten nader onderzocht worden.

- Creëren aantrekkelijke toegangswegen

Toelichting: De toegangswegen naar de binnenstad vormen de entrees van de binnenstad. Om de sfeer van de binnenstad al vanaf de afslag van de snelweg herkenbaar te beleven, zijn ook investeringen nodig buiten de binnenstad.

Ambities

- Met behulp van formatieborden en bewegwijzering wordt de bezoeker naar de binnenstad geleid
- Via een helder parkeerverwijssysteem wordt de bezoeker naar een beschikbare parkeerplaats geleid
- De autoluwe binnenstad zorgt voor meer ruimte voor andere functies, terwijl de auto prima aan de randen van de binnenstad geparkeerd kan worden.

Aanvullende thema's en doelstellingen

De volgende thema's en doelstellingen zijn aanvullingen op de binnenstadvisie . Ze komen voort uit de informatieavond van 23 april 2018 en het coalitieakkoord. Hierover is gesproken met de vestingraad medio 2018.

3.7 Openbare ruimte

Doelstelling

- (Her-) Ontwikkelen, onderhouden en beheren van de openbare ruimte/ 'binnenstad proof'

Toelichting: De openbare ruimte speelt een belangrijke rol in de binnenstad. Alle partijen maken daar in meer of mindere mate gebruik van. Deze leggen verschillende -soms tegenstrijdige claims- in de openbare ruimte. De gemeente speelt een hoofdrol in de ontwikkeling, onderhoud en beheer van deze ruimte. Daarin werkt ze nauw samen met betrokken partijen. Jaarlijks pleegt de gemeente forse investeringen in de binnenstad. In het kernwinkelgebied ligt het niveau van de openbare ruimte volgens de geldende normering op A niveau en de overige openbare ruimte in de binnenstad minimaal op B niveau. Kernwoorden bij het (her)ontwikkelen, onderhouden en verbeteren van de openbare ruimten zijn: verbeteren van de (ruimtelijke) kwaliteit en het versterken van de identiteit en verduurzaming/toekomstgerichtheid.

3.8 Openbare Markten

Doelstelling

- Positioneren markten

Toelichting: In de visie binnenstad is weinig tot geen aandacht voor de verschillende markten in de binnenstad van Woerden. Markten hebben -sommige van oudsher- een belangrijke plaats in de Woerdense gemeenschap. De weekmarkt is niet weg te denken. Ook de streekmarkt en boerenkaasmarkt hebben inmiddels een eigen positie verworven. Ze zijn van betekenis voor het functioneren van de binnenstad. Ze voegen 'iets extra's' toe. Net als de retail staan de verschillende markten onder druk. Voor de toekomst van de markten is van belang dat ze strategisch gaan samenwerken en nadenken over hun positie samen met andere partijen. In de marktcommissie komt dit onderwerp op de agenda.

3.9 Duurzaam, innovatief en toekomstbestendig

Doelstelling

- Werk maken van én ruimte bieden aan duurzaamheid, vernieuwing, toekomstbestendigheid

Toelichting: De gemeente zet vol in op duurzaamheid. Dit onderwerp komt onvoldoende tot uitdrukking in de binnenstadvisie. De binnenstad kan een belangrijke bijdrage leveren aan klimaatverbetering, vermindering CO2 uitstoot, circulair ondernemen, afvalscheiding en gezonde voeding. In een gezamenlijke aanpak kan de binnenstad zich onderscheiden en profileren op de verschillende deelthema's. Verschillende initiatieven lopen reeds. Bundeling is van belang alsook de communicatie over de initiatieven en projecten.

Ter illustratie een aantal voorbeelden:

- pilots houden bijvoorbeeld in blurring
- bijdrage binnenstad aan CO2 neutraal, klimaatbestendigheid -voorkomen van hittestress en wateroverlast-, circulaire afvalscheiding
- profileren van gezonde voeding door producten uit eigen streek, relatie met streekmarkt
- optimaliseren vervoersbewegingen; nieuwe concepten voor bevoorrading.

3.10 Woerden 650 jaar stad & Woerden 350 jaar Oude Hollandse Waterlinie;

Doelstelling

- Optimaal uitnutten van het Woerdense jubileum jaar 2022

Toelichting: De aanloop naar beide jubilea biedt volop kansen om er actief op in te spelen. De uitdaging is om initiatieven te bundelen en zaken te realiseren die de binnenstad blijvend versterken en het publieksbereik vergroten. Investerings in de openbare ruimte en herstel van de vestingwerken zijn daarvan een goed voorbeeld. Het Cultuurpact dat is gesloten tussen de provincie Utrecht en gemeente kan daarin als katalysator dienen.

3.11 Verbinding van binnenstad met de Poort van Woerden

Doelstelling

- het versterken van de verbinding/relatie tussen de binnenstad, het stationsgebied en de Poort van Woerden.

Toelichting:

De centrale opdracht is om de onderlinge verbinding tussen de binnenstad, het stationsgebied en de Poort van Woerden te versterken.

Onderwerpen die onderzocht gaan worden zijn:

- het creëren van een logische en herkenbare verbinding van het station naar de binnenstad (centraal startpunt voor reizigers Openbaar Vervoer);
- de ontwikkeling van de Wagenstraat en Middelland (waardevermeerdering en invulling van aanwezige behoefte) en
- het vormgeven van een hoogwaardige en aantrekkelijke (ruimtelijk) kwaliteit bij de Poort van Woerden.

4. Vervolg: Actieprogramma

De uitwerking van de centrale missie en de daarvan afgeleide doelstellingen en ambities per deelonderwerp of thema volgt in een actieprogramma binnenstad. Hierin staat het 'hoe' centraal en dienen de volgende vragen beantwoord te worden:

- Welke onderwerpen hebben prioriteit in uitvoering?
- Welk en hoeveel budget is beschikbaar?
- Welke capaciteit is voorhanden?

De acties en het programma worden in samenwerking met o.a. de partners uit de vestingraad nader uitgewerkt. Het is zaak onderlinge verbanden aan te brengen tussen de verschillende acties en ambities. Deze zorgen voor een integrale en goed functionerende binnenstad.

Enkele voorbeelden zijn:

- Investerings in de versterking van het culturele aanbod en evenementen dragen bij aan de aantrekkingskracht van de stad op bezoekers. De veelheid en kwaliteit aan culturele activiteiten en evenementen zorgen voor een verlenging van de verblijfsduur van bezoekers. Door het faciliteren van goede verbindingen met het horeca- en detailhandelsaanbod kunnen ook deze ondernemers profiteren van de verlenging van de verblijfsduur. Bezoekers doen een drankje of hapje bij de plaatselijke horeca en/of gaan een boodschap doen in de winkelstraten.
- Investerings verrijken ook het woonklimaat in de binnenstad. Goede voorzieningen, een aantrekkelijke openbare ruimte en historisch gevels dragen bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. Niet alleen bewoners maar ook bezoekers, ondernemers en vastgoedeigenaren zullen hiervan profiteren.

Per jaar worden de acties benoemd. Het actieprogramma zal elk voorjaar op basis van een prioritering worden bijgesteld.

Informatieavond Binnenstadvisie Woerden

-23 april 2018- Aanwezig ruim 90 personen

Programma:

- 19.45 Welkom door Hans Gommer
- 19.50 Introductie door wethouder Hans Haring
- 20.00 Presentatie Binnenstadvisie door Dominique Topper namens de Vestingraad
- 20.20 Pauze
- 20.45 Vervolgproces door Hans Haring en Peter Ewalts -accountmanager van de gemeente-
- 10 20.55 Beantwoording van vragen door partners Vestingraad en gemeente
- 21.30 Afsluiting

Verslag van het gedeelte na de pauze: Margreeth Menkveld, Tekstbureau Talent

Vervolgproces

Hoe ziet het vervolgproces eruit na deze avond?

- Hans Haring wethouder: De gemeenteraad heeft het college gevraagd om een verversing van de binnenstadvisie te maken, zodat de gemeenteraad een besluit kan nemen. Daar is deze visie uit gekomen. De visie die voorligt is dus een stuk aan de gemeenteraad, die daar een besluit over gaat nemen. De input van vanavond wordt hierin meegenomen. Er wordt een verslag van de avond gemaakt en de input wordt meegegeven aan de gemeenteraad.
- 20

Vraag uit de zaal: Begrijp ik het goed dat er een collegeakkoord is over dit stuk?

Hans Haring: Het college heeft een paar maanden geleden gezegd dat het stuk rijp is om naar de gemeenteraad te sturen. Het is dus de visie van de Vestingraad waarvan het College heeft gezegd dat het goed is dat de gemeenteraad er over gaat praten. Dat heeft de gemeenteraad gedaan en die wil er graag een besluit over nemen.

In de visie staat een aantal ambities en doelstellingen die worden toegelicht. Het zou mooi zijn om uit te gaan van de ambities en doelstellingen en die vast te stellen. De raad kan er in alle vrijheid over besluiten.

- 30 Peter Ewalts gaat ermee aan de slag om er een mooi stuk van te maken voor de gemeenteraad.

Peter Ewalts vertelt dat er ook in 2018 al veel gebeurt. Er is bijvoorbeeld een nieuw horecabeleidskader in de maak. Er komt een uitvraag voor alle partijen, toegespitst op de horeca in heel Woerden.

Ook is de evaluatie van de Rijnstraat al in gang gezet, met name wordt gekeken naar de effecten van de paal afsluiting.

Beantwoording van vragen

- 40 Tijdens de pauze hebben de aanwezigen vragen en opmerkingen op post it's kunnen schrijven. Deze zijn in zes categorieën verdeeld. De vragen worden per categorie behandeld en beantwoord door de Vestingraad en gemeente .

Hans Gommer geeft vooraf vragensteller Frits het woord: Hebben we een probleem? We weten eigenlijk ons vertrekpunt niet, dus ook niet wat het probleem is. Je kunt alleen maar wat doen als je weet waar je vertrekt.

Dominique (Vestingraad): We hebben uitdagingen. En als we niks doen krijgen we problemen. Daarom zetten we een stip op de horizon. En er waren wel degelijk problemen die alle deelnemers aan de visie deelden als vertrekpunt.

50

Evenementen

Vraag(vanuit zaal): Hoe willen we evenementen aantrekkelijk houden voor organisaties en bezoekers? Er zijn zoveel evenementen en het is voor organisaties moeilijk om het rond te krijgen, er worden steeds meer eisen gesteld (en die worden ook hoger).

Reactie (vanuit zaal): Er is gezegd dat de visie bedoeld is als een soort toetsing. De regeldruk neemt enorm toe. We moeten er met z'n allen over denken of het niet doorslaat. De gemeente moet ook kijken naar de haalbaarheid voor amateurs. Dit stuk moet een houvast zijn voor evenementen. Evenementen zijn voor een stad heel belangrijk. Maar ze moeten georganiseerd kunnen blijven worden.

60

Tip: Meer gebruik maken van de singels voor waterevenementen.

Tip: Gebruik van het Westdampark voor evenementen.

Reactie: Er is een onderzoek geweest naar het Westdampark vanuit de gemeente. Er zijn heel veel ideeën genoemd. Het lijkt erop dat er iets gaat gebeuren met het park en dat er meer activiteiten zullen komen.

Bereikbaarheid en routing

Zie bijlage voor een overzicht van de opmerkingen.

70

Richard Stouthart voorzitter winkeliersvereniging Stadshart(Vestingraad): Parkeren is lastig in de binnenstad. Er spelen meerdere zaken tegelijkertijd. Het is belangrijk om het aantrekkelijk te houden voor mensen die in de Binnenstad komen wonen, bijvoorbeeld in de nieuwe woningen boven de winkels. Die bewoners nemen ook een auto mee en dat geeft een grotere druk op het parkeren. Daarnaast willen de mensen het liefst een auto voor de deur van de winkels zetten. Er is op zich geen parkeerprobleem, de parkeergarage is zelden vol. Maar de ingang van de parkeergarage ligt eigenlijk aan de verkeerde kant van de stad. De auto's moeten door de Binnenstad heen om daar te komen. Het is daarom belangrijk dat er meer parkeergelegenheid komt aan de oostkant van de stad, bijvoorbeeld aan de

80

Waterstraat, bij Albert Heijn. Of eventueel op of rond het Exercitieterrein, zodat het een multifunctioneel terrein kan blijven. Om het parkeren aantrekkelijk te maken is het op vrijdagavond en zaterdagavond gratis parkeren in de stad. Dat is met name aantrekkelijk voor de horeca. Maar dat betekent dat het winkelpersoneel dan hun auto gaat verzetten om 's avonds snel weg te kunnen. Dat is allemaal niet opgelost.

Parkeren in de Binnenstad kost € 2 per uur. Dat is in vergelijking met grote steden niet duur, maar voor een stad als Woerden wel. Veel bezoekers verwachten dat het goedkoper is voor een stad als Woerden. Het zou goed zijn om het tarief te verlagen.

90 Wellicht moeten er verschillende tarieven komen, aan de rand van de stad goedkoper dan in de binnenstad.

Overigens is vaak het parkeertarief geen probleem, maar de parkeerautomaten wel. Deze zijn niet handig in gebruik.

Willem Jan(vanuit zaal): Het klopt dat voor parkeren nader onderzoek nodig is. Parkeren bij het station wordt niet meegenomen in de visie. Dat is wel belangrijk voor mensen die het openbaar vervoer gebruiken. In het weekend kunnen daar dan bezoekers parkeren. Via het Defensie-eiland kunnen ze dan snel in de binnenstad komen.

100 Het zou handig zijn om aan de rand van de stad goede parkeervoorzieningen te hebben en goede manieren om vandaar naar het centrum te komen. Verdere studie is hiervoor nodig.

Horeca

Als de Rijngracht opengaat maakt dat de stad sfeervoller. Meer wandelend publiek. Dat hoort erbij.

Bibliotheek betrekken. Een aanwezige heeft een mooi voorbeeld: de Chocoladefabriek in Gouda. De bibliotheek is daar vermarkt, met een verdienmodel. Er is horeca met een terras en daar kun je boeken lezen. Dat zou ook in Woerden kunnen. De binnenstad zou daardoor meer kunnen gaan bruisen.

110 Is er al niet genoeg horeca?

Antwoord(Vestingraad): Daar is al veel over gestoeid. Het is een lastige discussie. De Woerdenaren moeten met z'n allen hier leven en dan moet je afwegingen maken. Als horeca vinden we het belangrijk dat er geen wildgroei ontstaat. En: gelijke monniken, gelijke kappen. Dat betekent dat aan alle voorwaarden voldaan moet worden om een horecazaak te kunnen beginnen. De horeca heeft wel eens het gevoel dat men heel gemakkelijk een broodjeszaak begint en dat dan uitgroeit tot een zaak die je eigenlijk niet wil. Daarom is in de visie een gebied aangewezen waar horeca moet komen. Iedereen moet weten waar hij aan toe is. Ook bijvoorbeeld de mensen die boven de bibliotheek wonen. Er zijn veel verschillende belangen. Er is niet genoeg horeca, zolang het er bij kan komen. Maar dan wel volgens de bestaande
120 voorwaarden zodat iedereen weet wat er gebeurt. Geen verrassingen.

Vraag(vanuit zaal): Welke voorwaarden bedoel je?

Antwoord(Vestingraad): Als je een broodjeszaak wil beginnen zijn er vrij lichte voorwaarden. Maar als je ook wijn en bier wil verkopen moet je aan veel serieuzere voorwaarden voldoen. Dat kost geld. Regelmatig begint iemand een broodjeszaak met lage voorwaarden en bouwt dan uit. Dat is wildgroei, en dat hoort niet. De voorwaarden moeten goed gesteld worden, ook qua vestigingsplek. Waarbij het dan niet de bedoeling is dat er buiten de gestelde zone geen horeca meer mag komen. Er moet ruimte blijven voor goede initiatieven.

130 Bewoner boven de bibliotheek: Ik ben blij met de plek waar ik woon. Er is een vereniging van eigenaren en die besluit wat er gebeurt, niet de gemeente. Dus we moeten nog zien hoe het gaat verlopen.

Vraag (vanuit zaal): In 2017 is er een rapport uitgekomen van de BRO. Het gaat erom dat er al genoeg horecapanden zijn. Er is dus al genoeg horeca.

Vraag: Waarom wordt er alleen gepraat met eigenaren van panden en niet met de huurders?

Toelichting: Ik ben ondernemer aan de Hazelaarstraat. Ik heb een kapperszaak en een broodjeszaak. De broodjeszaak is helaas nog niet geopend, door een geschil met de gemeente Woerden. Deze visie is op de achtergrond eigenlijk het beleid. In mijn zaak speelt deze visie ook een rol.

140

Junior Brandenburg(Vestingraad): De BRO heeft inderdaad een onderzoeksrapport uitgebracht. Dat is één van de aanleidingen geweest om met dit hele traject aan de gang te gaan. We hebben geconstateerd dat er een knel is in de vraag en het aanbod. Als we vooruit willen met Woerden moeten we die informatie gebruiken. Het gaat om de binnenstad van Woerden in zijn totaliteit. Daarom is iedereen ook uitgenodigd. Het kloppende hart van Woerden is van ons allemaal. De toekomst van ons allemaal. Ook de Hazelaarstraat is meegenomen en we weten wat er speelt. We zitten juist aan tafel met de ondernemers. Bijna iedereen is vertegenwoordigd in de Vestingraad, ook de ondernemers.

150 **Wonen**

Paul Kwakkenbos(vanuit zaal). Er is een goede Woonvisie in Woerden tot 2030, met alle partijen en in goede harmonie vastgesteld. Wat is er mis met die visie over de Binnenstad? Er is gezegd dat er wordt aangesloten bij de bestaande visie. Waar sluit hij aan, waar wijkt hij af?

Dominique Topper: goede vraag, maar we moeten het antwoord op dit moment schuldig blijven.

Vraag: Ziet u zelf punten waar het afwijkt of waar discrepanties zijn?

Paul: De Woonvisie is vastgesteld en in goede harmonie gemaakt.

160 Reactie(Vestingraad): Dat zullen we omarmen. Als er iets goeds is gemaakt, dan nemen we dat mee.

Detailhandel

Vraag: Welke straten gaan het winkelgebied vormen?

Antwoord(Vestingraad): Het kernwinkelgebied zou bestaan uit de winkels op het Plein, de Voorstraat en de Rijnstraat. Het plan is om de Rijnstraat autovrij te maken. Bij sommige winkels is het handig om met de auto voor de deur te komen. Dat kan dan in de Wagenstraat en de Nieuwstraat.

170 Het doel is dat de plint van de winkels gesloten blijft. In de Havenstraat worden wonen en winkels gecombineerd. We denken dat het goed is om niet heel actief in te zetten op het verhuren van de panden als woning, maar dat we daar het idee van een winkelstraat volhouden. De gemeente werkt mee om straten die niet tot het winkelkerengebied behoren om te zetten naar woonbestemming.

Cultuur en recreatie

Mariette Kooijman(vanuit zaal): Visie is OK en niet vernieuwend, vraag ook eens uit of the box.

180 Toelichting: Alle respect voor de organisaties die de visie hebben opgezet. Maar er zijn ook kleinschalige initiatieven die veelal met vrijwilligers werken en die een beetje onder de radar blijven en daardoor te weinig gezien en gehoord worden. Daar ben ik er zelf één van. Wij geven vanuit de bibliotheek informatie aan bezoekers over de streek en streekproducten en

de bijbehorende recreatie. Wellicht zijn er meer van dit soort initiatieven die heel veel goed doen voor de mensen die Woerden bezoeken. Ik ben benieuwd wat er in de bibliotheek gaat gebeuren. Ik ben daar totaal niet over ingelicht.

Dominique Topper: Dank voor de toevoeging. De gemeente heeft die kleine initiatieven wel betrokken. Ze zijn ooit begonnen met binnenstadsgesprekken. Het is zeker niet de bekende groep die deze visie heeft opgesteld. We kenden elkaar een beetje. We gaan steeds verder van visie naar actie. Als je ideeën hebt, graag. Daar is deze avond ook voor bedoeld.

Beantwoording overige vragen en opmerkingen

190 Opmerking (vanuit zaal): Er lijkt een beeld te bestaan dat er iets gaat veranderen in de bibliotheek. Maar daar is nog niet echt sprake van. Het is als voorbeeld gebruikt, en er is een wens uitgesproken.

Vraag(vanuit zaal): Hoe is het met de Rijngracht?

Dominique Topper: Het opengaan van de Rijngracht zou een mooie aanvulling zijn. Wat mij betreft gaan we morgen graven. Er is inmiddels een financiële onderbouwing gemaakt.

Kosten en baten zijn naast elkaar gezet. Daarover zijn we met de raad in gesprek. We zijn heel ver gekomen Maar de raad moet het plan omarmen.

200 Junior van Brandenburg: Het is een onderdeel van deze visie. Af en toe heeft Woerden een groot Woerdens werk nodig. Geloven in iets groters maakt ons trots. De Rijngracht heeft een belangrijke rol gespeeld in de visie. Het heeft ons samengebracht en heeft op die manier zijn waarde al bewezen.

Opmerking(Vestingraad): Hoewel het om een visie gaat, zijn we er ook al concreet mee aan de slag gegaan. Er wordt bijvoorbeeld gemakeld tussen pandeigenaren en toekomstige ondernemers. Wat voor ondernemers horen bij een binnenstad? We hebben al veel zaken waar we mee aan de slag kunnen. De visie heeft al veel goeds gebracht.

210 Piet Veerman(vanuit zaal): Is dit de enige informatieavond? Of worden er meer Woerdenaren gehoord of gezien? Eén informatieavond is wat weinig.

Hans Haring: Dit is een avond in een reeks van avonden die hiervoor al zijn gehouden. Ook de raadsstukken geven veel informatie. Op veel manieren betrekken wij de inwoners. Het gaat er niet zozeer om wat alle 50.000 inwoners van Woerden ervan vinden, maar wat de gedachten zijn die rond deze visie leven. Op deze manier hebben we die behoorlijk in de hand. De visie gaat nu in een voorstel richting gemeenteraad, die óók een doorsnee van de Woerdense samenleving is. Ik heb de overtuiging dat we tot een goed besluit kunnen komen. De visie is een toetsdocument voor het vervolg. We moeten nu een volgende stap zetten.

220 Ik ben blij dat de mensen die hier zijn, niet alleen de binnenstadsmensen zijn, maar juist ook breder. De binnenstad is wel een bijzonder deel van Woerden, maar het is van ons allemaal. Ik waardeer de betrokkenheid. Er is een positieve lijn, ook in de discussie. Er is een aantal elementen waar we nog wat aan kunnen toevoegen en die het document beter maken.

Hans Haring roept de aanwezigen op de gemeente te blijven volgen. "Hou ons scherp. U weet het college te vinden."

Hans Gommer sluit de avond af. Hij dankt iedereen voor de komst, voor de kritische houding en voor het hart hebben voor Woerden. Woerden moet mooi worden en mooi blijven.

....

BIJLAGE: Geeltjes opgehaald tijdens informatieavond Binnenstadvisie

Cultuur en Recreatie

- Het Stadsmuseum fysiek uitbreiden
- Duurzaam: de eetbare stad, veel meer bomen
- 240 - Het verhaal van Woerden biedt aanknopingspunten
- Tip: Defensie-eiland gebruiken om nieuwe plek om trots op te zijn, 'oud meets nieuw'
- Tip/top: waterrecreatie benadrukken. Stadsstrand + bootjes + haven
- Is er een visie over Westdampark?
- Kan het marktplein sfeervoller, bijvoorbeeld met bomen?
- Geschiedenis is veel meer dan de gebouwen van de laatste 500 jaar: prehistorie, Romeinen, stadsrechten (1372)
- Meer bomen
- Top: titel Woerden Vestingstad
- Wordt er ook aan groen en rust gedacht, de sfeer van het Groene Hart
- 250 - Mariette Kooijman, Groene Hart Winkel: Visie is OK maar niet vernieuwend. En ook: opgesteld door weer dezelfde bekende organisaties. Te weinig input gevraagd van kleinere initiatiefnemers en vrijwilligers. Vraag ook eens out of the box.

Detailhandel

- Ed Zwennis: Welke straten gaan het winkelkerengebied vormen?
- Ed Zwennis: Hoe gaan we de 'huiskamer' vorm geven, waar moet hij uit gaan bestaan?
- Ed Zwennis: Gaat gemeente duurzaamheid evenementen faciliteren?
- Verwaarloosde panden (van winkels) op laten knappen VERPLICHT!
- Voorkom grootschalige winkels (supers) in kleinschalige binnenstad.

260

Wonen

- Top: Het is een leesbaar stuk!
- D.P. van 't Sant: Een goede stad is een goede markt en andersom
- Tip: Benoem de weekmarkt en streekmarkt specifiek. Deze functies zijn niet te onderschatten voor de binnenstad.
- Wonen betaalbaar voor jongeren, lage inkomens, beginners op de woningmarkt.
- Handhaving!? Parkeren, wandelgebied, fietsers op de stoep. Wordt dat ooit nog aangepakt?

Horeca

- 270 - De bibliotheek als 'huiskamer'? Wat moet ik me daarbij voorstellen?
- Is er al niet genoeg horeca?
- Tip: Haven ook benutten als 'parel'. Voor horeca en daarmee water meer betrekken.
- De Rijngracht heeft toch ook een heleboel tegenstanders. Houdt de visie daar rekening mee?
- Top: Cultuurhistorie in hoog vaandel.
- Top: De Rijngracht open in winkelend/wandelend Woerden

- 280
- Top: Visie goed plan
  - Top: meer bewoners in winkelgebied
  - Waarom wordt er alleen gepraat met de eigenaar van het pand en niet met de huurder.
  - Hoezo handelt gemeente Woerden al naar het binnenstadbeleid terwijl het nog maar een visie is?
  - De vraag is: U heeft een binnenstadvisie. Is het de bedoeling de winkels in de wijken te weren en naar het centrum te sturen? Bijvoorbeeld Hazelaarstraat.
  - Wie zijn 'wij'? De directe ondernemers die te maken hebben met de visie zijn niet persoonlijk uitgenodigd. Dus 'wij' is zonder de ondernemers?
  - Bibliotheek huiskamer binnenstad: Hoe gaat u dit invullen? Welke nieuwe functies? Ook horeca.

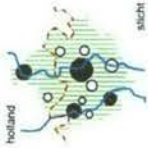
Bereikbaarheid en routing

- 290
- Hans Voorn: Duidelijke routeaanwijzing. Nu rijden de auto's tegen de richting van de Rijnstraat in.
  - Hans Voorn: Verkeer in de Rijnstraat moet te gast zijn.
  - Meer duidelijkheid voor parkeren. Veel klanten parkeren niet in de garage. Zou wel fijn zijn, want dan blijven ze langer in de stad.
  - Willem Jan: Nader onderzoek nodig met betrekking tot parkeerbeleid (ook bij station).
  - Willem Jan: Exercitieterrein + bomen (kastanjes) behouden!
  - Willem Jan: Advies: Station bij Binnenstadvisie betrekken. Mede gezien parkeerbeleid.
  - Erik de Jager: Open de vesting: Focus vooral op bezoekers van buiten Woerden. Daar zit de toekomst.
  - Hebben jullie een concreet plan in verband met een autoluw centrum?

300

Evenementen

- Gebruik van het Westdampark? Evenementen, recreatie?
- Hoe willen we evenementen aantrekkelijk houden voor organisatie en bezoeker?
- Top: goede mix van evenementen verdeeld over schillende locaties.
- Meer gebruik maken van de singels, waterevenementen.

STICHTS-HOLLANDSE HISTORISCHE VERENIGING

opgericht in 1957

gevestigd te Woerden

De SHHV heeft per 1 januari 2018 de Culturele ANBI-status verworven

Werkgebied: De (voormalige) gemeenten: Bodegraven, Driebruggen, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden, Zegveld
Adres: Bekenlaan 20, 3448 XC Woerden / tel. 06-50 25 78 22 / mail@shhv.info / www.shhv.info
Bank: IBAN: NL42 RBRB 0943 3513 40 t.n.v. Stichts-Hollandse Historische Vereniging te Woerden
KvK-nummer: 40.46.44.34
De SHHV is nu ook bereikbaar op Facebook en Twitter

Raad

11 JUNI 2018

Gemeenteraad van Woerden
Ter attentie van de Griffie
De Bleek 10
3447 GV Woerden

18.011517

Registratiedatum: 12/06/2018
Behandelend afdeling
Afgehandeld door/op:

Beh. Ambt.:

Streefdat.:

Afschr.: *B&W/RBP*

R.V.O.:

Woerden, 8 juni 2018

Geachte raadsleden,

De Stichts-Hollandse Historische Vereniging (SHHV) was vertegenwoordigd bij de presentatie in "Concordia" van de binnenstadvisie zoals samengesteld door de "Vestingraad". Er heeft vervolgens terugkoppeling plaatsgevonden in ons bestuur, op basis van de indrukken van de avond en uiteraard de visie zelf.

Hoewel de SHHV niet betrokken was bij de totstandkoming van deze visie hebben wij met interesse en genoeg kennisgenomen van de plannen die in deze visie worden ontvouwd. Uiteraard juichen wij het toe dat het rijke cultuur-historische verleden van Woerden wordt aangegrepen als een van de ankerpunten van de visie.

Graag willen wij ervoor pleiten om dit ankerpunt ten volle uit te nutten zodat er geen kansen onbenut blijven om de visie tot een succes te maken. Het boeiende verleden van Woerden biedt beduidend meer mogelijkheden om bezoekers naar Woerden te trekken dan nu in de visie is omschreven. Wij bieden aan ons mede in te zetten met kennis en ervaring om, bij het realiseren van de voorstellen, bij te dragen aan een fascinerende ontwikkeling van onze stad in de komende jaren.

In bijgaande notitie hebben wij een en ander wat uitgebreider verwoord. Een afschrift is tevens aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders, de Vestingraad en het bestuur van de Stichting Stadsmuseum Woerden. Uiteraard zijn wij bereid om onze notitie ook mondeling verder toe te lichten.

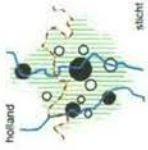
Met vriendelijke groeten,

Namens het bestuur van de SHHV

Lex Albers en Niek de Kort

Bijlage: SHHV-reactie binnenstadvisie Woerden (Vestingraad)

STICHTS-HOLLANDSE HISTORISCHE VERENIGING

opgericht in 1957

gevestigd te Woerden

De SHHV heeft per 1 januari 2018 de Culturele ANBI-status verworven

Werkgebied: De (voormalige) gemeenten: Bodegraven, Driebruggen, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden, Zegveld
Adres: Bekenlaan 20, 3448 XC Woerden / tel. 06-50 25 78 22 / mail@shhv.info / www.shhv.info
Bank: IBAN: NL42 RBRB 0943 3513 40 t.n.v. Stichts-Hollandse Historische Vereniging te Woerden
KvK-nummer: 40.46.44.34
De SHHV is nu ook bereikbaar op Facebook en Twitter

Woerden Vestingstad – meer dan de moeite waard.

Inleiding

In oktober 2017 verscheen de notitie "Woerden Vestingstad" onder auspiciën van de Vestingraad, waarin vertegenwoordigers van het Stadshart, horeca, Woerden Marketing en de zogeheten "Cultuur 5", alsmede een afvaardiging van binnenstadsbewoners en het Rijngracht Comité samenwerken. In de notitie wordt een visie uitgewerkt waarlangs Woerden zich de komende jaren zou moeten ontwikkelen teneinde aantrekkelijk(er) te blijven voor tal van belanghebbenden, waaronder ook bezoekers. Het 'icoon' van deze visie is gevonden in de vestingwerken die heden ten dage nog steeds (deels) zichtbaar zijn. De visie is aanvullend naast de lopende programma's om Woerden te presenteren als boerenmarktstad (kaas, streekproducten) en als hoofdstad van het Groene Hart.

De Stichts-Hollandse Historische Vereniging (SHHV, circa 550 leden in Woerden en het voormalige Groot Waterschap van Woerden) is weliswaar niet vertegenwoordigd in de Vestingraad, maar wil langs deze weg toch een bijdrage leveren aan de beschreven visie.

Rijk historisch verleden

De visie biedt een plaats aan het tonen van de rijke geschiedenis van Woerden. Het wordt zelfs expliciet genoemd in de doelstellingen waarmee de ambitie moet worden bereikt:

"Zicht- en tastbaar maken van rijke verleden: De geschiedenis van een binnenstad is voor iedere stad uniek en biedt daardoor kansen om de stad te profileren en zich te onderscheiden van andere binnensteden. De binnenstad van Woerden heeft een rijke geschiedenis. Het Kasteel, de Petruskerk, de Windhond, de Kazerne, het voormalig arsenaal en het Stadsmuseum vormen hier enkele voorbeelden van en zorgen er voor dat de geschiedenis nog steeds voelbaar is in de binnenstad. Ondanks het ruime aanbod bestaan kansen om dit verder te versterken. Dit heeft onder andere betrekking op het ontsluiten van monumenten, het verbinden van culturele hotspots via een logische route door de stad, het verschaffen van informatie/verhalen over de historische elementen en het herstellen van historische elementen. De realisatie van de Rijngracht biedt kansen om de historische kwaliteiten zichtbaar te maken en de uitstraling en beleving van de

binnenstad te verbeteren. Ook de vergroening van de straten dragen bij aan beleving en uitstraling van de binnenstad.”

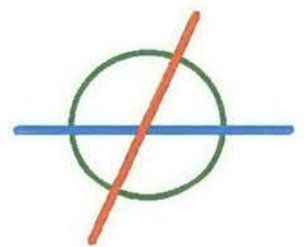
De SHHV meent dat deze doelstelling nadere uitwerking behoeft. Immers, het gevaar bestaat dat anders het rijke verleden in feite beperkt blijft tot het noemen / aanwijzen van enkele historische panden. Daarmee worden verschillende kansen gemist om juist bezoekers / toeristen een meeromvattende beleving te bieden. Deze beleving zal meer mensen naar Woerden kunnen trekken en hun verblijf aldaar significant kunnen verlengen. Dit is uiteraard ook in het belang van de verschillende deelnemers in de Vestingraad.

Aanzet

Er zijn verschillende bestaande bronnen waarmee men een indruk kan krijgen van de werkelijke rijkdom aan historisch materiaal in Woerden. Zo is er het Verhaal van Woerden waarin 42 zogeheten 'vensters' een kijkje geven in de geschiedenis van Woerden, vanaf de prehistorie tot het recente verleden (www.verhaalvanwoerden.nl). Enkele highlights van deze verzameling zijn uitgelicht in een brochure die door het Stadsmuseum is uitgebracht. Op basis van deze vensters is de SHHV overigens in gesprek met het Stadsmuseum om na te gaan op welke wijze deze rijke historie ook samenhangend kan worden gepresenteerd voor bezoekers van het museum.

Woerden bestaat als woonplaats minstens zo'n tweeduizend jaar. Archeologische vondsten laten zien dat deze plek overigens ook al in de prehistorie werd bewoond. De episodische uit het roemrijke verleden, vormen de ingrediënten voor een aantrekkelijke positionering van Woerden. Eén van de episodische wordt gevormd door de (opeenvolgende generaties) vestingwerken. De rode draad door de geschiedenis van Woerden is dat het, in tal van opzichten, steeds een **grensplaats** is geweest. Sterker nog, uit de geschiedenis van Woerden als grensplaats is op fascinerende wijze ook te illustreren hoe de geschiedenis van de Lage Landen zich ontwikkelde. Als voorbeelden van deze grensplaats-functie gelden onder meer:

1. De Romeinse Limes loopt van oost naar west door Woerden. De Rijnstraat is feitelijk de noordgrens van het Romeinse Rijk, waar je nu vreedzaam een kopje koffie langs de (weer stromende?) grensrivier zou kunnen drinken.
2. De Oude Hollandse Waterlinie loopt van noord naar zuid door Woerden. In 1672 is dit de enige plek geweest waar de Fransen een doorbraak probeerden te maken, maar die mislukte. Aan die waterlinie ontleent Woerden overigens zijn Vestingkarakter.
3. Woerden ligt centraal in het Groene Hart met zijn unieke cope-ontginningen, gelegen in een historisch veenweidegebied dat al vanaf het jaar 1000 in cultuur is gebracht. De boerenkaas is een uniek product van deze streek, ontwikkeld na de VOC-tijd toen het land minder geschikt werd voor verschillende vormen van akkerbouw.
4. Ook de Reformatie maakte Woerden tot een unieke grensplaats, met een aanvankelijk ten opzichte van de wijde omgeving afwijkende voorkeur voor de Lutherse visie. De eerste martelaar was een Woerdenaar (Jan de Bakker) en, om nog een saillant feit te

noemen, met typisch Woerdens pragmatisme werden in 1566 de beelden van de toen Lutherse Petruskerk verstoep voordat de Beeldenstorm losbarstte.

Evenzo kunnen voorbeelden van de "Woerdense grensplaats" worden gevonden in de tijd van Bonifatius (die hier geprekeert heeft), de geschillen tussen het Sticht (Bisdom Utrecht) en het Graafschap Holland – waaronder ook de moordaanslag op Floris V – de Gouden Eeuw en de marktrechten, en de Patriottische tijd met aansluitend de Franse bezetting. We hebben het dan nog niet over de beide Wereldoorlogen en de demping van de Rijn. Kortom, een inderdaad zeer rijk verleden en voor velen (bewoners en bezoekers) een onverwachte en dus te ontdekken schat.

Concreet

Er zijn talloze manieren om dit rijke verleden te ontsluiten binnen het raamwerk van de visie van de Vestingstad. Daarbij kunnen verschillende bestaande producten en diensten, al of niet gemoderniseerd, worden aangepast. Zoals de inzet van stadsgidsen (in persoon, op papier, via een app), games, looproutes met verwijzingen naar andere locaties, tijdelijke exposities, optredens van re-enactors en nog veel meer. Daarnaast zijn er de activiteiten in de openbare ruimte, zoals themaweken, de Romeinenweek, de archeologiedagen, de lezingen van de SHHV, de maand van de Geschiedenis, en uiteraard (nog?) de tocht per Romeins schip of anders per eigen (water)vervoer. Wat nadrukkelijk ontbreekt in dit palet is een goede en dekkende collectie aan fysieke voorwerpen en vondsten die alle episoden illustreert en van zichzelf uit al een fascinerende reden is om Woerden te bezoeken. De SHHV is, zoals eerder aangegeven, in gesprek met het Stadsmuseum om na te gaan hoe alle waardevolle vondsten die gedaan zijn (en die nu deels in depot, deels buiten Woerden of in particuliere collecties worden bewaard) kunnen worden samengebracht en op passende wijze kunnen worden geëxposeerd binnen het totale aanbod van het Stadsmuseum. Om dit te realiseren is uitbreiding van de bestaande expositieruimte een optie.

Tot slot

Over de resultaten van dit overleg hopen wij u binnen afzienbare tijd nader te kunnen informeren. Los daarvan hopen wij dat het door ons geschetste standpunt mag worden gevoegd als bijlage bij de notitie van de Vestingraad. Het spreekt vanzelf dat de SHHV bereid is om, binnen het kader van deze visie, het rijke historische verleden van Woerden verder uit te werken en te helpen ontsluiten voor bewoners en bezoekers. Hiermee ontstaat een mooie vorm van synergie met de overige partijen die binnen de Vestingraad samenwerken.

Woerden, 8 juni 2018

Namens het bestuur van de SHHV

Lex Albers en Niek de Kort

Woerden Vestingstad

‘Zou eigenlijk niet elke woonplaats stiekem Woerden willen zijn?’

COLOFON

Dit is een publicatie van:

BIZ Vereniging Stadshart Woerden
Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Woerden
Woerden Marketing
Culturele organisatie Woerden (C5)
Rijngracht Comité
Bewoners Binnenstad Woerden
BRO

Eindredactie / Vormgeving
BRO

Fotografie
Woerden Marketing
Lakerveld - Fotodesign

Woerden, oktober 2017

WOERDEN

Als een ster aan de hemel
Staat de stad aan de platte polder
Stagig te stralen in het groen
Attractief als een magneet
Trekt het centrum mensen aan
En wordt voortdurend dik bedolven
Onder de vreugde van de dag
De lach van het bestaan
Het wemelt in dit Woerden
Van de wonderrijke mensen
Als mieren in een hoop
Doorkruizen ze heel wat
Met huppelende benen
En springende gedachten
Leven zij hun leven
Met hun voeten op de stad

Als deze stad, dit sieraad
Om de arm van de Rijn
Zou leren woorden vormen
Zou het wel weldra willen weten:
Zou eigenlijk niet elke woonplaats
Stiekem Woerden willen zijn?

Nienke Gorter

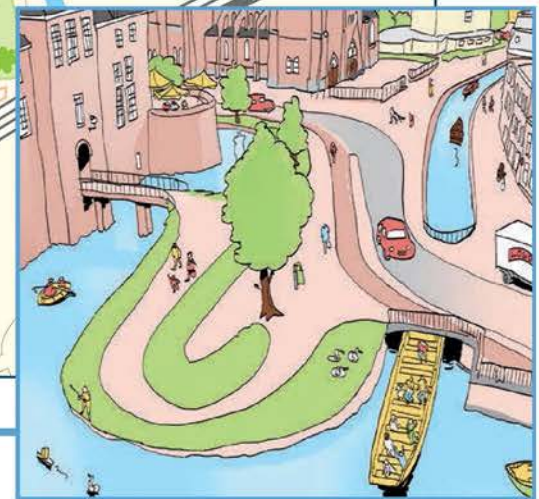
1. WOERDEN VESTINGSTAD

.... Donderdag 15 september 2022. Woerden viert vandaag haar 650ste verjaardag. Vandaag stond daarom een dagje uit gepland in de binnenstad van Woerden. De plek waar ik ongeveer 10 jaar geleden elke dag te vinden was. Ik woonde in een kleine studie boven de Gall&Gall in de Rijnstraat. Hoewel de binnenstad een leuke leefomgeving was, ben ik toch verhuisd naar een andere stad. De kwaliteit van de leefomgeving liep terug en winkelen deed ik niet meer in Woerden door het ontbreken van unieke winkels en de toenemende leegstand. 5 jaar later bezocht ik weer voor het eerst de binnenstad van Woerden. Ik had vele verhalen gehoord dat de binnenstad van Woerden de afgelopen jaren sterk is veranderd. Ik was benieuwd hoe de stad er nu uit zag.

De binnenstad van Woerden is het hart van de gemeente en heeft daardoor een belangrijke functie voor de kernen Harmelen, Kamerik, Woerden en Zegveld. Woerden, en met name de binnenstad van Woerden, profileert zich sterk als een bijzondere, historische parel in het Groene Hart. In de gehele regio wordt de binnenstad van Woerden gepromoot en gewaardeerd om haar historische en gastvrije kwaliteiten. Al ver voor ik uiteindelijk de binnenstad bereik, presenteert de binnenstad van Woerden zich in het landschap en is het DNA zichtbaar. Aan de hand van informatieborden en bewegwijzering word ik naar de binnenstad begeleid.

WOERDEN ANNO 2022

Woerden heeft de afgelopen jaren sterk geïnvesteerd in de gebieden rondom de Binnenstad. Zodra ik met mijn auto de A12 afsla en de straten van Woerden bereik, krijg ik een warm welkomstgevoel. Het gebied Middelland vormde voorheen een centraal bedrijventerrein van Woerden. Door de herontwikkeling van dit gebied, waarbij woon- en werkfuncties zich hebben gemengd, maakt dit gebied nadrukkelijker onderdeel uit van de binnenstad. De inrichting van de openbare ruimte, maar ook de gebouwen langs de straten hebben een hoogwaardige uitstraling waarbij aandacht is voor het rijke historische verleden van Woerden. Na enkele minuten duiken de vestingwerken van de binnenstad op en rijd ik de binnenstad van Woerden binnen.

Mijn vriendin waarmee ik vandaag een dagje naar Woerden ga, stuurde mij ook al geweldige foto's van de route vanaf het station naar de binnenstad. Het station ligt op loopafstand van de binnenstad en is via de Nelson Mandelabrug binnen enkele minuten te bereiken met de fiets en te voet. De inrichting van de openbare ruimte vanaf het station over de Nelson Mandelabrug, naar de binnenstad, heeft een hoogwaardige kwaliteit en voelt als een rode loper richting de binnenstad. Aan de hand van onder andere historisch ogende lantaampalen langs de weg, laanbomen en karakteristieke verharding merk je zodra je maar één stap de trein uitzet dat je in de binnenstad van Woerden bent, een binnenstad met ruim 2000 jaar geschiedenis.

De bereikbaarheid van de binnenstad is optimaal. Via een helder parkeerverwijssysteem word ik naar een beschikbare parkeerplaats begeleid. Een groot gedeelte van de historische binnenstad is niet meer bereikbaar met de auto. Dit zorgt voor minder blik op straat, waardoor de historische kwaliteit meer tot uitdrukking komt. Deze autovrije binnenstad zorgt voor meer ruimte voor andere functies, terwijl ik mijn auto nog prima aan de randen van de binnenstad kan parkeren. Het parkeerverwijssysteem

geeft aan dat de parkeergarages Castellum en Defensie-eiland vol zijn. Het is druk in de binnenstad, maar gelukkig heeft Woerden geïnvesteerd in de verschillende parkeergarages. Zowel in de parkeergarage onder het Exercitieveld als onder de Wagenstraat is nog ruimte. Ook vanuit de parkeergarage word ik op een gastvrije wijze naar de binnenstad begeleid. Bij ieder bronpunt in de binnenstad (parkeergarages, fietsenstellingen en station) en bij het VVV in het Kaaspakhuis is informatie over de binnenstad en een volledig overzicht van de activiteiten/evenementen te vinden.

Mijn vriendin en ik treffen elkaar bij de Gracht rondom het Kasteel van Woerden. De Gracht maakt onderdeel uit van de Limes, een route langs de bezienswaardigheden uit de Romeinse geschiedenis van Woerden. Het Kasteel is dagelijks geopend. Naast evenementen en partijen worden er ook rondwandelingen georganiseerd. Lokale gidsen nemen je tijdens een rondwandeling door het Kasteel mee terug in de tijd en laten je tijdens de wandeling even beleven hoe het was om in de 15e eeuw te leven. Het Kasteel is echter niet het enige historische pareltje van de stad. De binnenstad van Woerden is enorm rijk aan historische monumenten, van rijksmonumenten tot aan gemeentelijke monumenten. Het Klooster, de Molen de Windhond, de vestingwerken rondom de stad, het Kaaspakhuis, de Petrustoren, maar ook de vele historische panden verspreid door de binnenstad vormen hier enkele voorbeelden van. Toen ik nog in de binnenstad woonde waren deze elementen ook aanwezig, maar ze waren onvoldoende uitgelicht. Door onder andere de verschillende cultuurhistorische stadswandelingen, de interactieve informatieborden bij de monumenten, het aanlichten van panden en de georganiseerde evenementen rondom een cultuurhistorisch thema (zoals de Koeiemart) zijn de monumenten en het rijke verleden van de binnenstad van Woerden nadrukkelijker op de kaart gezet.

Naast het uitlichten van het bestaande cultuurhistorische aanbod zijn er op verschillende plaatsen van de binnenstad unieke culturele iconen toegevoegd. Zo wordt er een kunstroute georganiseerd over de vestingwerken en de singels en vertellen de kunstwerken aan de gevels van panden het verhaal van de geschiedenis van Woerden. Het Klooster is uitgebouwd en biedt naast cursussen en lessen in muziek, dans en theater, ook podium aan topartiesten en lokaal talent. In de kelder hebben jongeren nu een eigen plek om creativiteit te ontwikkelen. In het monumentale pand huist ook KUVVO, dat ik nog ken uit mijn basis- en middelbare schooltijd. Ze organiseren nog steeds leuke educatieve activiteiten onder schooltijd en daarbuiten. Dankzij KUVVO komen alle kinderen en jongeren in aanraking met kunst en cultuur. Talenten worden op deze manier ontdekt. De cultuurinstellingen (C5) zetten zich gezamenlijk om het Woerdens talent verder te ontwikkelen en te stimuleren via talentenklassen, subsidieregelingen en opleidingen.

Ook het aanbod van het stadsmuseum is uitgebreid en is verbonden met de exposities in de tuin van de Petruskerk. De zolder van het museum vormt sinds enkele jaren de 'Woerdens avontuurlijkste zolder', waarbij de geschiedenis van Woerden op een aantrekkelijke wijze wordt verbeeld en beleefbaar wordt voor de jeugd. Door het rijke aanbod aan cultuurhistorie en iconen wacht op elke hoek van de straat wel weer een nieuwe verrassing. Een wandeling door de binnenstad van Woerden vormt daardoor een tocht vol belevenissen en verhalen. Tijdens ons bezoek aan de binnenstad van Woerden komen we het logo van het Cultuur Platform Woerden steeds tegen op posters en op andere zaken die zij gesubsidieerd hebben of ondersteunen. Het is synoniem voor het sterke netwerk dat het Platform heeft opgebouwd in de stad. Cultuur vormt echt een rode draad in de stadsbeleving van Woerden en is bereikbaar voor iedereen.

Mijn vriendin en ik maken een rondje rond het Kasteel. Het Kasteel wordt nu omringd door water. Door de investeringen in beweegbare bruggen en het toevoegen van water in de binnenstad is het gebruik van het water enorm toegenomen. De waterrecreatie heeft een sterke impuls gekregen. Dit is ook te zien aan de vele bezoekers die met bootjes het Kasteel vanaf het water komen aanschouwen en de boten die in de passantenhaven aan de Haven liggen.

Vanaf het Kasteel volgen wij het water richting de Rijnstraat. Het water stroomt weer in volle glorie door deze straat, de Rijngracht, waarmee een stukje van de rijke geschiedenis weer terug is gegeven aan de stad. De Rijngracht is een belangrijk onderdeel van de Limes. Langs het water zijn aantrekkelijke terrassen van volwaardige horeca met uniforme uitstraling aanwezig. De Rijnstraat is omgevormd tot een aantrekkelijk verblijfsgebied, waar bewoners en bezoekers elkaar ontmoeten. Wanneer wij door de straat lopen staan enkele bezoekers aan de rand van het water en aanschouwen de bootjes die voorbij varen. De gehele Rijnstraat straalt allure en historie uit. In de binnenstad is geïnvesteerd in de uitstraling van de panden. De gevels hebben nu een karakteristieke uitstraling.

De investeringen in de binnenstad van Woerden hebben ook zijn vruchten afgeworpen op de winkelstraten. Onder andere in de Voorstraat is inmiddels het groen weeldering aanwezig door middel van bomen en plantenbakken. Samen met de Voorstraat, Nieuwstraat, Kerkplein en Groenendaal vormt de Rijnstraat het centrale en compacte winkelgebied van Woerden. De winkelruimten zijn op een duurzame manier gevuld. In de aaneengesloten winkelstraten vind ik hier alle formules passend bij Woerden. Wat uitblinkt, is het ruime aanbod aan ambachten en specialistische winkels. Met name deze unieke zelfstandige winkels zorgen ervoor dat de binnenstad van Woerden een aantrekkelijk winkelgebied is voor iedere doelgroep. Het actieve beleid, waarbij ruimte wordt gecreëerd voor ondernemerschap,

is de concurrentiepositie van de binnenstad van Woerden sterk door het onderscheidend aanbod ten opzichte van omliggende steden en kernen. Mixfuncties (o.a. met horeca en cultuur) zijn in de binnenstad van Woerden te vinden en maken de binnenstad van Woerden extra aantrekkelijk.

Enkele gebieden binnen het compacte centrum zijn specifiek aangewezen voor bepaalde branches. Zo is de Nieuwstraat nog met de auto bereikbaar en zijn in deze straat met name winkels gevestigd die verbonden zijn aan de verkoop van grootschalige doelgerichte aankopen. De Wagenstraat is de afgelopen jaren omgevormd tot een cluster van verschillende winkel- en horecazaken gericht op Food. Het proeven en ruiken van verschillende smaken en gerechten staan hierbij centraal. De centrale trekker in dit gebied vormt een gemoderniseerde supermarkt. De supermarkt heeft een belangrijke functie in de binnenstad. Bewoners zijn voor hun dagelijkse aankopen aangewezen op de Albert Heijn. Het foodcluster wordt daarnaast aangevuld met kleinschalige versspecialisten en specialistische horecazaken.

Na een korte wandeling door de binnenstad ploffen we neer op een van de terrassen op het Kerkplein. Het uitzicht vanaf mijn terrasstoel is geweldig. Het Kerkplein is omgetoverd tot een gezellig en aangenaam plein met groen en knusse zitgelegenheden. Naast de weekmarkt biedt het plein ruimte aan evenementen en ontmoeten.

Jaarlijks worden er verschillende evenementen georganiseerd. Van grote tot kleine evenementen, voor kinderen tot volwassen. Op het Exercitieveld en het Kerkplein worden grote evenementen georganiseerd, maar de kleinschalige evenementen vinden overal in de binnenstad plaats. Evenementen leveren een belangrijke bijdrage aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van de binnenstad.

Het Kerkplein, de Kazerne en omliggende straten maken onderdeel uit het horecaconcentratiegebied van Woerden. De horeca in Woerden is divers en heeft zich de afgelopen jaren verder ontwikkeld. Zowel in aantal zaken, als in kwaliteit. Lokale producten worden gepromoot, altijd met een knipoog naar het historische verleden van Woerden. Binnen Woerden is een goede spreiding van horecagelegenheden gericht op restaurants, cafés en avondgelegenheden. Ook op het Defensie-eiland is een horecagelegenheid gecreëerd (de Wasserij), wat gezorgd heeft voor een impuls van de levendigheid in dat gebied. Door de goede verbinding met het winkelgebied en de uitstraling van alle horecazaken worden bezoekers verleid om langer in de binnenstad te verblijven. Wij worden geholpen door de vriendelijke bediening, die naast een goed advies over onze koffie ook nog op een gastvrije manier de leuke plekjes in de binnenstad verteld.

Na een koffie op het Kerkplein lopen wij samen via Meulmansweg richting de Haven. Bij de Nieuwe Markt moeten we even inhouden, omdat we worden ingehaald door een aantal kinderen. Zij rennen naar het speeltuintje verderop. De woonkwaliteit in de binnenstad van Woerden is hoog. Investerings in speel- en sportgelegenheden in de openbare ruimte, de ontwikkeling van passend woningaanbod voor alle doelgroepen aan de randen en de vergroening van de straten hebben het leefklimaat verbeterd. Het wonen in de binnenstad van Woerden kent verschillende vormen: van wonen boven de winkels in het winkelgebied, wonen in de moderne woningen op het Defensie-eiland tot aan het wonen in de cultuurhistorische panden. De binnenstad van Woerden biedt mogelijkheden voor jong en oud. De reuring van de binnenstad wordt daarbij doorgetrokken naar de woongebieden, waardoor dynamiek in de gehele binnenstad voelbaar is.

Ter hoogte van de Haven draai ik mijn hoofd in de oostelijke richting. De plaats waar ik vroeger mijn boeken haalde, is omgevormd tot een levendige plek in de binnenstad: de Huiskamer van de Stad. Met het samengaan

van partijen en functies is het een actieve plek voor ervaring, educatie, ontmoeting en creatie geworden. Een plek waar bezoekers samenkomen om te verblijven, te leren en te ontmoeten. Een neutrale publieke plek waar iedereen zich thuis voelt en binnenloopt: jong en oud. De koffie is er blijkbaar erg lekker want het leesterras en het leescafé zitten vol. Erg handig ook dat je er nu ook je paspoort kunt ophalen bij het gemeenteloket.

Wij lopen verder richting het Westdampark. Door de aanwezigheid van de parken Westdampark, Exercitieveld en de vele kleinschalige groengebieden heeft de binnenstad een groen karakter. De parken hebben naast een belangrijke functie voor de groene kwaliteit van de stad, ook een bijdrage aan activiteiten in de binnenstad. In het Westdampark is bijvoorbeeld een stadsstrand gerealiseerd.

Na een avontuurlijke dag in de binnenstad van Woerden lopen wij over de met sfeerverlichting aangeklede vestingwerken richting de parkeergarage. Vanaf de vestingwerken heb je een geweldig uitzicht over het water en de binnenstad. Uiteindelijk rijdt ik de parkeergarage uit op weg naar huis. Met de binnenstad van Woerden verdwijnend in mijn achteruitkijkspiegel, zeg ik tegen mezelf: "Zou eigenlijk niet elke woonplaats stiekem Woerden willen zijn?"

2. INLEIDING

2.1 Aanleiding

De dynamiek in binnensteden is groot. Winkelketens maken plaats voor nieuwe concepten. Consumenten zijn sterker op zoek naar een unieke beleving en willen vermaakt worden. Het horeca- en culturele aanbod hebben een grotere rol toebedeeld gekregen in de binnenstad. Wonen in de binnenstad en de kwaliteit van de leefomgeving in de binnenstad staan nadrukkelijker op de kaart. Deze ontwikkelingen vragen om veranderingen in de binnenstad om er voor te zorgen dat de ruimte beter aansluit op de wensen en behoeften. Een flexibele binnenstad die, zowel qua aanbod, regelgeving en plannen, kan inspelen op veranderingen. Op die manier wordt voorkomen dat vraag en aanbod onvoldoende in verbinding staan, met dalende bezoekersaantallen een afname van de leefbaarheid en leegstand tot gevolg. Een integrale visie en actieplan voor de binnenstad is van belang om de binnenstad van Woerden te laten mee bewegen met de ontwikkelingen en haar positie als Vestingstad te kunnen waarmaken. De visie op de binnenstad fungeert als richtinggevend beleid en toetsingskader voor nieuwe initiatieven in de binnenstad. De visie vormt nadrukkelijk geen star kader, maar zorgt voor voldoende flexibiliteit om te kunnen inspelen op de veranderende vraag.

2.2 Proces

De visie voor de binnenstad van Woerden is het resultaat van een intensieve samenwerking tussen alle partners in de binnenstad. Een werkgroep is gezamenlijk actief aan de slag gegaan met het vormgeven van de visie. De werkgroep vormt een vertegenwoordiging van partners van de binnenstad en hun achterban.

De visie is geschreven door en voor de stad. Dit betekent dat rekening is gehouden met alle belangen binnen de gemeente Woerden.

2.3 Samenwerking gemeente Woerden

Voor het zetten van succesvolle stappen richting de visie van Woerden is een goede samenwerking met de gemeente en de Vestingsraad van belang. Voor de opstelling van deze visie is daardoor ook nadrukkelijk de samenwerking opgezocht met de gemeente en de wens is om deze samenwerking ook tijdens de uitwerking en implementatie van de visie voort te zetten.

2.4 Woerden Vestingstad

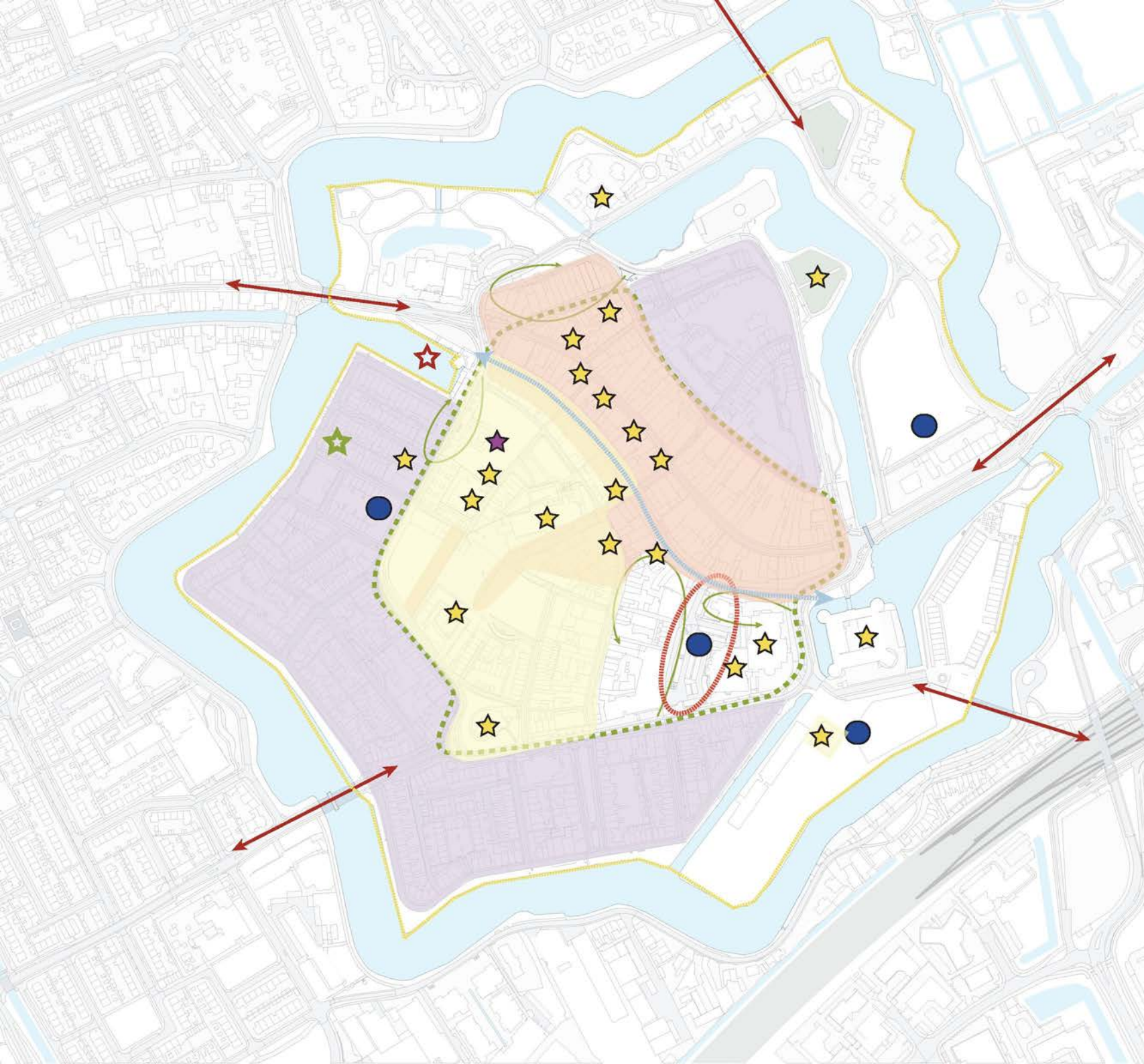
Om de beschreven visie van Woerden Vestingstad te bereiken, is het van belang de binnenstad te versterken en mee te bewegen met nieuwe ontwikkelingen zonder de huidige kwaliteiten te vergeten. Voor de binnenstad van Woerden is de volgende centrale ambitie geformuleerd:

Woerden Vestingstad, een binnenstad met een rijke historie en waar het rijke cultuurhistorische aanbod nog op elke locatie in de binnenstad beleefbaar is. De binnenstad vormt het economische, culturele en sociale hart van de gemeente Woerden en heeft een sterke positie als unieke parel in het Groene Hart. De plaats waar je naar toe gaat voor een boodschap, een dagje uit, een ontmoeting of voor verrassend vermaak. De binnenstad heeft een aantrekkelijke, dynamische en unieke woonomgeving en ondernemerschap wordt gefaciliteerd. De binnenstad is van en voor iedere Woerdenaar.

- woongebieden
- horecaconcentratiegebied
- kernwinkelgebied
- autovrije binnenstad
- vestingwerken
- foodcluster
- autolussen
- parkeergarages
- rijksmonumenten
- huis van de binnenstad
- VVV
- verbindingen binnenstad
- Rijngracht
- haven

3. DE VISIE UITGEWERKT

3.1 Inleiding

De visie op de binnenstad van Woerden is in dit hoofdstuk per thema verder uitgewerkt. Per thema zijn de ambities benoemd en zijn concrete (meetbare) doelstellingen geformuleerd.

3.2 Ambities en doelstellingen

Cultuur en recreatie

- *“Door verschillende activiteiten zijn de monumenten en het rijke verleden van de binnenstad van Woerden nadrukkelijker op de kaart gezet”*
- *“Naast het uitlichten van het bestaande cultuurhistorische aanbod zijn er op verschillende plaatsen van de binnenstad unieke culturele iconen toegevoegd”*
- *“Het Cultuur Platform Woerden heeft een sterk netwerk opgebouwd in de stad en cultuur is een centraal onderdeel van de stad”*
- *“De waterrecreatie heeft een sterke impuls gekregen”*
- *“... de vergroening van de straten hebben het leefklimaat verbeterd”*
- *“Het water stroomt weer in volle glorie door de straat, de Rijngracht”*
- *“De gevels hebben nu een karakteristieke uitstraling”*
- *“Dankzij KUVO komen alle kinderen en jongeren in aanraking met kunst en cultuur. Talenten worden op deze manier ontdekt. De*

cultuurinstellingen (C5) zetten zich gezamenlijk om het Woerdens talent verder te ontwikkelen en te stimuleren via talentenklassen, subsidieregelingen en opleidingen”

- *“Cultuur vormt echt een rode draad in de stadsbeleving van Woerden en is bereikbaar voor iedereen”*

Kunst en cultuur bieden levendigheid en geven plekken uitstraling, verrassen en geven een middel om te laten zien wie je bent. Kunst en cultuur kunnen een reden vormen om een binnenstad te bezoeken, om er te wonen of te verblijven. Investerings- en verblijfsaanpak betalen zich dan ook terug. Hoe aantrekkelijker het aanbod van kunst en cultuur, hoe hoger de belevings- en verblijfsaanpak van het gebied. Dit heeft een effect op de aantrekkingskracht op bezoekers en is van invloed op bestedingspatronen. Het onderscheidende culturele aanbod in de binnenstad van Woerden wordt grotendeels georganiseerd door vrijwilligers. Hun activiteiten zijn daardoor niet alleen aantrekkelijk voor Woerdenaren maar bieden mogelijkheden om de recreatie en toeristische ambities van de binnenstad te versterken.

Dit sluit ook aan bij de doelen zoals geformuleerd door het Klooster, Stadsmuseum, KUVO, Bibliotheek Het Groene Hart en Cultuur Platform Woerden in de ambitie ‘Woerden, meest creatieve stad van Nederland (voorbij het gemiddelde)’ voor de periode 2016 – 2019. De vijf culturele partijen zetten in op het versterken van culturele aanbod en educatie.

Doelstellingen

Voor het bereiken van de ambitie wordt er ingezet op de volgende doelstellingen:

- **Zicht- en tastbaar maken van rijke verleden:** De geschiedenis van een binnenstad is voor iedere stad uniek en biedt daardoor kansen om de stad te profileren en zich te onderscheiden van andere binnensteden. De binnenstad van Woerden heeft een rijke geschiedenis. Het Kasteel, de Petruskerk, de Windhond, de Kazerne, het voormalig arsenaal en het Stadsmuseum vormen hier enkele voorbeelden van en zorgen er voor dat de geschiedenis nog steeds voelbaar is in de binnenstad. Ondanks het ruime aanbod bestaan kansen om dit verder te versterken. Dit heeft onder andere betrekking op het ontsluiten van monumenten, het verbinden van culturele hotspots via een logische route door de stad, het verschaffen van informatie/verhalen over de historische elementen en het herstellen van historische elementen. De realisatie van de Rijngracht biedt kansen om de historische kwaliteiten zichtbaar te maken en de uitstraling en beleving van de binnenstad te verbeteren. Ook de vergroening van de straten dragen bij aan beleving en uitstraling van de binnenstad.
- **Volwaardig aanbod:** Het aanbod aan ontspannings- en vrijetijdsvoorzieningen in de binnenstad kan op verschillende wijzen worden verrijkt, waaronder het aanbod voor een avondje uit of de voorzieningen voor jongeren. Het creëren van een volwaardig aanbod voor alle doelgroepen in de binnenstad van Woerden draagt bij aan de verblijfskwaliteit en het verlengen van de verblijfsduur. Ontwikkelingen zoals het vergroten van het aanbod aan waterrecreatie, het realiseren van kwalitatieve locaties voor het vertonen van podiumkunsten, het opzetten van toeristische arrangementen in relatie tot het Groene Hart of de omliggende steden van de Randstad zijn daardoor passend. Bovendien bestaat er de wens om een permanente (culturele) attractie met regionale / (inter)nationale uitstraling en kwalitatief kaliber aan te trekken, naar voorbeeld van de attracties Avifauna en Archeon en hun betekenis voor Alphen.
- **Versterken wisselwerking:** De verbinding tussen cultuur en overige functies in de binnenstad, zoals detailhandel, horeca etc. is essentieel om de verblijfsduur van bezoekers te verlengen en de beleving van de binnenstad te vergroten. Cultuur is in Woerden de (ver)bindende factor.
- **Vergroten overnachtingsmogelijkheden:** Met hetgeen voor ogen staat, is de ontwikkeling op meer toeristenbewegingen van belang. Hierdoor neemt het belang van overnachtingsmogelijkheden toe, en dit bij voorkeur in het centrum. Op dit moment heeft de gemeente Woerden 23 overnachtingsmogelijkheden, waarvan een deel in de binnenstad. In 2019 is de verwachting dat het concern Van der Valk zich zal vestigen in Woerden. Naast de overnachtingsmogelijkheden in de groene omgeving, is het creëren van overnachtingsmogelijkheden in de sfeervolle omgeving van de authentieke stad kansrijk. Een hotel of een bed en breakfast zijn daarbij mogelijkheden.
- **Actieve en eenduidige marketing:** Ingezet wordt op het verbinden van activiteiten van ondernemers, evenementenorganisaties en stakeholders binnen een eenduidige marketingcommunicatie. Door een goede en eenduidige marketingcommunicatie, gastheerschap en informatie worden nieuwe (inter)nationale bezoekers aangetrokken en behouden, met een positief effect voor de lokale economie. Dit wordt gedaan door het merk Woerden en haar specifieke kernwaarden, uit te vergroten en als begrip kenbaar te maken bij bezoekers, bewoners en ondernemers. Hierbij wordt ingezet op de online- en offline promotie, waarbij voor iedere doelgroep een passende communicatiewijze wordt gehanteerd. Er liggen kansen op het gebied van beurzen, campagnes en online promotie via www.beleefwoerden.com.
- **Loyaal Woerden:** Om recreanten en toeristen een warm welkom te bieden, is onder andere recent de nieuwe VVV winkel geopend, die beheerd wordt door Woerden Marketing. De nieuwe VVV biedt

de mogelijkheid om bezoekers op een excellente gastvrije manier te ontvangen en te informeren. Tevens worden er vanuit de VVV verschillende arrangementen ontwikkeld in samenwerking met recreatieve ondernemers. Het vergroten van het loyaliteitsprogramma zal in de komende jaren verder uitgebouwd worden en biedt kansen om bewoners en bezoekers te binden aan de binnenstad en terugkom bezoeken te genereren.

- **Huiskamer van de binnenstad:** Van oorsprong vormt het stadscentrum het verzamelpunt voor maatschappelijke functies en ontmoeten. Door ontwikkelingen in de binnenstad zijn het verenigingsleven en de maatschappelijke functies langzaam verplaatst naar de omliggende wijken. Om de natuurlijke functie van de binnenstad als verzamelplaats voor verenigingen, stichtingen, organisaties, politieke partijen en maatschappelijke bijeenkomsten te herstellen, is het essentieel om dergelijke organisaties ruimte te bieden in het centrum. De huidige bibliotheek aan de Meulmansweg zal zich de komende jaren verder ontwikkelen tot 'Huiskamer van de Stad'. Een centraal ontmoetingscentrum waar zowel jong als oud graag wil verblijven en vaardigheden wil ontwikkelen. Ook kan bibliotheek ruimte bieden voor bijeenkomsten, spreekkamers (UWV, specialisten zoals logopedie en maatschappelijk werk) of cursussen. Het eventueel vestigen van een gemeenteloket, een aangifteloket van de politie en een huisarts (of andere sociaalmaatschappelijke functies) dragen bij aan de centrumfunctie van de bibliotheek. De bibliotheek, in combinatie met een goede horecavoorziening, kan zich op die manier ontwikkelen tot het maatschappelijke hart van de binnenstad.

Evenementen

- *“Jaarlijks worden er verschillende evenementen georganiseerd. Van grote tot kleine evenementen, voor kinderen tot volwassen”*
- *“Evenementen leveren een belangrijke bijdrage aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van de binnenstad”*

Woerden kent een volle evenementenkalender en een rijke burgerparticipatie als het gaat op het organiseren van activiteiten en/of het ondersteunen daarvan. De evenementen dragen bij aan de dynamiek en levendigheid in de binnensteden en leveren bovendien ook vele bezoekers op. De binnenstad van Woerden kent jaarlijks een volle evenementenkalender, waaronder de evenementen zoals de Koeiemarkt. Met deze evenementen richt Woerden zich op haar eigen bewoners, maar ook op de regio. Wekelijks wordt er op het Kerkplein een weekmarkt gehouden. Deze weekmarkt heeft met name een verzorgende functie voor Woerden en de omliggende kleinere kernen.

Doelstellingen

Voor het bereiken van de ambitie wordt er ingezet op de volgende doelstellingen:

- **Evenwichtige evenementenkalender:** De evenementenkalender wordt op dit moment bewerkstelligd door los van elkaar opererende organisaties, waardoor de spreiding over het jaar niet evenwicht is. In de zomermaanden zijn het aantal evenementen beperkt, terwijl de andere maanden vele evenementen kennen. Door in te zetten op een goede afstemming tussen organisaties kan een evenwichtigere evenementenkalender ontstaan met een jaar rond aantrekkelijke evenementen. De evenwichtige dosering is ook van belang in relatie tot het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving voor bewoners van de binnenstad.

- **Uniek evenementenaanbod:** Het ruime evenementenaanbod in Woerden is een kracht van de binnenstad. Om er voor te zorgen dat het evenementenaanbod voldoende kwaliteit heeft, is het van belang om het aanbod constant te vernieuwen en te versterken. Jaarlijks terugkerende (culturele) evenementen rondom een bepaald thema (Vestingstad) zijn daarbij gewenst. Deze evenementen zijn sterker aan de stad verbonden en dragen daardoor bij aan het economisch functioneren van de binnenstad. Daarnaast moet ruimte worden gegeven aan ondernemers om lokale kleinschaligere evenementen te organiseren, zoals verschillende soorten markten in de binnenstad.
- **Evenementenlocaties:** Over het algemeen is de gehele openbare ruimte in de binnenstad aangewezen als evenementenlocatie (echter wel verbonden aan een aantal restricties zoals tijd, aantal en jaargetijden). Om evenementen een goede plek te geven in het centrum is het wenselijk om het aantal evenementenlocaties uit te breiden en de huidige locaties te behouden, zoals het Westdampark en Exercitieveld. De binnenstad moet als evenementenlocatie voorzien zijn van goede voorzieningen, zoals een openbaar toilet (beweegbaar).

Wonen

- *“De woonkwaliteit in de binnenstad van Woerden is hoog”*
- *“Het wonen in de binnenstad van Woerden kent verschillende vormen. De binnenstad van Woerden biedt mogelijkheden voor jong en oud”*
- *“... de vergroening van de straten hebben het leefklimaat verbeterd”*
- *“De reuring van binnenstad wordt doorgetrokken naar de woongebieden, waardoor dynamiek in de gehele binnenstad voelbaar is”*
- *“Door de aanwezigheid van de parken Westdampark, Exercitieveld en de vele kleinschalige groengebieden in de binnenstad heeft de binnenstad een groen karakter”*

Wonen vormt een steeds belangrijke functie in de binnenstad en is een essentieel onderdeel van Woerden Vestingstad. Woningen en bewoners dragen bij aan de leefbaarheid en dynamiek in de binnenstad, ook buiten de openingstijden van winkels en horecazaken. Bovendien draagt wonen in de binnenstad bij aan de veiligheid en is een gezond inwonersaantal noodzakelijk om het voorzieningenniveau op peil te houden.

In de afgelopen jaren zijn er diverse woningbouwprojecten gerealiseerd in Woerden, waaronder het Defensie-eiland. Uit de enquête onder bewoners uit de binnenstad van Woerden blijkt dat bewoners over het algemeen de woon- en leefkwaliteit in de binnenstad positief waarderen. De ligging van Woerden, centraal in het Groene Hart, midden in de Randstad en in de nabijheid van grote steden, maakt Woerden als woonstad uniek. Deze uitgangspunten bieden mogelijkheden om dit in de toekomst verder te versterken.

Doelstellingen

Voor het bereiken van de ambitie wordt er ingezet op de volgende doelstellingen:

- **Wonen boven winkels:** In de gehele binnenstad, ook binnen het kernwinkelgebied, liggen kansen om woningen boven winkels te realiseren. Het toevoegen van woningen in de binnenstad verhogen de dynamiek en levendigheid in de binnensteden. Om deze ambitie op een goede wijze vorm te geven, is het van belang om oog te houden voor woonkwaliteit en het ondernemersklimaat. Binnen het kernwinkelgebied blijft gelden dat de belangen van de bestaande en toekomstige ondernemers voor gaan op die van eventuele bewoners. Wonen boven winkels moet de bedrijvigheid in de binnenstad met een publieksfunctie niet in de weg staan. De reuring van de binnenstad en het daarbij passende ondernemersklimaat hoort bij het wonen in de binnenstad.
- **Vergroten woonfunctie in de binnenstad:** Om de leefbaarheid en de dynamiek in de binnenstad te vergroten wordt ingezet op het vergroten van de woonfunctie in de binnenstad door leegstaande winkelpanden te transformeren naar woningen. Dit is niet wenselijk binnen het kernwinkelgebied, aangezien deze afbreuk doet aan de beleving van het winkelgebied. Aan de randen van de binnenstad liggen er meer kansen. Het gebied ten zuiden van de binnenstad, Middelland, is aangewezen als potentiële ontwikkellocatie. Op deze locatie zijn kansen om het woningaanbod uit te breiden. Essentieel bij de ontwikkeling van dit gebied zijn de verbindingen met de binnenstad. De binnenstad kan namelijk een belangrijke verzorgende functie vervullen voor dit toekomstige woon- en werkgebied.
- **Vergroten woonkwaliteit:** Ondanks dat bewoners op dit moment tevreden zijn over de woonkwaliteit in de binnenstad, is het van belang dit ook naar de toekomst toe te behouden. De bereikbaarheid van de binnenstad, de inrichting van de binnenstad, het voorzieningenniveau en de parkeervoorzieningen vormen enkele voorbeelden die bepalend

zijn voor de kwaliteit van wonen, rekening houdend met het feit dat reuring (evenementen en uitgaansleven) horen bij de binnenstad. Ook het toevoegen van meer groenvoorzieningen, het vergroenen van de winkelstraten, parken en speelvoorzieningen zorgen ervoor dat er een aantrekkelijk woonmilieu wordt gecreëerd.

- **Divers woningaanbod:** De binnenstad van Woerden biedt een onderscheidend woonaanbod, zoals het wonen in monumentale panden wat ook verantwoordelijkheden met zich mee brengt. In de binnenstad van Woerden is met name vraag naar betaalbare woningen voor jongeren en ouderen (65+). Bij de herontwikkeling of transformatie van panden vormen deze groepen kansrijke doelgroepen.

- **Duurzaam wonen:** In het beleid van de gemeente Woerden is de wens uitgesproken om te streven naar duurzaamheid. Bij de bouw van woningen dient aandacht besteed te worden aan de toekomstbestendigheid en levensloopbestendigheid van de woningen. Duurzaamheid en energieprestaties zijn zowel van belang bij nieuwbouwwoningen, als het bestaande aanbod.
- **Behoud historische uitstraling:** Hoewel vernieuwing en modernisering belangrijk zijn om ook nieuwe doelgroepen aan te trekken, moet zorgvuldig worden omgegaan met de historische woongebieden. De historische uitstraling van de woongebieden mag niet verloren gaan en moet waar mogelijk versterk worden.

Detailhandel

- *“Samen met de Voorstraat, Nieuwstraat, Kerkplein en Groenendaal vormt de Rijnstraat het centrale en compacte winkelgebied van Woerden”*
- *“De winkelruimten zijn gevuld en er is nauwelijks leegstand aanwezig”*
- *“Met name deze unieke zelfstandige winkels zorgen ervoor dat de binnenstad van Woerden een aantrekkelijk winkelgebied is voor iedere doelgroep”*
- *“Het actieve beleid, waarbij ruimte wordt gecreëerd voor ondernemerschap, is de concurrentiepositie van de binnenstad van Woerden sterk door het onderscheidend aanbod ten opzichte van omliggende steden en kernen”*
- *“De Nieuwstraat is nog met de auto bereikbaar en in deze straat zijn met name winkels gevestigd die verbonden zijn aan de verkoop van grootschalige doelgerichte aankopen”*
- *“De Wagenstraat is de afgelopen jaren omgevormd tot een cluster van verschillende winkel- en horecaken gericht op Food”*
- *“De supermarkt is uitgebreid en verbeterd”*

De binnenstad van Woerden kent een ruim aanbod aan zelfstandige ondernemers, maar biedt daarnaast ook ruimte aan de landelijke formules. Wanneer het aanbod in Woerden vergeleken wordt met het aanbod in vergelijkbare binnensteden blijkt dat Woerden een ruim aanbod heeft op het gebied van persoonlijke verzorging en bruin- en witgoed in de binnenstad (Locatus, 2017). Het aanbod op het gebied van kleding en mode en wonen, blijft daarentegen achter in vergelijking met vergelijkbare binnensteden. Kijkend naar de spreiding van de detailhandelfuncties zijn de detailhandelfuncties voornamelijk gevestigd aan de Voorstraat, Rijnstraat en Kerkplein/Kerkstraat.

In de binnenstad staan in totaal 28 panden leeg, waarvan ruim 70 procent behoort tot de frictie leegstand. In vergelijking met de benchmark is de leegstand in de binnenstad van Woerden beperkt, maar wel beeld- en sfeerbepalend is en derhalve ingrijpend in het winkelstraatbeeld. De leegstand bevindt zich voornamelijk aan de randen, waaronder het gebied nabij de St. Jansteeg.

Doelstellingen

Voor het bereiken van de ambitie wordt er ingezet op de volgende doelstellingen:

- **Winkels primair in centrum:** om de winkelfunctie van de binnenstad te versterken, wordt uitbreiding van recreatief winkelaanbod binnen de gemeentelijke detailhandelsstructuur primair toegestaan in de binnenstad. Dit is in lijn met het detailhandelsbeleid zoals geformuleerd in 2009. Nieuwe winkels worden zo veel mogelijk gestimuleerd om zich binnen het aangewezen winkelgebied te vestigen.
- **Boodschappenfunctie:** Uit het onderzoek van Locatus (2008) blijkt dat ruim een kwart van de bezoekers als hoofdbezoekdoel het doen van boodschappen heeft. Bovendien komt circa 85% van de bezoekers minimaal één keer per week in het centrum. Dit duidt op een belangrijke boodschappenfunctie. In de detailhandelsvisie is aangegeven dat de huidige supermarkt in het centrum een beperkte omvang is. De uitbreiding van het dagelijkse supermarktaanbod is daardoor gewenst. Bij voorkeur wordt er een tweede supermarkt in het centrum toegevoegd in een aanvullend marktsegment (discounter) of modernisering van de bestaande Albert Heijn. Bij eventuele toevoeging van een supermarkt wordt gezocht naar een complementaire toevoeging. Aansluitend op het supermarktaanbod is het wenselijk om het aanbod aan versspecialzaken en overige zaken gerelateerd aan food te clusteren rondom de Wagenstraat. Gezamenlijk kan er op deze manier een uniek concept ontstaan rondom het beleven en proeven van voedsel wat een

de gezamenlijke aantrekkingskracht vergroot.

- **Compleet winkelaanbod:** de binnenstad van Woerden moet de huidige diversiteit van het winkelaanbod (grootschalig, kleinschalig, ketens, zelfstandigen, branchering, etc.) behouden. Met name in de modische en de dagelijkse sector kan versterking worden gezocht, door het toevoegen van versspeciaalzaken en unieke kledingzaken en boetieks. Een actief wervingsbeleid is daarbij essentieel.
- **Uniek winkelaanbod:** de aanwezigheid van landelijke ketens zorgen ervoor dat de binnenstad een volwaardig aanbod kan aanbieden als verzorgend centrum. De zelfstandige zaken, jonge ondernemers en unieke concepten zorgen er echter voor dat de binnenstad van Woerden zich kan onderscheiden van binnensteden in de omgeving. Het aanbod aan zelfstandigen zijn van grote waarden voor Woerden wegens de hoge mate van betrokkenheid bij het Stadshart, Woerden en de samenleving. Het is daardoor van belang om ook in te zetten op de aanwezigheid van dit aanbod, waarbij oog moet worden gehouden voor de toekomstbestendigheid van de concepten en de binding met Woerden.
- **Compact:** de winkels dienen voor een groot deel sterk geconcentreerd te zijn met zo min mogelijk onderbrekingen in het winkelfront, zodat ondernemers beter van elkaar kunnen profiteren en er een aangenaam winkelklimaat ontstaat. De leegstand binnen het kernwinkelgebied dient daarbij zoveel mogelijk te worden teruggedrongen. Het blijft daarom van belang om gericht en (pro)actief winkelleegstandsbeleid te voeren. Dit moet niet alleen winkelleegstand tegengaan, maar ook een meer duurzame invulling geven aan de invulling van de leegstaande winkelpanden.
- **Flexibiliteit en functiemenging:** de kracht van de binnenstad van Woerden ligt in de sterke mix tussen winkels, horeca, leisure, cultuur, dienstverlening, maatschappelijke- en zorgvoorzieningen en wonen binnen een compact gebied. Voor de consument is winkelen namelijk steeds meer een 'beleving' en hierin spelen andersoortige functies

(zoals horeca en leisure), maar ook o.a. evenementen en mengfuncties (waarin bijvoorbeeld horeca en detailhandel gecombineerd worden) een belangrijke rol. De diversiteit van functies en daarmee het versterken van de belevingswaarde voor de lokale en regionale bezoeker moet behouden blijven, dan wel versterkt worden. Ten aanzien van functiemenging, waarbij verschillende functies worden gecombineerd binnen één onderneming, moet benadrukt worden dat Woerden uitgaat van een gelijk speelveld voor in regelgeving en regeldruk voor alle ondernemers. Dit betekent dat bijvoorbeeld dat een detailhandelsondernemer aan dezelfde voorwaarden moet voldoen voor een terras als een horecaondernemer, te vatten in een op te stellen horecabeleid.

- **Gastvrijheid:** Om de unieke winkelbeleving van de binnenstad van Woerden te vergroten, dient er te worden ingezet op het vergroten van de gastvrijheid. Gastvrijheid vertaalt zich in service, loyaliteit en helderheid.
- **Openingstijden:** de openingstijden in de binnenstad wisselen sterk. Landelijke winkelketens hebben vaak behoefte aan langere openingstijden, terwijl dit voor zelfstandige ondernemers niet altijd wenselijk is. Voor de bezoeker van de binnenstad is het belangrijk te weten wanneer winkels open of gesloten zijn. Een duidelijke en eenduidige communicatie naar de bezoeker is essentieel, om teleurstelling te voorkomen. Waar mogelijk moeten de openingstijden van winkels zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd.

Horeca

- *“Het Kerkplein, de Kazerne en omliggende straten maken onderdeel uit het horecaconcentratiegebied van Woerden. De horeca in Woerden is divers en heeft zich de afgelopen jaren verder ontwikkeld. Zowel in aantal zaken, als in kwaliteit.*
- *“Door de goede verbinding met het winkelgebied en de uitstraling van alle horecazaken worden bezoekers verleid om langer in de binnenstad te verblijven”*

Als onderdeel van de visie op de horecastructuur in Woerden is een analyse gemaakt ten aanzien van de aard, kwaliteiten en knelpunten van het huidige aanbod. De horeca in de binnenstad van Woerden functioneert over het algemeen goed en heeft overwegend een verzorgde uitstraling. In de weekenden is de vraag naar horeca groter dan het aanbod, terwijl doordeweeks een tegenovergesteld beeld laat zien. Complementariteit is daardoor een belangrijk aandachtspunt. De horeca in Woerden heeft primair een lokale verzorgingsfunctie, maar de regionale en toeristische functie groeit. Het horeca aanbod is verspreid over de binnenstad aanwezig, maar concentreert zich met name rondom de Kazerne en het Kerkplein/Hogewoerd en de Rijnstraat. Deze locaties zijn daardoor het horecaconcentratiegebied in de binnenstad. Het aanbod rondom de Kazerne en het Kerkplein/Hogewoerd heeft een duidelijke terrasfunctie vanwege de fysieke ruimte en het plein.

Doelstellingen

Voor het bereiken van de ambitie wordt er ingezet op de volgende doelstellingen:

- **Concentratie:** Nieuwe ontwikkelingen dienen voornamelijk binnen het nieuw vastgestelde horecaconcentratiegebied te landen. Daarbij is het toegevoegde gebied in de Rijnstraat (tussen Meulmansweg

en Kerkstraat) iet enkel gericht op Horeca. Door ruimte te bieden aan horeca en detailhandel in dit gebied, biedt dit kansen om hier de aantrekkelijkheid en functiemenging te versterken. Horecaontwikkelingen buiten de in de binnenstad aangewezen horecaconcentratiegebieden zijn niet toegestaan.

- **Synergie:** de verbinding tussen horeca en overige functies in de binnenstad, zoals detailhandel, cultuur, leisure etc. is essentieel om de verblijfsduur van bezoekers te verlengen en de beleving van de binnenstad te vergroten.
- **Stimuleren ondernemerschap:** Het vergroten van het horeca-aanbod in Woerden wordt gestimuleerd, mits de toevoegingen een verrijking en aanvulling vormen van het bestaande aanbod met een trekkracht op bezoekers (passend binnen landelijk beleid en regelgeving Drank- en Horecawet).
- **Gastvrije terrassen:** terrassen zijn sterk bepalend voor de sfeer en uitstraling van het gebied, de gastvrijheid en de hogere verblijfsgraad. Om de kwaliteit van de terrassen te waarborgen is een verzorgde inrichting en uitstraling van belang. Ook de Rijngracht biedt kansen om terrassen aan het water te maken. Om dit te bewerkstelligen is een stimulerend en gedragen terrassenbeleid gewenst, waarbij de insteek is om de horeca-ondernemingen meer ruimte te bieden voor de ontwikkeling van terrassen, zowel in omvang als qua invulling.

Bereikbaarheid en routing

- *“Aan de hand van informatieborden en bewegwijzering word ik naar de binnenstad begeleid”*
- *“Via een helder parkeerverwijssysteem word ik naar een beschikbare parkeerplaats begeleid”*
- *“De autovrije binnenstad zorgt voor meer ruimte voor andere functies, terwijl ik mijn auto nog prima aan de randen van de binnenstad kan parkeren”*

Doelstellingen

Voor het bereiken van de ambitie wordt er ingezet op de volgende doelstellingen:

- **Autovrije binnenstad:** In de binnenstad van Woerden heeft de auto een prominente rol als gebruiker van de openbare ruimte. De infrastructuur voor het autoverkeer (wegen en parkeren) is met name aan de randen van de binnenstad essentieel voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de binnenstad. Dit moet behouden blijven via het creëren van lussen (Nieuwstraat, Wagenstraat, Havenstraat/Molenstraat en Haven). Te veel auto's in de binnenstad draagt echter niet positief bij aan de belevingswaarde en het leefklimaat en past bovendien niet binnen het principe van de Vestingstad. Bovendien kan het dominante ruimtegebruik van de auto ook worden ingezet voor andere doeleinden die wel positief bijdragen aan deze elementen, zoals verblijven en spelen. De visie zet in op een afbouw van het autoverkeer in de binnenstad, met het uitgangspunt dat de binnenstad als geheel wel goed bereikbaar blijft voor bezoekers, voor het laden en lossen van goederen en voor bewoners. Met name de Wagenstraat zal bereikbaar blijven voor de auto, gezien de aanwezigheid van de supermarkt. Het gebied rondom de Nieuwstraat biedt door de bereikbaarheid van de auto ruimte voor bedrijven die doelgericht bezocht worden en daardoor afhankelijk zijn van

bereikbaarheid met de auto.

- **Gastvrij parkeertarief:** Het is wenselijk om het parkeertarief in de binnenstad aan te sluiten bij de doelstelling die geformuleerd is binnen deze visie, namelijk een gastvrije binnenstad en met een regionaal verzorgend centrum.
- **Fietsparkeren:** Gelijkijdig met het weren van auto's in de binnenstad is het stimuleren van fietsen in de binnenstad van belang. Om het gebruik van de fiets te stimuleren wordt ingezet op het creëren van goede (gratis) stallingen, oplaadpunten voor elektrische fietsen en voorkomen van ongewenst parkeergedrag. Ook wordt gezocht naar innovatieve fietsparkeeroplossingen om de te verwachte toegenomen fietsmobiliteit in goede banen te leiden.
- **Routing:** Om bezoekers naar de stad toe te trekken, is de leesbaarheid en vindbaarheid van de verschillende delen van de stad van belang. De binnenstad van Woerden is voorzien van een parkeerverwijssysteem wat door een onafhankelijke onderzoekspartij als voldoende wordt beoordeeld. Op het gebied van routing liggen er in de binnenstad van Woerden nog verbeteringen in relatie tot de verbinding vanuit het station naar de stad en de verbinding tussen Kerkplein/Kazerneplein en Rijnstraat/Voorstraat/Havenstraat. Ook liggen er kansen om de routing richting de binnenstad bij het passeren van de gemeentegrens te verbeteren.
- **Vergroting parkeercapaciteit aan de randen:** Op dit moment beschikt de binnenstad van Woerden over een parkeergarage (Castellum) en daarnaast straatparkeren. Om de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de binnenstad per auto te borgen en een autovrije binnenstad mogelijk te maken, moet de parkeercapaciteit aan de randen van de binnenstad worden vergroot. Aan de randen van de stad is parkeren op straat nog wel mogelijk. Het autogebruik wordt ontmoedigd. De parkeercapaciteit aan de randen van de binnenstad kan worden vergroot door het toevoegen van een nieuwe parkeergarage, waarbij het Exercitieveld en

het Defensie-eiland kansrijke locaties zijn. De mogelijkheden hiervoor moeten echter nader onderzocht worden. Bovendien dient aandacht te zijn voor het aanbod aan invalidenparkeerplaatsen.

- Aantrekkelijke toegangswegen: De toegangswegen naar de binnenstad vormen de entrees van de binnenstad. Om de sfeer van de binnenstad al vanaf de afslag van de snelweg herkenbaar te laten zijn, is het van belang om ook te investeren in de omgeving van de binnenstad.

HERROLD

M&S

BLOK

LEEMANS

K&M

Kruidvat

Kruidvat

8 - 21 h.

4. ACTIEPLAN

Het onderstaande overzicht vormt een voorzet van acties die kunnen worden ingezet om de gestelde ambities en de geschetste visie te realiseren. Deze acties dienen in samenwerking met de Vestingsraad nader worden uitgewerkt. Tussen de verschillende acties en ambities zijn onderlinge verbanden aan te tonen. De verbanden tussen de verschillende ambities zorgen voor een integrale en goed functionerende binnenstad.

Enkele voorbeelden hierbij:

- Investerings in de versterking van het culturele aanbod en evenementen dragen bij aan de aantrekkingskracht van de stad op bezoekers. De veelheid en kwaliteit aan culturele activiteiten en evenementen zorgen voor een verlenging van de verblijfsduur, waardoor bezoekers voor een langere tijd in de binnenstad van Woerden zullen verblijven. Door het faciliteren van goede verbindingen met het horeca- en detailhandelsaanbod kunnen ook deze ondernemers profiteren van de verlenging van de verblijfsduur, doordat bezoekers een hapje eten bij de plaatselijke horeca en een boodschap doen in de winkelstraten.
- Investerings in binnenstad verrijken ook het woonklimaat. Goede voorzieningen, een aantrekkelijke openbare ruimte en historisch gevels dragen bij aan de kwaliteit van de leefomgeving, waar niet alleen bewoners maar ook bezoekers, ondernemers en vastgoedeigenaren van zullen profiteren.
- Investerings in de bereikbaarheid zorgen er voor dat de binnenstad beter bereikbaar is voor bewoners, maar ook bezoekers. Een goed bereikbare binnenstad zal vaker bezocht worden, waardoor ondernemers in de binnenstad zullen profiteren.

Projecten en acties	Betrokkenen ¹	Financiën ²
Cultuur en recreatie		
1. Realisatie Rijngracht	G, O, V, B	€€€€€
2. Uitbreiding Stadsmuseum	G, C	€€€
3. Herstellen Gracht rondom het Kasteel	G	€€€€€
4. Herstellen historische gevels	G, O, V, B, C	€€€
5. Accentueren historische kwaliteiten (uitlichten gevels, informatieborden, wandelroutes)	G, O, V, B, C	€€
6. Ontwikkeling kelder van het Klooster tot ontmoetings- en ontwikkelingsplek jeugd	C	€€€
7. Ontwikkeling tuin Petruskerk	C	€€€
8. Uitbreiden overnachtingsmogelijkheden	G, O	€€€
9. Ontwikkeling 'Huiskamer van de binnenstad'	G, C, B, V	€€€€
10. Herinrichting Kerkplein	G, O, B	€€
11. Wandelpad vestingwerken	G	€€
12. Ontwikkeling recreatieve en culturele arrangementen (Dagje uit)	G, O, C, M	€€
13. Verrijken aanbod ontspannings- en vrijetijdsvoorzieningen	G, O, C	€€€
14. Versterken promotie (VVV, Woerden Marketing)	O, C, M	€€
15. Versterken netwerk C5 (o.a. Cultuur Platform Woerden)	G, O, V, B, C, M	€
16. Inzetten op permanente (culturele) attractie met regionale / (inter) nationale uitstraling	G, O, C, M	
17. Vergroten foyer van het Klooster in samenhang met reconstructie Wagenstraat	G, C	
Evenementen		
18. Opstellen complete activiteiten- en evenementenkalender	G, O, C, M	€
19. Stimuleren nieuwe evenementen in zomermaanden / terugkerende culturele manifestaties	O, C	€€
20. Voorzieningen evenementenlocaties op orde brengen	G	€

¹ G = Gemeente, O = Ondernemers in diverse sectoren, V = Vastgoedeigenaren, B = Bewoners, C = Cultuurpartners, M = Marketing / VVV

² De financiën zijn in deze tabel nog niet doorgerekend. Het aantal eurotekens is een inschatting van de hoeveelheid financiële middelen die noodzakelijk zijn per project/actie. Hoe meer eurotekens hoe meer financiële middelen geïnvesteerd moeten worden. Inzicht in de financiële kosten van een maatregel helpt bij het prioriteren/selecteren.

Projecten en acties	Betrokkenen ¹	Financiën ²
Wonen		
21. Herijken beleid wonen in de binnenstad	G, O, V, B	€
22. Stimuleren transformatie naar woningen buiten kernwinkelgebied	G, V	€€
23. Vergroenen binnenstad	G, B	€€
24. Toevoegen van speel- en sportvoorzieningen	G, B	€€
25. Stimuleren duurzaam wonen	G, V, B	€€
26. Actieve bestrijding verval (behouden uitstraling panden)	G, O, V, B	€€€
Detailhandel		
27. Veranderen van kernwinkelgebied in bestemmingsplan	G	€
28. Versterken boodschappenfunctie (modernisering Albert Heijn, toevoeging nieuwe supermarkt)	G, O, V	€€
29. Uitwerken foodconcept Wagenstraat	O	€
30. Opstellen brancheringsplan en kwaliteitsmatrix kernwinkelgebied	O	€
31. Opstellen acquisitieplan	O	€
32. Actieve leegstandsbestrijding	G, O, M	€ €€
33. Aanstellen centrummanager	O	€
34. Stimuleren startende ondernemers	O, M	€
35. Gastvrijheidsprogramma Binnenstad	O	€
36. Afstemming openingstijden	O	€
37. Uitwerking Wagenstraat en Nieuwstraat (grootschalige, doelgerichte goederen)		
Horeca		
38. Verankeren horecaconcentratiegebied	G	€
39. Opstellen terrassenbeleid	G, O	€
40. Uniforme regelgeving en handhaving	G	€
41. Herijken horecastructuurvisie (irt nieuwe bestemmingsplan)	G, O	€
42. Stimuleringsbeleid terrassen	G, O	€

Projecten en acties	Betrokkenen ¹	Financiën ²
Bereikbaarheid en routing		
43. Uitwerking Autovrije binnenstad (Creëren van autolussen, straatparkeren verwijderen, capaciteit parkeergarages vergroten, oplossing laden en lossen)	G, O, B, V	€€€€€€
44. Onderzoek parkeertarieven	G, O, B	€
45. Realisatie gratis fietsenstallingen	G	€€
46. Oplaadpunten elektrische fietsen en auto's	G	€€
47. Routing binnenstad verbeteren	G	€€
48. Aantrekkelijkheid toegangswegen vanaf station en snelwegen richting binnenstad vergroten	G	€€€€
49. Verbindingen tussen woonwijken en centrum centraal stellen en versterken	G	€
Algemeen		
50. Oprichten permanente visiegroep / stuurgroep Binnenstad (o.a. signaleren en wegnemen praktische en beleidsmatige knelpunten)	G, O, V, B, C, M	€
51. Nieuw beleid voor de binnenstad met voldoende flexibiliteit	G, O, V, B, C, M	€

Stand van zaken en ontwikkelingskansen

Streefbeeld Horeca in Woerden

Stand van zaken en ontwikkelingskansen

Streefbeeld Horeca in Woerden

Rapportnummer:	204X00604.092842_7
Datum:	26 oktober 2017
Contactpersoon opdrachtgever:	Ingrid Baggen, Carolien van Dam
Projectteam BRO:	Jan Carel Jansen Venneboer, Daan Goos
Trefwoorden:	Horeca, binnenstad, ontwikkelingskansen, vernieuwing, perspectief, beleid, trends
Bron foto kaft:	BRO
Beknopte inhoud:	Inventarisatie van het aanbod en visie op de ontwikkelingskansen voor de horeca in de gemeente Woerden, met een accent op de binnenstad. De visie is primair bedoeld als input voor de nieuwe Binnenstadvisie, maar beschrijft ook het ontwikkelingsperspectief elders in Woerden

BRO
Hoofdvestiging
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl

Inhoudsopgave	pagina
1. INLEIDING	2
2. SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN	4
3. AANBODANALYSE HORECA WOERDEN	5
3.1 Inleiding	5
3.2 Horeca in Woerden in perspectief	5
3.3 Horeca Woerden geografisch	9
3.4 Horeca in de binnenstad	11
3.5 Horeca in de regio	14
4. VRAAGANALYSE, TRENDS, MARKTRUIMTE EN SWOT	16
4.1 Inleiding	16
4.2 Bevolking en ontwikkeling	16
4.3 Doelgroepen regionaal en bovenregionaal	18
4.4 Relevante plannen	20
4.5 Landelijke trends en ontwikkelingen	20
4.6 Indicatie uitbreidingruimte horeca Woerden	23
4.7 SWOT analyse	25
5. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF HORECA WOERDEN	26
5.1 Inleiding	26
5.2 Conclusies analyse horeca gemeente Woerden	26
5.3 Primaire uitgangspunten voor het streefbeeld	27
5.4 Streefbeeld per thema	30
6. AANZET UITWERKING STREEFBEELD VOOR DE BINNENSTAD	33
6.1 Introductie gebiedsprofielen	33
6.2 Horecagebieden in Woerden	35
6.3 Profielen horeca naar deelgebied	36
BIJLAGEN	
Bijlage 1: Indeling horeca naar sector	1
Bijlage 2: Verslag gesprek horecaondernemers	2

1. INLEIDING

Achtergrond en vraagstelling

De gemeente Woerden signaleert de afgelopen jaren een grote dynamiek in de horecasector, met veel aanvragen voor nieuwe zaken. De binnenstad geniet beleidsmatig prioriteit als vestigingsgebied voor horeca, waarbij in het verleden een horecaconcentratiegebied is vastgelegd. Veel initiatieven richten zich evenwel op andere locaties in of buiten de binnenstad. Daaronder vallen ook bedrijventerreinen (bijvoorbeeld Middelland) en het buitengebied. Daarnaast willen diverse winkels ook horeca-activiteiten ontplooiën (*blurring*). Om initiatieven beter te kunnen toetsen wenst de gemeente meer inzicht in de wenselijke horecatypen naar deelgebied.

Dit rapport is een analyse t.b.v. de actualisering van de horecastructuurvisie 2010-2015 (BRO, 2010) en de door de gemeente Woerden opgestelde Beleidsbrief Horeca (19 februari 2015). Het beschrijft op basis van de stand van zaken (marktvraag en aanbod), bestaande plannen en trends een streefbeeld met aanbevelingen (uitgangspunten) voor horecabeleid, primair gericht op de binnenstad. Het streefbeeld is opgesteld door BRO en vormt de basis voor verdere uitwerking en actualisering van beleid en toetsingskaders door de gemeente Woerden.

Het onderzoek is mede bedoeld als input voor de nieuwe binnenstadvisie 'Kloppende binnenstad', die in ontwikkeling is. Dit streefbeeld voor de horeca is dan ook afgestemd met de opstellers van de binnenstadvisie.

Werkwijze

De horeca in de gemeente is uitgebreid verkend, middels bureauanalyse en ter plekke. Daarnaast werden diverse partijen betrokken bij de totstandkoming van dit streefbeeld, middels de onderstaande procesmomenten:

- gesprek met een ambtelijke vertegenwoordiging van de gemeente (4 mei en 24 mei 2017);
- participatie BRO in de opstelling van de Binnenstadvisie;
- gesprek met een vertegenwoordiging van de horecaondernemers en Kon. Horeca Nederland (28 juni 2017, zie verslag in bijlage 2);
- gesprek met wethouder Hans Haring, met als portefeuille o.a. Economische Zaken en Binnenstad (24 augustus 2017);
- diverse overlegmomenten met opdrachtgever (ambtelijk), telefonisch en via e-mail.

Bij de verschillende gesprekken stonden het functioneren, de knelpunten en ontwikkelingskansen voor de horecasector centraal, met name in de binnenstad. Deze input is zo goed mogelijk verwerkt in het streefbeeld, voor zover passend binnen de reikwijdte hiervan. Het onderzoek werd begeleid door de gemeente Woerden.

Opzet van het rapport

Dit door BRO aanbevolen streefbeeld voor de horeca kan dienen als voorzet voor een toetsingskader voor initiatieven uit de sector. In het streefbeeld komen de volgende onderdelen aan de orde:

- Samenvatting en aanbevelingen beleid (hoofdstuk 2);
- Aanbodanalyse en beleid (hoofdstuk 3);
- Vraagpotentieel, trends en uitbreidingsruimte (hoofdstuk 4);
- Ontwikkelingsperspectief horeca gemeente Woerden algemeen (hoofdstuk 5);
- Ontwikkelingsperspectief naar deelgebied (hoofdstuk 6).

2. SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN

Een sterkere positie van horeca in de binnenstad

Woerden heeft een belangrijke regionale verzorgingsfunctie. Overheid, bedrijfsleven, bewoners en andere betrokkenen werken er nauw samen aan een sterke en vitale binnenstad, geënt op de eigen kernkwaliteiten. De horeca in Woerden is redelijk gevarieerd en kwalitatief overwegend goed, ook qua uitstraling en inrichting van de buitenruimte (terrassen). In verhouding tot het lokale en regionale consumentendraagvlak is het aanbod in aantal zaken evenwel, zeker in de binnenstad, opvallend bescheiden.

De huidige en toekomstige algemene groei en dynamiek in de horecasector biedt ook voor Woerden veel kansen voor productverbreding en uitbreiding. Een veelzijdiger horeca-aanbod versterkt de woon-, werk- en vrijetijdsbestemming van de gemeente en draagt zo bij aan een grotere economische en maatschappelijke betekenis, naamsbekendheid en een sterker imago. Bovendien is de interactie van horeca met andere centrumfuncties als detailhandel, warenmarkt, cultuur en dienstverlening groot. De sector is daarnaast een belangrijk bindend element in de toeristische en zakelijke ontwikkeling van de stad. Uitbreiding van de horeca moet primair plaatsvinden in de binnenstad, zowel gericht op bezoekers overdag als 's avonds. Het bestaande horecaconcentratiegebied moet hiertoe worden uitgebreid, waarbij vooral de Rijnstraat als een kansrijk vestigingsmilieu wordt beschouwd.

Nieuwe horecazaken moeten bij voorkeur complementair zijn aan het bestaande aanbod, met onderscheidende concepten (qua product, vormgeving, inrichting en uitstraling) die inspelen op de veranderende consumentenvraag. Ondergeschikte horeca-activiteiten bij winkels (blurring) voorzien in een duidelijke consumentenbehoefte en kunnen (onder voorwaarden) worden toegelaten in de binnenstad. Juist dit soort 'bijzondere' horeca trekt immers nieuwe doelgroepen. Belangrijk is een 'gelijk speelveld' voor horeca-activiteiten (bijvoorbeeld t.a.v. bouwkundige- en inrichtingseisen, terrassen, handhaving, etc.), ook bij horeca-activiteiten vanuit detailhandel, dienstverlening, cultuur en andere bedrijven.

Ook elders in Woerden perspectief voor nieuwe horeca

In de horeca bestaat landelijk een onmiskenbare trend naar schaalvergroting. Indien voor nieuwe grootschalige horecazaken aantoonbaar geen fysieke ruimte kan worden gevonden in de binnenstad, moet worden gezocht naar een randlocatie. Middelland-Noord biedt hiervoor de beste kansen, gecombineerd met een integrale herontwikkeling van dit gebied en een goede fiets-voetverbinding met de binnenstad.

Vestiging van nieuwe horeca elders in Woerden is alleen wenselijk indien het primair een ondersteunende functie heeft voor een woonwijk, dorp of bedrijventerrein. In het buitengebied is horeca een essentiële functie ter versterking van toeristische knooppunten en recreatievoorzieningen.

In hoofdstuk 5 en 6 worden het ontwikkelingsperspectief en de randvoorwaarden voor (nieuwe) horeca in Woerden nader beschreven.

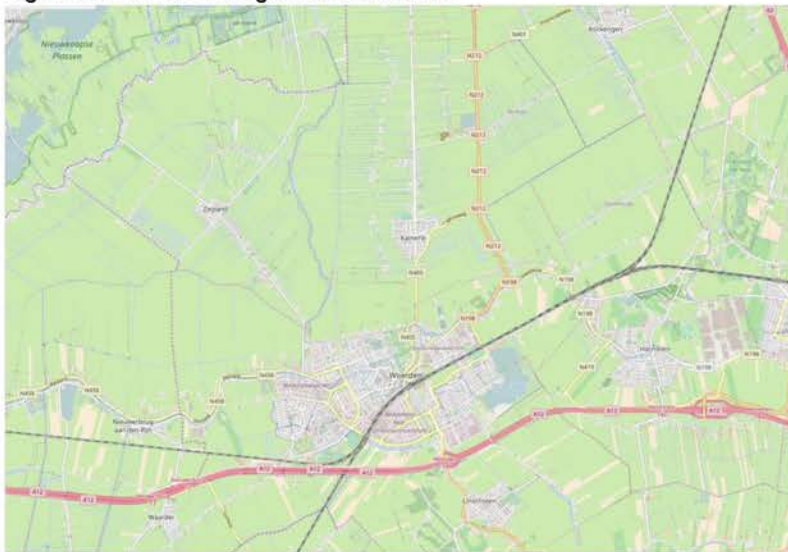
3. AANBODANALYSE HORECA WOERDEN

3.1 Inleiding

We starten met het in beeld brengen van het huidige horeca-aanbod in de gemeente Woerden. Allereerst wordt ingegaan op de horeca in de totale gemeente. Vervolgens wordt specifiek ingezoomd op het aanbod en het functioneren daarvan in de binnenstad en elders in Woerden. We sluiten af met de relevante ambities van de gemeente Woerden.

De aanbodcijfers zijn (tenzij anders vermeld) afkomstig van HorecaDNA, die het databestand heeft overgenomen van het voormalige Bedrijfschap Horeca en Catering. Deze cijfers zijn mede afkomstig van het CBS en worden door veel onderzoeksbureaus gehanteerd vanwege hun actualiteit en eenduidigheid. Voor dit onderzoek zijn voor Woerden de meest actuele gegevens opgevraagd. Voor elke gemeente in Nederland is het bestand op dezelfde wijze opgezet. Voor de gehanteerde definities en brancheafbakeningen van HorecaDNA verwijzen we naar bijlage 1.

Figuur 3.1: Kernen in de gemeente Woerden

3.2 Horeca in Woerden in perspectief

Ontwikkeling horeca in de gemeente

De horecasector in de gemeente Woerden telt in totaal 92 bedrijven. Er zijn vier hotels, met totaal circa 135 kamers.

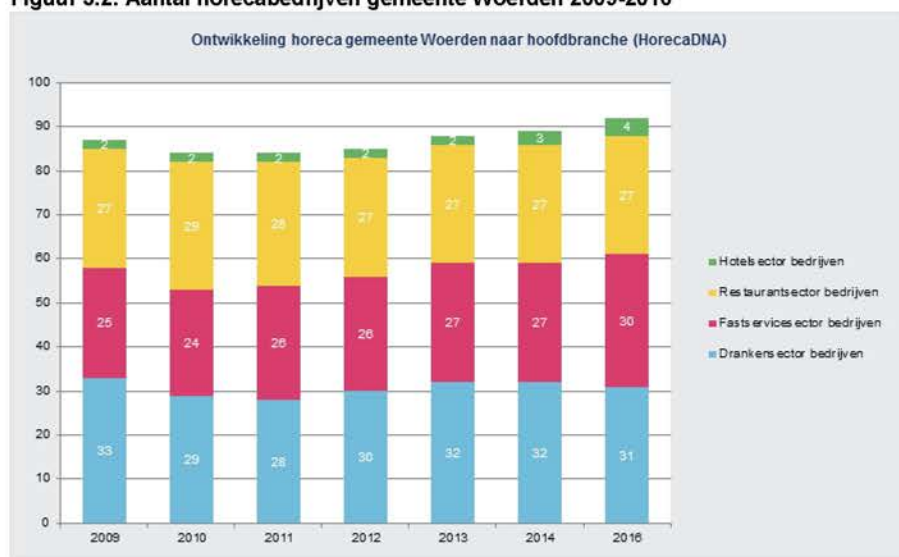
Tabel 3.1: Aantal horecabedrijven gemeente Woerden 2009-2016

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2016
Drankensector	33	29	28	30	32	32	31
Fastfoodsector	25	24	26	26	27	27	30
Restaurantsector	27	29	28	27	27	27	27
Hotelsector	2	2	2	2	2	3	4
Totaal	87	84	84	85	88	89	92

Bron: HorecaDNA, 2017

Het aantal horecazaken is in Woerden sinds 2009 toegenomen met per saldo 5 zaken. In 2010 en 2011 was er met totaal 84 zaken een duidelijke 'dip' in het aanbod.

Figuur 3.2: Aantal horecabedrijven gemeente Woerden 2009-2016

Bescheiden horeca-aanbod

Ten opzichte van het landelijke gemiddelde beschikt de gemeente Woerden qua omvang over een nogal beperkt horeca-aanbod. Per 10.000 inwoners zijn er 17,2 horecazaken beschikbaar t.o.v. 23,2 zaken gemiddeld in Nederland. Met name het aanbod aan drankverstrekkers (cafés, bars) en restaurants is benedengemiddeld. We benadrukken overigens dat aantallen niet allesbepalend zijn voor de attractiviteit van de sector: kwaliteiten, presentatie, service en onderscheidend vermogen zijn in de horeca in wezen veel belangrijker.

Tabel 3.2: Aantal horecabedrijven gemeente Woerden naar sector per 10.000 inwoners

	Woerden	Nederland
Drankensector	6,1	9,9
Fastfoodsector	5,9	6,8
Restaurantsector	5,3	6,6
Totaal	17,2	23,3

Bron: HorecaDNA, 2017

De horecazaken in de gemeente zijn met gemiddeld 164 m² verkoopvloeroppervlak exact even groot als landelijk. Wel zijn er duidelijke verschillen tussen branches. De drankenverstrekkers (w.o. eetcafés) zijn ca. 31% groter dan landelijk, maar de fastfoodzaken en restaurants zijn juist kleiner (resp. 16% en 21%). In de laatste twee branches is de landelijke schaalvergroting dus nog niet goed zichtbaar.

Tabel 3.3: Gemiddelde omvang horecabedrijven gemeente Woerden naar sector

	Woerden	Nederland
Drankensector	298	228
Fastfoodsector	58	69
Restaurantsector	130	165
Totaal	164	164

Bron: HorecaDNA, 2017

Er zijn in de gemeente geen restaurants met een bekroning van Michelin. Wel heeft JanZen (Rietveld, in buitengebied) een Bib Gourmand.

Overwegend goede kwaliteit...

De horeca in de gemeente Woerden kan in algemene zin worden omschreven als goed, gevarieerd en met een overwegend verzorgde uitstraling. Voor een belangrijk deel is het aanbod echter wat traditioneel van karakter, bijvoorbeeld qua menukeuze, nationaliteit keuken, inrichting en uitstraling. Vooral rond het Kerkplein (Arsenaal, Van Rossum) en in de Rijnstraat hebben zich de afgelopen jaren enige opvallende nieuwe zaken gevestigd.

De diverse restaurants elders in de hoofdkern Woerden zijn opvallend verspreid gevestigd. Er is geen sprake van heldere concentratiegebieden, waarbij zaken optimaal van elkaars wervingskracht en andere functies (detailhandel, cultuur, etc.) kunnen profiteren. Diverse zaken bevinden zich op bedrijventerreinen. Grotere Woerdense leisurebedrijven als Starbowling (Houttuinlaan), De Pretfabriek en Golf in the Dark hebben eigen, ondersteunende horeca. Horecazaken met een belangrijke zakelijke 'meeting' functie zijn Kasteel Woerden (centrum), MeetINOffice (Middelland Noord) en de Hall (Middelland Zuid).

Bijzondere trekkers in het buitengebied zijn Kameryck, De Boerinn en Kasteel Huize Harmelen. Opvallend is dat deze relatief grote bedrijven zich, zowel op de particuliere als de zakelijke markt richten. Dit

mede door hun moderne en hoogwaardige product en in combinatie met allerlei recreatieve en zakelijke activiteiten.

... maar weinig beeldbepalende concepten en nieuwe horecaformules

Hoewel het bestaande aanbod van horeca overwegend goed inspeelt op de behoefte zijn er maar weinig echt bijzondere, onderscheidende concepten. Dergelijke 'iconische', vaak innovatieve zaken kunnen in praktijk veel extra bezoekers trekken, ook van buiten de gemeente. Ook de andere zaken in de stad profiteren daarvan. Innovatieve horecAZaken onderscheiden zich bijvoorbeeld o.b.v. hun omvang, menukeuze, vormgeving/uitstraling, unieke productcombinaties, vestigingslocatie of (meervoudige) doelgroepen. Hoewel dit soort zaken zeker niet altijd succesvol zijn, kunnen ze het lokale horeca-aanbod wel verbreden en nieuwe doelgroepen aantrekken.

Een aantal *willekeurige* voorbeelden van innovatieve horecaconcepten staat hieronder vermeld. Het betreft een beknopte selectie van vooral Nederlandse concepten, bedoeld als illustratie wat het begrip 'innovatie' in de horecasector zoal kan omvatten.

-
- **Villa Augustus** (Dordrecht) => Unieke combinatie horeca, hotel, eigen moestuin en vergaderen. Gevestigd in een voormalige watertoren met pompgebouw; bijzondere architectuur.
  - **Down Town Gourmet Market** Eindhoven=> 20 complementaire eet- en drinkgelegenheden samen in sfeervolle ruimte in binnenstad, deels met eigen outlet aan straatzijde. Groot en sfeervol gezamenlijk terras.
  - **Foodhall Mout** (Hilversum) => Bijzondere combinatie van een stadsbrouwerij met restaurant, bar en een kleine foodcourt. Gevestigd in een monumentaal garagepand aan de rand van het centrum.
  - **Bierfabriek** (3 steden) => Brouwerij met restaurant (beperkte kaart), self-service taptafels. Robuuste vormgeving en interieur. Ruim opgezet.
  - **Radio Royaal** (Eindhoven) => Groot restaurant met een Frans-Duitse keuken in het voormalige energiehuis van Philips op Strijp-S, in opvallende industriële en robuuste entourage.
  - **Brouwerij Jopenkerk** (Haarlem) => Grand Café, restaurant, proeverijen en zalenverhuur in een voormalige kerk. Het bier wordt ter plekke gebrouwen en geniet een toenemende naamsbekendheid.
  - **Mr Mofongo** (Groningen) => Kleurrijke cocktailbar met bijzondere vormgeving en spectaculaire, computergestuurde robotarm die de cocktails maakt. Tevens Rooftop Wine Bar & Greenhouse.
  - **Zandfoort aan de Eem** (Amersfoort) => Horeca- en feestlocatie in Beach- en Loungesfeer, in sfeervol aangeklede industriële loods. Inclusief groot terras en strand met zicht op de Eem. Officiële trouwlocatie.
  - **Vroeg** (Bunnik) => Combinatie ambachtelijke bakkerij, restaurant, vergaderzalen en verkoop streekproducten in een monumentale boerderij.
  - **Restaurant Loopings** (wereldwijd) => Entertainment pur sang: elk gerecht wordt via een rollercoaster-systeem, zichtbaar voor iedereen, naar de juiste tafel gebracht. Bestelling via touchscreens.
  - **Eataly** (internationaal) => Trendsettende combinatie van verkoop, horeca (veelzijdig), voorlichting, bijeenkomsten en andere activiteiten rond thema 'Slow Food'. Hoogwaardige vormgeving.
  - **Maatschappelijke concepten** => Zie paragraaf trends.
-

Ook het aantal moderne, relatief grootschalige familie- en buffetrestaurants is in Woerden beperkt, ondanks de grote landelijke dynamiek in deze sector. Eetcafé De Beren (Utrechtsestraatweg) is een

voorbeeld, maar deze zaak is in tegenstelling tot de meeste zusterbedrijven matig bereikbaar per auto.

Ook in relatie tot verzorgingsfunctie beperkte horecacapaciteit in Woerden

Ook ten opzichte van in diverse opzichten vergelijkbare plaatsen beschikt Woerden over een beperkte horecacapaciteit (per 10.000 inw.). De referentieplaatsen hebben een vergelijkbaar inwonertal en evenals Woerden een duidelijke hoofdkern, primair lokaal verzorgende functie, geen uitgesproken toeristische functie en liggen 15 tot 25 kilometer van een grotere stad. In Woerden is vooral de drankensector relatief beperkt, maar ook het aantal restaurants is in de meeste andere plaatsen beduidend hoger. Er bestaat in Woerden dan ook marktruimte voor aanvullend aanbod van horecazaken. Deze marktruimte wordt in paragraaf 4.6 nader becijferd.

Tabel 3.4: Aantal horecabedrijven naar sector in referentiegemeenten

	Woerden	Barneveld	Doetinchem	Oosterhout	Schagen	Waalwijk
Aantal inwoners	51.161	55.441	56.877	54.018	46.159	47.021
Horecazaken totaal*	88	113	125	106	132	95
Drankensector	31	45	48	45	68	30
Per 10.000 inw.	6,1	8,1	8,4	8,3	14,7	6,4
Fastservice	30	33	48	35	27	32
Per 10.000 inw.	5,9	6	8,4	6,5	5,8	6,8
Restaurants	27	35	29	26	37	33
Per 10.000 inw.	5,3	6,3	5,1	4,8	8	7

Bron: HorecaDNA, 2017.

Zichtbare kwaliteitsverbetering

Sinds 2010 (de vorige horecavisie) hebben zich enige opvallende ontwikkelingen voorgedaan in de Woerdense binnenstad:

- kwaliteitsversterking in algemene zin (in de beoordeling van BRO zichtbaar in o.a. een verbeterde presentatie/uitstraling, inrichting, menukeuze);
- vestiging Stadshotel en innovatieve horecaformule Van Rossum (unieke vormgeving, combinatie verschillende activiteiten/horecatypen in één zaak, laagdrempelig karakter);
- enige nieuwe zaken op het Kazerneplein, deels vervanging bestaande zaken;
- toenemende, consumentgerichte functiemenging detailhandel en horeca (Bakker Van Maanen, OOK, etc.);
- dynamiek (vestiging nieuwe horecazaken) in noordwestelijk deel Rijnstraat.

In het buitengebied deden zich weinig ontwikkelingen voor in de horecasector.

3.3 Horeca Woerden geografisch

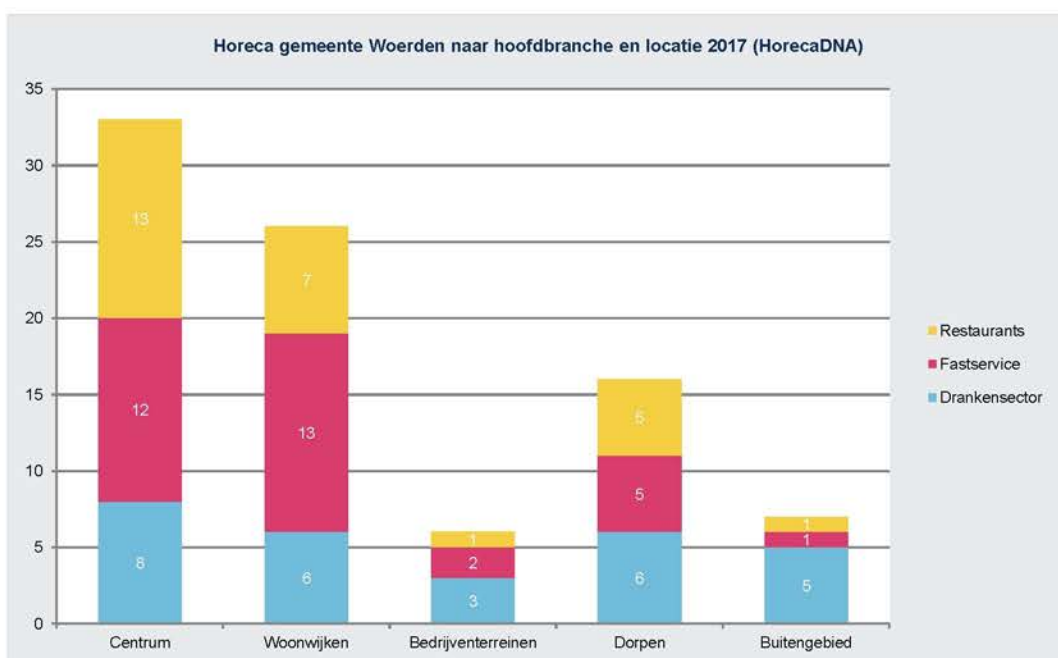
Woerden is een goed bereikbare stad, op korte afstand van de stad Utrecht. De gemeente bestaat uit de kernen Woerden, Harmelen, Kamerik en Zegveld. Woerden ligt aan de rand van het Groene Hart,

het relatief dunbevolkte maar toeristisch-recreatieve zeer attractieve veenweidegebied binnen de Randstad.

Gemeente

Het horeca-aanbod in de hoofdkern Woerden (bijna 37.000 inwoners) bevindt zich voor een groot deel in het centrum i.c. de binnenstad (totaal 33 zaken), maar de concentratiegraad is met 38% van het gemeentelijke aanbod relatief laag. In de woonwijken zijn namelijk 26 horecazaken gevestigd (30% van het totaal), met een accent op fastfood (snackbars etc.). Vijf zaken zijn op bedrijventerreinen gevestigd, vooral op Middelland. In de dorpen Harmelen, Kamerik en Zegveld bevinden zich 16 zaken, met een zeer gevarieerd branchepatroon. In het buitengebied tenslotte zijn zeven horecazaken gevestigd, waarvan de meeste een bredere recreatieve functie hebben.

Figuur 3.3: Aantal horecabedrijven gemeente Woerden naar deelgebied

Kern Woerden

De horeca in de binnenstad is onderwerp van par. 3.4. In de woonwijken is de horeca vooral gesitueerd in en rond de belangrijkste wijk- en buurtcentra, maar ook verspreid bevinden zich diverse zaken, waaronder enkele restaurants. Het accent op fastfood is gebruikelijk in woonwijken; vaak betreft het wijkverzorgende snackbars en andere fastfoodconcepten (w.o. delivery). Zes zaken zijn gevestigd op bedrijventerreinen, waaronder McDonald's (Botnische Golf), Proeflokaal Bregje, Heinde en Ver (Middelland-Noord, naast Star Bowling) en de Hall (Korenmolenstraat).

Kamerik

Het horeca-aanbod in de kernen Kamerik en Kanis bestaat uit twee eetcafés, een café en een ijssalon. Daarnaast zijn in het nabijgelegen buitengebied gevestigd:

- Kameryck: een moderne, veelzijdige horeca- en recreatiebestemming, die ook beschikt over zakelijke faciliteiten en eigen verblijfseenheden.
- De Boerinn is primair een recreatiebedrijf gericht op groepen. Daarnaast heeft het eigen horeca.

Harmelen

In Harmelen zijn vijf restaurants gevestigd, in diverse marktsegmenten. Ook hotel Het Wapen van Harmelen biedt een restaurant. Daarnaast zijn in dit dorp 3 fastservicezaken en twee cafés gevestigd. Kasteel Huize Harmelen, in het buitengebied, is primair een vergaderlocatie.

Zegveld

Het horeca-aanbod in Zegveld bestaat uit een café, fastservicezaak (Grieks restaurant) en Gasterij De Milandhof (tevens party- en vergadercentrum).

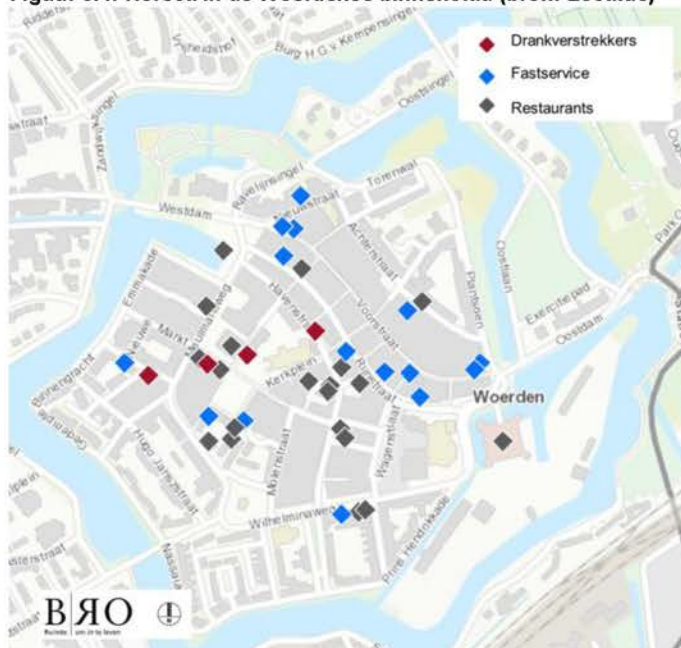
3.4 Horeca in de binnenstad

Huidige situatie

De horeca in de Woerdense binnenstad (totaal 33 zaken) is nogal verspreid. In het gebied Hogewoerd/ Groenendaal/Kazerne (het huidige horecaconcentratiegebied) zijn de meeste zaken gevestigd. Het betreft vooral restaurants, maar er zijn ook twee drankenverstrekkers gevestigd. Tevens bevindt zich hier het grootste terrasplein in de binnenstad. Het monumentale 'decor' van de Petruskerk, het Arsenaal en de Kazerne geeft het gebied een geheel eigen sfeer. Vooral het Kazerneplein kan worden getypeerd als een bijzonder en sfeervol horecaplein, maar het ligt wat verscholen t.o.v. het Kerkplein. Er is ruime terrascapaciteit.

Het horecaconcentratiegebied kent met ca. tien zaken een relatief bescheiden omvang en variatie. Daarbij moet wel worden aangetekend dat de loopafstanden in de (compacte) binnenstad kort zijn. In het concentratiegebied is geen vastgoed meer beschikbaar, dat fysiek en bouwkundig geschikt is (te maken) voor zelfstandige horecazaken.

Figuur 3.4: Horeca in de Woerdense binnenstad (bron: Locatus)

Een andere clustering van horeca ligt in de Havenstraat, tussen Kerkplein en Hogewoerd. Hier betreft het alleen restaurants. Ook in de Rijnstraat bevinden zich diverse zelfstandige horecazaken, verspreid over de gehele straatlengte. Ook in de Voorstraat (verspreid) en de Wilhelminaweg (westelijk van de Prinses Beatrixstraat) zijn diverse horecazaken gevestigd. Daarnaast liggen er diverse horecazaken (in alle branches) verspreid over de binnenstad. Het Kasteel is primair een evenementen- en vergaderlocatie.

Veel horecazaken in de binnenstad hebben zowel een dag- als een avondfunctie en trekken dus zowel winkelend publiek, toeristen als uitgaanspubliek aan. In ruimtelijke zin zijn dag- en avondfuncties ook gemixt. De horeca in het centrum van Woerden presenteert zich overwegend verzorgd, maar er zijn opvallend weinig vernieuwende en/of eigenzinnige concepten en de oriëntatie op jongere doelgroepen is opvallend bescheiden. De bijdrage van de horeca aan de centrumfunctie en recreatieve aantrekkingskracht van de binnenstad is qua omvang en variatie de afgelopen jaren onmiskenbaar toegenomen, maar nog steeds relatief bescheiden.

Ontwikkeling binnenstad

Op onderstaande afbeelding is de ontwikkeling van de horeca in de binnenstad tussen 2009 (de vorige horecavisie) en 2017 inzichtelijk gemaakt, naar branche¹. Het aanbod in de binnenstad is in deze periode toegenomen van 32 naar 39 zaken, dus met per saldo +22%. Vooral het aantal café-restaurants (+5), zaken gericht op bezorgen/halen (delivery, +3), lunchrooms en restaurants (beide +2) nam toe.

Figuur 3.5: Ontwikkeling horeca binnenstad Woerden 2009-2017

Opvallendste nieuwkomers sinds 2009 is het Stadshotel met daaronder restaurant Van Rossum in het monumentale Arsenaal. Overigens zijn ook elders in dit gebied en de overige binnenstad diverse mutaties geweest. In de Voorstraat en Rijnstraat doet zich een toenemende blurring (branchevermenging) voor in de vorm van winkels die ook horeca-activiteiten ontplooiën. Voorbeelden zijn Bakker Van Maanen, Hema en OOK (hoewel retail en horeca hier fysiek zijn gescheiden is het in de beleving van veel bezoekers één zaak).

¹ De cijfers voor dit gebied zijn afkomstig van het landelijke bedrijvenregister Locatus, omdat HorecaDNA (die we in dit kader als basis gebruiken, geen uitsplitsingen kan maken voor voorgaande jaren op dit gebiedsniveau.

Aanbod binnenstad in perspectief

Met totaal 39 zaken² is de horeca in de Woerdense binnenstad in kwantitatief opzicht opvallend bescheiden. Dit blijkt uit onderstaand overzicht, met de horecacapaciteit in binnensteden van (naar inwonertal) vergelijkbare gemeenten als Woerden. Gemiddeld zijn in deze binnensteden 66 horecazaken gevestigd. Het Woerdense aanbod ligt dus 41% lager.

Tabel 3.5: Aantal horecazaken in binnensteden van referentiegemeenten

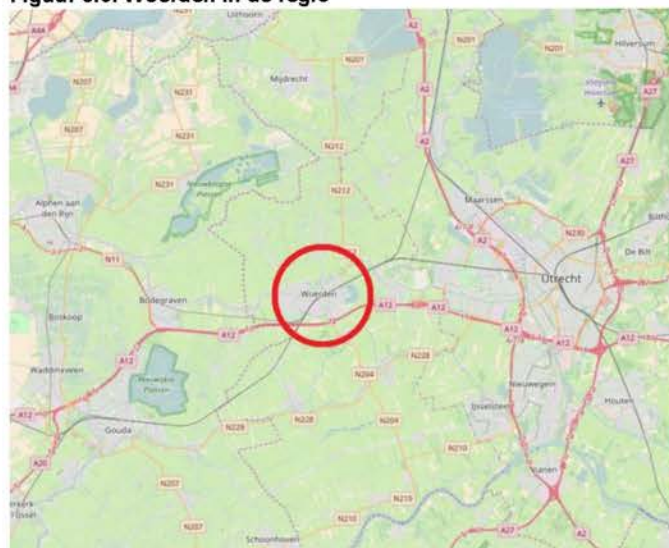
	Aantal horecazaken in binnenstad/hoofdwinkelcentrum
Doetinchem	82
Kampen	62
Oosterhout	71
Schagen	48
Waalwijk	40
Weert	87
Zutphen	71
Gemiddeld referentiegemeenten	66
Woerden	39

Bron: Locatus, 2017

3.5 Horeca in de regio

In tabel 3.6 wordt de horeca in Woerden vergeleken met de capaciteit in de omliggende gemeenten.

Figuur 3.6: Woerden in de regio

² Conform opgave Locatus.

Het horeca-aanbod in Woerden ligt met name in de drankensector en de hotelsector beduidend onder het gemiddelde in de regio, omgerekend per 10.000 inwoners. Ook het fastserviceaanbod en het restaurantaanbod is minder ruim vertegenwoordigd. In de omgeving van Woerden is het centrum van Utrecht de enige uitgaanskern met een duidelijke (boven)regionale betekenis. De horeca in Utrecht profiteert bovendien sterk van het toenemende aantal toeristische bezoekers in de stad.

Tabel 3.6: Aantal horecagelegenheden per 10.000 inwoners in Woerden en omliggende gemeenten

	Woerden	Bode- graven- Reeuwijk	Nieuw- koop	De Ronde Venen	Stichtse Vecht	Utrecht	Mont- foort	Oude-wa- ter	Gemid- delde
Drankensector	6,1	7,8	12	7,8	7,6	9,1	5,8	15,9	8,9
Fastservicesector	5,9	5,4	3,3	4	4,7	8	3,6	3	6,6
Restaurantsector	5,3	5,4	3,3	5,4	6,6	8,4	6,5	4	7,4
Totaal zaken per 10.000 inw.	17,2	18,6	18,6	17,2	18,9	25,5	15,9	22,9	22,9
Totaal aantal horecazaken	88	62	51	73	121	865	22	23	1217

Bron: HorecaDNA

4. VRAAGANALYSE, TRENDS, MARKTRUIMTE EN SWOT

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen en trends, van invloed op het toekomstperspectief voor de horeca in Woerden. We gaan eerst in op de te verwachten bevolkingsontwikkeling in de gemeente en vervolgens op de potentiële (boven)regionale doelgroepen. Daarna beschrijven we de relevante plannen, landelijke trends, de indicatieve marktruimte in Woerden. We sluiten af met een sterkte-zwakteanalyse.

4.2 Bevolking en ontwikkeling

Primair draagvlak groeit

De gemeente Woerden telt 51.161 inwoners³. Hiervan wonen er 36.866 in de hoofdkern Woerden. Andere kernen in de gemeente zijn Harmelen (8.185 inwoners) Kamerik (3.805 inwoners) en Zegveld (2.305 inwoners). De verwachting is dat het totaal aantal inwoners van de gemeente Woerden nog zal groeien naar ca. 53.300 inwoners in 2025 en 54.000 inwoners in 2030⁴, een groei derhalve van +5,5% t.o.v. 2017.

Tabel 4.1: Leeftijdopbouw gemeente Woerden t.o.v. provincie en Nederland

	Woerden	Provincie Utrecht	Nederland
Jonger dan 20 jaar	25%	24%	22%
20 tot 40 jaar	22%	26%	25%
40 tot 60 jaar	29%	28%	28%
60 jaar of ouder	20%	18%	20%
Totaal leeftijden	100%	100%	100%

Woerden is een jonge gemeente; een kwart van de inwoners is jonger dan 20 jaar. Voor cafébezoek is deze leeftijdscategorie overwegend te jong, maar ze zijn (vaak samen met hun ouders en vrienden) vooral georiënteerd op (moderne) familierestaurants, lunchrooms en 'hippe' koffiezaken. Ook festivals en evenementen (muziek, sport) zijn zeer in trek. De groep 20 tot 40 jaar is iets kleiner dan gemiddeld. Het betreft voor een belangrijk deel gezinnen met jongere inwonende kinderen, maar ook één- en tweepersoonshuishoudens. Deze leeftijdscategorie heeft een veelal actief vrijetijdspatroon en voelt zich aangetrokken tot alle horecatypen, waaronder kindvriendelijke familierestaurants in het budget- en middensegment. De gezinssituatie is daarbij sterk bepalend. Delivery wordt steeds populairder vanwege de volle agenda's.

³ CBS, Statline, wijken en buurten, april 2017

⁴ PBL / CBS regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2016-2040

Bij de 'middengroep' 40 tot 60 jaar zijn de kinderen deels al uitwonend, waardoor men vaak een actiever recreatiegedrag buitenshuis heeft en in kleiner verband (stellen). De koopkracht is bij deze groep veelal wat groter dan in de jongere categorie en men bezoekt graag restaurants en terrassen. De groep 60+-ers ligt in Woerden rond het landelijk gemiddelde, maar iets boven het provinciale cijfer. Senioren worden steeds actiever, bezoeken graag en veelvuldig horeca overdag, zowel in binnensteden als in het buitengebied. Deze relatief koopkrachtige groep voelt zich vaak sterk aangetrokken tot cultuur(historie) en hecht aan service en een persoonlijke benadering.

Verbreding draagvlak essentieel voor productversterking

Woerden is een aantrekkelijke woonstad en het lokale consumentendraagvlak voor de horeca neemt door de bevolkingsgroei nog verder toe. Horeca is van wezenlijk belang in de integrale ontwikkeling en marketing van een gemeente, stad of dorp. Het verhoogt het onderscheidend vermogen en kan de aantrekkelijkheid voor en verblijfstijd van bezoekers aanmerkelijk verruimen. De ontwikkeling zal gericht moeten zijn op verschillende doelgroepen, die deels hun eigen voorkeuren hebben, maar elkaar vaak ook overlappen.

Zowel individuele horecazaken als de sector als geheel moeten zich in Woerden naar de mening van BRO richten op verbreding van product en doelgroepen. Dit betekent naast gasten uit de gemeente zelf (nu de belangrijkste doelgroep) meer bezoekers van buiten de gemeente, zoals inwoners uit de regio (incl. Leidsche Rijn), recreanten en zakelijke bezoekers. De structuurversterking van het centrum en de groeiende recreatie in het buitengebied bieden hiertoe zeker kansen. In het streefbeeld komen we hierop terug.

Toekomstige ontwikkeling economie en toerisme zeer positief

In 2016 bedroeg het Nederlandse bruto binnenlands product (bbp) in ruim 702 miljard euro⁵. Het bbp omvat de totale geldwaarde van alle geproduceerde finale goederen en diensten gedurende een jaar. De ontwikkeling van het bbp (waarde in werkelijke prijzen) vertoonde tussen 2007 en 2016 een groei van 14%, ondanks de economische recessie in die periode. De Nederlandsche Bank verwacht voor de komende jaren landelijk een economische groei van gemiddeld ca. 2% per jaar. In praktijk kan de nogal conjunctuurgevoelige horeca (hotels, cafés, restaurants, fastfoodzaken) hier sterk van profiteren.

Het aantal buitenlandse gasten in Nederland is de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen⁶. In 2016 werden 15,8 mln. buitenlandse gasten (toeristisch en zakelijk) verwelkomd. Op basis van de actuele trends en andere ontwikkelingen (lage euro, Brexit, terrorisme, etc.) verwacht het NBTC voor het inkomend toerisme in Nederland tot 2020 een jaarlijkse groei van gemiddeld 2%. Voor het binnenlands toerisme geldt in grote lijnen dezelfde toekomstverwachting. Ook dit is een positief gegeven voor de horeca.

⁵ CBS, betreft voor 2016 voorlopige cijfers.

⁶ Bron: NBTC; Toerisme in perspectief, juli 2016.

4.3 Doelgroepen regionaal en bovenregionaal

Regionaal draagvlak groeit

Door de ligging in de Randstad en de korte afstand tot de stad Utrecht en de grootschalige nieuwbouwwijk Leidsche Rijn kent de gemeente Woerden een relatief dichtbevolkte omgeving. In totaal wonen er in de omliggende gemeenten ca. 537.500 inwoners. Inclusief Woerden zelf omvat de regio zelfs ca. 588.685 inwoners.

Tabel 4.2: Inwonertal omliggende gemeenten

	2017	2025	2030
Bodegraven-Reeuwijk	33.744	33.200	32.800
Nieuwkoop	28.020	28.500	28.500
De Ronde Venen	42.969	42.600	42.500
Stichtse Vecht	64.411	67.100	67.600
Utrecht	344.384	384.700	405.600
Montfoort	13.852	13.500	13.200
Oudewater	10.144	10.100	10.000
Totaal	537.524	579.700	600.200

Bron: CBS

De bevolking in de vermelde omliggende gemeenten zal tot 2025 groeien tot naar verwachting 579.700 inwoners in 2025 en 600.200 inwoners in 2030, een groei derhalve van +11,7% tot 2030⁷. Deze groei is verhoudingsgewijs groter dan in de gemeente Woerden, maar dit komt vooral door de verdere ontwikkeling van Leidsche Rijn.

Toerisme en recreatie bieden veel perspectief

De gemeente Woerden ligt midden in het Groene Hart, het grootste Nationale Landschap van Nederland. Met 95% agrarisch gebied is dit bovendien het meest agrarische Landschap, waardoor het een geheel eigen karakter en uitstraling heeft. Het Groene Hart heeft een zeer belangrijke recreatieve functie voor de inwoners van de Randstad. De belangrijkste recreatieve activiteiten zijn fietsen, wandelen en varen, maar ook voor zakelijke bijeenkomsten wordt het steeds populairder. Door de aspecten groen, rust en ruimte onderscheidt het gebied zich in hoge mate van het omliggende stedelijk gebied. Ook de gemeente Woerden kent enige toeristisch-recreatieve trekkers in het buitengebied.

De toeristische functie van het centrum van Woerden neemt toe, maar is nog steeds relatief bescheiden. Kansen zijn er evenwel genoeg, door de Romeinse geschiedenis en het verleden als vestigingsstad. Het is allemaal nog goed zichtbaar in de ruimtelijke structuur, het Kasteel, Arsenaal, de singels en de stadsgrachten. In 2016 ontving het Stadsmuseum ruim 12.000 bezoekers, ook van buiten de gemeente. Het 'Drive-in Museum' in de Castellumgarage is uniek in Nederland. Ook kunnen in Woerden rondvaarten worden gemaakt met een replica van een Romeins vrachtschip. In Het Klooster worden frequent theatervoorstellingen geprogrammeerd, met vooral een lokale verzorgingsfunctie. Een

⁷ PBL / CBS regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2016-2040

verdere versterking van de toeristisch-recreatieve structuur in Woerden, gebaseerd op de belangrijkste kernwaarden van de stad, genereert extra bestedingspotentieel voor de horeca.

Het enige jaren geleden geopende, sfeervolle en relatief kleinschalige Stadshotel (25 kamers) is gehuisvest in het monumentale Arsenaal aan het Kerkplein. Juist buiten de oude binnenstad ligt het recent ingrijpend gerenoveerde Best Western City hotel, met totaal 64 kamers. In Harmelen is Hotel Het Wapen van Harmelen (42 kamers) een belangrijke logiesverschaffer voor particuliere en zakelijke gasten.

Aan de Middellandbaan (zuidelijk van de spoorlijn) bevindt zich bioscoop AnnexCinema en aan de Houttuinlaan Star Bowling. In de Prefabriek (Oostzee) bevindt zich zowel een binnenspeeltuin als een indoor midgetgolfbaan (Golf in the Dark).

In het buitengebied is een bescheiden aanbod van verblijfscreatie. Er is één reguliere camping (Batenstein) en een aantal minicampings in het buitengebied. Kameryck verhuurt bijzondere 'Veldhuysjes'. Er voeren vele fiets-, wandel- en vaarroutes door de gemeente.

Zakelijke markt is kansrijk, maar kritisch

De zakelijke markt kent in Woerden een groeiende betekenis. Woerden ligt zeer centraal in Nederland en is goed bereikbaar per auto en openbaar vervoer. Woerden kan worden beschouwd als 'toegangspoort' tot de Randstad. Met de beoogde komst van een nieuw Van der Valk hotel langs de A12 zal de zakelijke markt voor Woerden sterk in betekenis toenemen.

De zakelijke markt is in Woerden en de omliggende gemeenten omvat in totaal respectievelijk 4.910 en 55.120 bedrijfsvestigingen en respectievelijk 26.610 en 316.800 arbeidsplaatsen⁸. Gezamenlijk genereren zij een omvangrijk en groeiend draagvlak voor de lokale en regionale horeca. Hun behoefte richt zich vooral op:

- nette vergaderruimten i.c.m. goede catering en faciliteiten (ICT, projectie-apparatuur);
- hoog serviceniveau;
- ruimte voor (bedrijfs)borrels en productpresentaties;
- mogelijkheden voor aansluitende recreatieve activiteiten (teambuilding);
- voldoende parkeergelegenheid voor auto's;
- overnachtingsmogelijkheden in de omgeving (bij meerdaagse bijeenkomsten);
- et cetera.

Behalve de horeca richten ook andersoortige voorzieningen zich steeds meer op deze relatief koopkrachtige markt. Voorbeelden zijn theaters, musea, vermaakscentra, landhuizen en kastelen. De horeca kan hier op inspelen middels het bieden van catering, arrangementen en andere samenwerkingsvormen.

---

⁸ Zowel voltijd- als deeltijdbanen. Bron: LISA 2017.

4.4 Relevante plannen

In de gemeente zijn de volgende, hier relevante, plannen bekend.

Plannen in binnenstad

- Vanuit het concept 'Woerden Boerenmarkstad' moet de stad met o.a. de kaasmarkt, streekmarkt, koeienmarkt en graskaasdag uitgroeien tot dé marktplek in de regio, met een attractieve toeristisch-recreatieve uitstraling.
- Sinds mei 2017 is het Kaaspakhuis geopend. Het is gevestigd aan de Emmakade en gehuisvest in een eigentijds pand. Dit unieke proef- en smaakcentrum is geheel gericht op het product kaas, waarbij leren, kijken en proeven centraal staan.
- Voor de Wagenstraat bestaan diverse (nog niet concrete) ideeën voor een ruimtelijk-functionele herontwikkeling.
- Vestiging van een culturele functie met horeca in het voormalige Wasserijsgebouw/Ketelhuis (Defensieterrein).

Plannen elders in Woerden

- Het noordelijk deel van bedrijventerrein Middelland kent veel leegstand van m.n. kantoorruimten. Er bestaan (richtinggevende) plannen voor een transformatie tot een gemengd gebied, waaronder wonen en ondersteunende functies als detailhandel en horeca. Het zuidelijk deel van Middelland blijft werkgebied.
- Aanleg recreatieplas Cattenbroek, inclusief speelvoorzieningen, horeca en ruimte voor evenementen.
- Vestigingsplannen Hotel van der Valk met restaurant en vergaderaccommodatie nabij afrit A12.
- Vestiging van een theehuis annex restaurant in de Brediusboerderij (Kievitstraat 44) in het Brediuspark. De gemeente stelt als voorwaarde, dat de zaak qua formule en uitstraling moet aansluiten op de bijzondere landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van het Brediuspark.

4.5 Landelijke trends en ontwikkelingen

Er hebben zich de afgelopen jaren veel ontwikkelingen voorgedaan in de (restaurantieve) horeca, zowel aan de vraag- als de aanbodzijde. We beperken ons in dit overzicht tot de hoofdlijnen, aangezien er in en rond de zeer veelzijdige horecasector vele trends spelen, zowel op macro- als microniveau. Voor de beschrijving hebben we geput uit vele bronnen, onderzoeken (o.a. CBS, HorecaDNA, NRIT, KHN), horeca- en algemene media en vele gesprekken met ondernemers en grote horecaformules.

Er zijn in Nederland bijna **41.000 horecazaken**, waaronder bijna 17.000 drankverstrekkers, 12.300 fastservice-zaken (snackbars, etc.) en 11.600 restaurants. In 2015 realiseerde de restaurantieve horeca (dus excl. hotels) een totale omzet van **ca. 13,6 miljard euro**. Hoewel de bestedingen in de sector de afgelopen jaren fors zijn gestegen en de **toekomstverwachting** eveneens **positief** is, bestaat er landelijk een overaanbod van 'traditionele' horeca. Er is 'teveel van hetzelfde'. Anno 2017 bestaan er vooral ontwikkelingskansen voor zaken die zich qua thema, product, service en marketing sterk en

onderscheidend profileren. Opvallend is de recente opkomst van (soms grootschalige) buffetrestaurants, tapasformules, koffie- en 'craft'-bierconcepten.

De **vrijtijdseconomie** toont nog steeds een sterke expansie. Vrijwel elke Nederlander bezoekt tegenwoordig wel eens een horecazaak, in welk verband en met welk motief dan ook. Bovenal verwacht men een aantrekkelijke, al dan niet bijzondere '**beleving**' en men is in het algemeen bereid daarvoor een faire prijs te betalen. Daarnaast laten steeds meer mensen zich echter leiden door kortingsacties. De groeiende groep (**koopkrachtige**) **ouderen** wil optimaal genieten van haar ruime vrije tijd. Ook het groeiende aantal kleine huishoudens leidt tot extra consumptie buitenshuis. Het aantal dagelijkse 'eetmomenten' neemt nog steeds toe. Tenslotte leveren de sterk toenemende overnachtingen van **buitenlandse toeristen** veel extra vraagpotentieel voor de horeca.

In toenemende mate wordt het **economisch en sociaal-maatschappelijk belang** van een sterke horecasector erkend, ook door overheden. Horeca richt zich steeds meer op **vermaak en beleving** en moderne zaken zijn actief bezig met productontwikkeling, marketing en organisatie van activiteiten en arrangementen. Sterke horeca zet een gebied op de kaart, ook voor bovenlokale bezoekers. Dit heeft ook effecten op de ruimtelijke eisen en structuur van de sector.

De belangrijkste trends zijn als volgt, inclusief de relevantie voor Woerden, die verder wordt toegelicht in de toekomstvisie:

- **Multifunctionaliteit:** horecabedrijven bieden een steeds bredere menukeuze, met per dagdeel soms verschillende doelgroepen. Ook worden vaker recreatieve en culturele activiteiten georganiseerd.
⇒ *Voor Woerden een kansrijke trend, ook vanwege de groeiende toeristisch-recreatieve betekenis van de gemeente.*
- **Vervlechting horeca, detailhandel en cultuur:** Traditioneel baseren bestemmingsplannen zich primair op hoofdfuncties als horeca (al dan niet met verkoop alcoholhoudende dranken), cultuur of detailhandel. Mede door de veranderende consumentenwensen, multifunctionaliteit en 'blurring' ontstaan steeds meer combinatievormen. Bijvoorbeeld een dagelijkse of niet-dagelijkse winkel (mode, woninginrichting, boeken, etc.) of bibliotheek met gelegenheid voor koffiedrinken of lunchen. Vanuit de landelijke regelgeving is hier overigens in principe alleen consumptie van niet-alcoholhoudende dranken toegestaan.
⇒ *Deze ontwikkeling is ook in Woerden zichtbaar, ook in het kernwinkelgebied. Aangezien het soms unieke en beeldbepalende zaken/concepten betreft kunnen ze de verzorgingsfunctie van Woerden versterken, wat leidt tot extra bezoekers.*

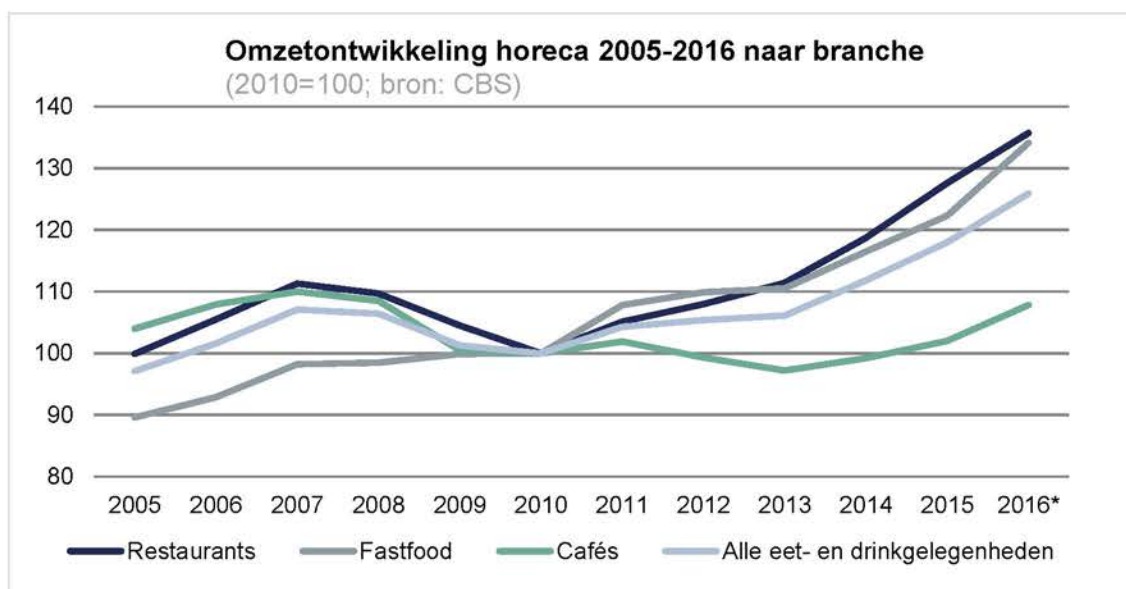
- **Schaalvergroting:** de ruimtebehoefte van horecazaken neemt toe, vanwege de gewenste multifunctionaliteit, consumentenbehoefte en/of omzeteisen. De opkomst van de zogenaamde Wereldrestaurants (grootschalige buffetrestaurants met een mondiale keuken) en andere 'fast casual'formules (La Place, Happy Italy, Vapiano) vormen de meest recente exponenten hiervan.
  - ⇒ *De Woerdense binnenstad biedt slechts beperkte fysieke mogelijkheden voor grootschalige horecaformules. Er moet voor sommige bedrijfstypen worden gezocht naar een alternatief vestigingsmilieu, bij voorkeur op loopafstand (max. 600-700 meter) van het centrum.*
- **Opkomst traffic-locaties:** doelgericht bezochte horecaketens gericht op fastservice en 'casual dining' (met doorgaans een relatief grote ruimtebehoefte) oriënteren zich steeds meer op lokaal en regionaal goed bereikbare voorzieningenconcentraties met ruime parkeergelegenheid. Vaak betreft het locaties langs snelwegen. In Woerden is alleen McDonald's een voorbeeld.
  - ⇒ *In Woerden bestaan wellicht opties rond het centrum of nabij de A12.*
- **Vestiging horeca in industrieel of militair erfgoed:** De robuuste, ongepolijste en 'stoere' uitstraling van dit soort vastgoed, beschikbare ruimte en parkeerruimte bieden bijzondere kansen voor bijzondere horecaconcepten en aanverwante activiteiten. Ook wel gekenschetst als 'Nouveau Ruig'.
  - ⇒ *In Woerden zijn het Stadshotel/Van Rossum (Arsenaal) en de horeca in de historische kazernegebouwen goede voorbeelden. Ook het Defensieterrein (De Wasserij) biedt potenties voor dergelijke horeca.*
- **Opkomst drankspecialiteiten:** Cafés waren in Nederland van oudsher sterk gericht op het schenken van bier, met een beperkte keuze aan andere dranken. Hoewel speciaalbieren ('Craft Beers') weer in opkomst zijn, is ook de groeiende populariteit van wijn en gedestilleerd (cocktails, whiskey, gin) opvallend. Soms betreft het zelfstandige horecazaken. Het aantal koffiezaken groeit sterk, met landelijke spelers als Starbucks en Coffeecompany. Voor jongeren en ZZP-ers hebben deze zaken vaak een belangrijke ontmoetingsfunctie. Voor de vermelde horecatypen is vooral de binnenstad een kansrijk vestigingsmilieu.
  - ⇒ *In Woerden vestigen zich steeds meer koffieformules en horecazaken leggen een groter accent op speciaalbieren. In de overige drankspecialiteiten is de ontwikkeling vooralsnog beperkt.*
- **Opkomst horeca met maatschappelijke betrokkenheid** en inzet van personeel met een achterstand tot de arbeidsmarkt. Voorbeelden zijn Brownies&downieS, The Colour Kitchen en Bakkerij/lunchcafé Driekant te Zutphen. Restaurant Instock kookt alleen met voedseloverschotten of producten met een afwijkende maat of uiterlijk. Mede vanwege de maatschappelijke functie zijn deze zaken soms zeer populair.
  - ⇒ *In Woerden is een vestiging van lunchcafé Brownies&downieS (inzet mensen met een verstandelijke beperking of achterstand tot de arbeidsmarkt), maar door de brede verzorgingsfunctie zijn er in de binnenstad meer van dit soort zaken mogelijk. Ze verbreden het aanbod en trekken deels nieuwe doelgroepen.*
- **Toenemende betekenis buitenfestivals met een accent op het thema food.** Vaak zijn er foodtrucks aanwezig en wordt vooral vers, biologisch en 'streekeigen' voedsel aangeboden, binnen een breed programma met entertainment, muziek en cultuur.
  - ⇒ *De functie en positionering van Woerden in het Groene Hart biedt in dit opzicht bijzondere kansen, zoals het festival StraatVoer reeds bewees.*

4.6 Indicatie uitbreidingsruimte horeca Woerden

Perspectief voor onderscheidende horeca

Mensen eten steeds meer 'buiten de deur'. Deze markt is inmiddels al goed voor een derde van de consumentenbestedingen aan eten. Het gaat daarbij niet alleen om 'reguliere' horeca, maar ook om eten binnen nieuwe winkelconcepten, foodfestivals, op het werk, etc. Goede horeca is essentieel voor een sterke (toeristische) gebiedsontwikkeling. Het belichaamt immers de brede toegankelijkheid en gastvrijheid. De horecasector stond jarenlang economisch onder druk, maar vertoont sinds enige jaren landelijk weer opvallend positieve cijfers. Dit geldt met name voor de fastfoodbranche en restaurants en hotels. Alleen in de branche cafés blijft de groei wat achter.

De horeca is kortom een veerkrachtige sector. Nog steeds onderscheiden zaken zich in Nederland evenwel onvoldoende van elkaar. Het is 'teveel van hetzelfde', wat in wezen ook geldt voor de gemeente Woerden. Voor onderscheidende horecaformules (in het hogere en lagere segment), die creatief inspelen op de gebiedskwaliteiten en consumententrends bestaat veel toekomstperspectief. De ondernemers zullen deze uitdagende kansen overigens zelf moeten invullen. De vermelde voorbeelden in paragraaf 2.2 geven slechts een beknopte selectie wat allemaal mogelijk is.

Indicatie marktruimte horeca in Woerden

Op basis van de landelijke omzetcijfers kunnen we per branche de gemiddelde besteding per inwoner ramen. Als referentie voor het aanbod en het primaire verzorgingsgebied voor deze horecabranches hanteren we in dit kader de gemeente Woerden.

De totale bestedingen in horecazaken vanuit een bepaald gebied noemen we het '**bestedingspotentieel**'. Dit bedrag is berekend als de vermenigvuldiging van het gemeentelijke inwonertal en de gemiddelde besteding (gebaseerd op landelijke cijfers) naar horecatype. Het bestedingspotentieel is in de

gemeente anno 2017 als weergegeven in tabel 4.3 (alle cijfers incl. BTW)⁹. Deze bestedingscijfers zijn nadrukkelijk indicatief en alleen beschikbaar op landelijk en niet op regionaal niveau. De gemiddelde besteding per Nederlander houdt bovendien geen rekening met inkomende en uitgaande horecabestedingen naar/vanuit Nederland. Cijfers hierover ontbreken. Als een gebied per saldo meer horecabestedingen aantrekt dan dat er afvloeien (zoals in toeristische steden of regio's) resulteert dat in een hoger bestedingspotentieel en dus meer ontwikkelingskansen voor horeca.

Er zijn in de gemeente Woerden momenteel 31 drankverstrekkers, 30 fastfoodzaken (snackbars, grillrooms, etc.) en 27 restaurants (zie par. 3.2). Wanneer we hierop de gemiddelde Nederlandse omzetcijfers voor deze horecatypen (conform de indeling van HorecaDNA) toepassen, dan ontstaat de zogenaamde **omzetclaim** voor de gemeentelijke horeca ¹⁰. Deze is eveneens weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 4.3: Indicatie marktruimte horeca naar branche (in € miljoen)

	Vraagpotentieel vanuit gemeente	Omzetclaim gevestigde horeca gemeente	Verschil (indicatie marktruimte)
Drankensector	9,2	5,6	3,7
Fastfoodsector	10,0	8,9	1,1
Restaurantsector	18,7	14,8	3,9
Totaal	37,9	29,3	8,6

Bron: HorecaDNA, 2017

De totale bestedingen in de horeca door inwoners uit de gemeente bedragen momenteel ca. € 37,9 mln. per jaar. Dit bedrag ligt duidelijk hoger dan de 'claim' van het gevestigde aanbod (€ 29,3 mln.). Dit impliceert een zekere marktruimte voor nieuwe horeca, waarbij wel van belang is dat in middelgrote steden als Woerden het horecabezzoek doorgaans nogal is gericht op de weekeinden. Dit beperkt de marktruimte voor nieuwe zaken enigszins.

Overigens zullen de horecabestedingen waarschijnlijk nog aanzienlijk toenemen in de komende jaren, ook in Woerden. Dit genereert extra marktruimte. Voorwaarde is wel dat het nieuwe aanbod inspeelt op de consumententrends en zoveel mogelijk complementair is aan het bestaande aanbod.

⁹ Gebaseerd op het inwonertal van de gemeente (51.161) en de meest actuele cijfers van het CBS / HorecaDNA (over 2014). Landelijk is de gemiddelde besteding per inwoner bij drankverstrekkers € 180,-, in fastfoodzaken € 196,- en in restaurants € 365,- per inwoner per jaar (incl. btw).

¹⁰ Normcijfer gemiddelde omzet per drankverstrekker € 179.000,-, fastfoodzaak € 298.000,- en per restaurant € 547.000,- (inclusief BTW, meest recente cijfers over 2014). Bron: CBS / HorecaDNA.

4.7 SWOT analyse

Hieronder beschrijven we kort en bondig de belangrijkste factoren die bepalend zijn voor het toekomstperspectief van de horeca in de gemeente Woerden. Het overzicht is gebaseerd op de voorgaande analyses en de diverse gesprekken in het kader van dit streefbeeld.

Sterk, kansen	Zwak, bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Groeiend horeca-aanbod, vooral in de binnenstad • Compacte binnenstad, korte loopafstanden • Bijzondere atmosfeer Kazerneplein • Overwegend verzorgde terrassen in horecaconcentratiegebied • Groeiende betekenis en bekendheid Woerden als toeristisch-recreatieve bestemming • Groeiende recreatiefunctie Groene Hart • Steeds meer evenementen samen met horeca • Relatief hoog besteedbaar inkomen in gemeente • Veel lokale ondernemers in de horeca • Diverse aansprekende horecabedrijven met bovenlokale functie in buitengebied • Ruimtelijke mogelijkheden Defensie-Eiland (Wasserijgebouw/Ketelhuis) • Potenties zakelijke markt • Verwachte komst hotel/vergaderaccommodatie Van der Valk (nieuwe doelgroepen, zakelijke markt) • Groeiende uitgaanscultuur landelijk, ook onder oudere doelgroepen • Woningnieuwbouw Leidsche Rijn; voor hen kan het 'overzichtelijke' en goed bereikbare Woerden (per auto, OV en fiets) een goed alternatief zijn voor de drukke Utrechtse binnenstad.	<ul style="list-style-type: none"> • De binnenstad heeft een relatief beperkt aanbod van horeca • Horecaconcentratiegebied heeft relatief beperkte omvang (massa) en keuze • In huidig horecaconcentratiegebied is geen geschikt vastgoed (fysiek, bouwkundig, geluidsisolatie woningen) meer beschikbaar voor horecafuncties • Beperkt aantal onderscheidende, 'spraakmakende' zaken in de binnenstad • Concurrentie stad Utrecht (vooral t.a.v. doelgroep jongeren) • Beperkt aantal toeristische trekkers in/rond binnenstad • Horeca-activiteiten detailhandel (blurring) kunnen leiden tot een 'ongelijk speelveld' en minder bestedingen in reguliere horeca • Toenemende horeca op bedrijventerreinen kan horecafunctie binnenstad ondermijnen • Paracommercie vanuit verenigingen, instellingen met andere hoofdfunctie • Groeiend aantal (food)festivals • In algemene zin stijgende kosten voor ondernemers door toenemende milieueisen, (lokale) lasten en heffingen • Onduidelijke wet- en regelgeving t.a.v. functiemenging horeca met andere functies (w.o. detailhandel), wat eenduidige handhaving bemoeilijkt.

5. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF HORECA WOERDEN

5.1 Inleiding

In de volgende hoofdstukken wordt het streefbeeld (ontwikkelingsperspectief) voor de horeca in de gemeente Woerden verder uitgewerkt, met een verdieping voor de binnenstad. Het accent ligt hierbij op de reguliere, als zodanig ingeschreven 'restaurantieve' horecazaken. Dit is dus exclusief hotels, pensions, B&B-accommodaties en ondergeschikte horeca-activiteiten in bijvoorbeeld winkels, sportaccommodaties en culturele voorzieningen (zie indeling bijlage 1).

Eerst beschrijven we de algemene conclusies en uitgangspunten voor het streefbeeld en de kerndoelen, gevolgd door een verdieping vanuit de vijf belangrijkste thema's. In hoofdstuk 6 beschrijven we de concrete mogelijkheden voor (nieuwe) horeca per deelgebied. Voor de motivering en achtergronden verwijzen we naar de analyses in de voorgaande hoofdstukken.

Dit rapport presenteert een richtinggevend streefbeeld voor de horeca in de gemeente Woerden, met als primair uitgangspunt een optimale verzorgingsfunctie voor de gemeentelijke inwoners en bezoekers van buiten de gemeente. Andere belangrijke uitgangspunten zijn versterking van de binnenstad, de dynamiek en trends in de horecasector en uiteraard de huidige horecastructuur (aanbod) in Woerden. Het streefbeeld en de aanbevelingen in dit rapport zijn opgesteld door BRO. De uitwerking van dit streefbeeld in een beleidskader en relevante beleidsmatige aspecten volgt in een later stadium.

5.2 Conclusies analyse horeca gemeente Woerden

Algemene conclusies horeca in de gemeente

- De horeca heeft in Woerden, evenals elders, een veelzijdige betekenis en effecten:
  - Economisch (inkomen en werkgelegenheid);
  - Sociaal-maatschappelijk (ontmoetingsfunctie, sfeer, etc.);
  - Centrumversterkend (vergroot de wervingskracht van de binnenstad);
  - Imago (het zet de gemeente en de binnenstad 'op de kaart').Door versterking van de horecastructuur kunnen deze effecten worden versterkt in positieve zin.
- De lokale horeca functioneert in algemene zin goed en heeft een overwegend verzorgde uitstraling.
- Het aanbod is kwantitatief beperkt, gegeven het inwonertal en de verzorgingsfunctie van Woerden. Dit geldt voor de gemeente als geheel, maar zeker voor de binnenstad.
- Er is marktruimte aanwezig voor uitbreiding van de horeca, die bij voorkeur complementair moet zijn aan het bestaande aanbod.
- De sector heeft primair een lokale verzorgingsfunctie, maar de regionale en toeristische functie groeit.
- Zowel in de binnenstad als het buitengebied zijn enige markante 'trekkers' gevestigd.

- Het aanbod is overwegend wat 'traditioneel' van karakter, met relatief weinig bijzondere, eigenzinnige zaken. De horeca in Woerden heeft wat meer 'smoel'.
- Hoewel het doelgroepenprofiel breed is, is er een relatief beperkte oriëntatie op jongeren.
- De horecasector is, als 'gastheer', essentieel voor versterking van de toeristisch-recreatieve functie van Woerden.
- In het huidige horecaconcentratiegebied bestaat een grote schaarste aan geschikt horecavastgoed. Feitelijk zijn er momenteel geen geschikte panden beschikbaar voor nieuwe zaken.

Conclusies horeca in de binnenstad

- De horecapaciteit is tussen 2009 en 2017 toegenomen van 32 naar 39 zaken (vooral lunchrooms, restaurants).
- Het horecaconcentratie Hogewoerd/Groenendaal/Kazerne is de meest markante blikvanger, met grote terrascapaciteit.
- De monumentale 'decor' Petruskerk, Arsenaal en Kazerne geeft het gebied een geheel eigen sfeer.
- Er ontbreekt een (beeldbepalend) concentratiegebied met voldoende massa en keuze
- Ook in de Havenstraat (tussen Kerkplein en Hogewoerd) en het westelijk deel van de Rijnstraat bestaat een (beperkte) clustering van horeca.
- De loopafstanden in het centrum zijn relatief klein.
- De horeca is in het algemeen kwalitatief goed en richt zich vooral op het middensegment, maar er zijn in Woerden weinig nadrukkelijk onderscheidende en/of innovatieve horecaconcepten ('iconen').
- De inrichting en presentatie zaken, terrassen, ambiance, etc. is overwegend attractief en verzorgd.
- Een matige oriëntatie op jongere doelgroepen.

5.3 Primaire uitgangspunten voor het streefbeeld

Achtergrond

Voor een stad met de omvang en verzorgingsfunctie van Woerden is het aanbod van horeca opvallend beperkt. Dit geldt zeker voor de binnenstad, zoals blijkt uit paragraaf 2.4. Een ruimer en meer veelzijdig aanbod van horeca zal de gemeente versterken als woon-, werk- en vrijetijdsbestemming en aldus bijdragen aan een grotere economische en maatschappelijke betekenis, naamsbekendheid en een sterker imago.

De horeca in Woerden moet qua product, doelgroepen en uitstraling zo goed mogelijk aansluiten op het 'DNA' van de gemeente. Dat DNA is op hoofdlijnen als volgt:

- compacte en sfeervolle binnenstad met 'menselijke maat';
- lange en 'voelbare' geschiedenis in brede zin (handel, marktstad, vestingstad, etc.);
- authentiek, toeristisch attractief veenweidelandschap;
- populaire woonstad;

- locatie middenin het Groene Hart;
- uitstekende bereikbaarheid.

Het streefbeeld kort en krachtig

Het streefbeeld voor de horeca in de gemeente Woerden is gebaseerd op de beschreven analyses (kwantitatief en kwalitatief), diverse gesprekken (gemeente, horecasector, binnenstadsvisie) alsmede de landelijke trends.

Het streefbeeld kan worden samengevat in de volgende vier **kerndoelen**:

- **Productverbreding** gericht op alle doelgroepen, ook regionaal
- **Concentratie** meer horeca in binnenstad en vooral de kerngebieden
- **Synergie** meer spin-off (bestedingen) bezoekers horeca t.b.v. detailhandel, cultuur, leisure, etc.
- **Innovatie** nieuwe trekkers in de horeca en ruimte voor schaalvergroting

Deze kerndoelen hebben op hoofdlijnen de volgende implicaties voor de in dit kader belangrijkste gebiedstypen in Woerden. De matrix vormt de basis voor de gebiedsgerichte uitwerking in het volgende hoofdstuk.

Tabel 5.1: Globale betekenis kerndoelen horeca voor het streefbeeld en de belangrijkste gebiedstypen in de gemeente

	Binnenstad	Overig kern Woerden	Dorpen	Buitengebied
Productverbreding	Essentiële opgave voor binnenstad in algemeen Uitbreiding aanbod horeca, zowel drankensector, fastservice, restaurants en mengvormen Alle doelgroepen	Horeca primair wijkverzorgende functie Buiten centra alleen indien in binnenstad geen fysieke ruimte beschikbaar	Verbreding met horeca versterkt economische vitaliteit en leefbaarheid Aansluiting op toeristisch-recreatieve functie	Aansluiting op toeristisch-recreatieve functie
Concentratie	Binnenstad is belangrijkste concentratiegebied voor horeca in gemeente	Alleen bescheiden concentraties in wijkverzorgende centra. Daarnaast moet een goed bereikbare locatie worden aangewezen voor grootschalige zaken, bij voorkeur in of nabij de binnenstad.	Versterking dorpscentra (ruimtelijk, functioneel)	Aansluiting op toeristisch-recreatieve knooppunten
Synergie	Zeer veelzijdige synergie vanuit horeca: met detailhandel, cultuur, toerisme, dienstverlening, etc.	Versterking verzorgingsfunctie wijkcentra Ondersteuning hoofdfunctie bedrijventerreinen	Versterking dorpscentra en leefbaarheid Combinaties met detailhandel, cultuur, hotels/gastenkamers	Versterking toeristisch-recreatieve functie en leefbaarheid platteland
Innovatie	Belangrijk voor sterkere profilering en toekomstperspectief binnenstad, ook in samenhang met winkel- en vrijetijdsv functie	Betreft vooral aanbod in wijkcentra en trafficlocaties Ruimte voor grootschalige horeca nabij binnenstad verbreedt aanbod en doelgroepen	Zie boven	Streven naar beeldbepalende, unieke trekkers in het buitengebied

De binnenstad centraal

Uitbreiding van de horecacapaciteit moet primair plaatsvinden in de Woerdense binnenstad, met een verruiming van en meer keuze in de kerngebieden. Vestiging van nieuwe horeca buiten de binnenstad is alleen geoorloofd indien het primair een ondersteunende functie heeft voor een woonwijk, dorp, bedrijventerrein of het buitengebied. Ook voor (nieuwe) horecazaken, waarvoor in de binnenstad vanwege hun specifieke omvang en/of bereikbaarheidseisen aantoonbaar geen geschikte locatie beschikbaar is, kan in voorkomende gevallen een uitzondering worden gemaakt. In hoofdstuk 6 gaan we hier nader op in, inclusief de potenties voor horeca naar deelgebied.

De horeca in de binnenstad moet nadrukkelijk appelleren aan met name de volgende kernpunten uit de Nota De Kloppende Binnenstad:

- De binnenstad moet als ontmoetingsplek met historie, cultuur, horeca en markten de retailfunctie versterken.
- Aandacht voor service en gastvrijheid.
- Woerden meer bekendheid geven en mensen verleiden om de stad te bezoeken.

Daarnaast is voor de horeca in de binnenstad van belang:

- Een heldere ruimtelijk-functionele zonering, gebaseerd op doelgroepen en bezoekgedrag.
- Versterken, uitbreiden en sterker profileren concentratiegebied horeca.
- Meer synergie met en spin-off richting andere functies (detailhandel, cultuur, toerisme).
- Horeca nadrukkelijker inzetten als toeristische troef van Woerden.
- Meer samenwerking tussen partijen (horeca, toerisme, cultuur, detailhandel) en intensivering van de stadsmarketing gericht op deze functies (Woerden Marketing).
- Structureel overleg tussen ondernemers en gemeente, gericht op productversterking en oplossen knelpunten. De huidige frequentie van twee tot vier maal per jaar is een goed uitgangspunt.

5.4 Streefbeeld per thema

Het streefbeeld voor de horeca en de benoemde kerndoelen worden hieronder uitgewerkt in algemene zin in de vijf belangrijkste thema's (aspecten). In hoofdstuk 6 wordt dit perspectief gebiedsgericht omschreven en toegelicht, inclusief de relevante aspecten en voorwaarden.

Omvang & branchering

- Uitbreiding van de horecacapaciteit in de binnenstad voor meer wervingskracht (indicatief + 5-8 reguliere horecazaken met DHW-vergunning).
- Uitbreiding van het huidige concentratiegebied voor horeca, omdat hier nauwelijks geschikt horecavastgoed meer beschikbaar is. Met name de Rijnstraat biedt goede vestigingsopties voor nieuwe horecazaken. Soms zijn daarbij fysieke aanpassingen van het vastgoed noodzakelijk (ventilatie, geluidsisolatie, afvoer/ontgeuren/filteren keukengeuren, etc.).
- Meer mogelijkheden voor horeca met een mengvorm tussen de branches drankenverstrekkers, fastservice en restaurants (een opvallende landelijke trend). Hiertoe moeten panden voldoende schaalgrootte hebben.
- Meer variatie in restaurants, inspeland op doelgroepen Woerden.
- Ruimte voor nieuwe fastfoodformules (gezond, streekeigen, trendy, delivery, etc.).
- Mogelijkheden tijdelijke horeca indien versterkend voor wervingskracht Woerden.
- Kwaliteit prefereert altijd boven kwantiteit.

Kwaliteiten & doelgroepen

- Toevoeging bijzondere, innovatieve concepten (par. 3.2) op de meest geschikte locaties.
- Sterkere verzorgingsfunctie horeca voor jongeren in Woerden, bijvoorbeeld door vernieuwende concepten ('lounge' of 'club'-sfeer, dancing) en ruimte voor doelgroepgerichte activiteiten en evenementen.
- Duidelijke onderlinge profilering vestigingslocaties horeca in binnenstad en elders, zowel door branchering, kwaliteitsniveau en doelgroepen als de inrichting van de buitenruimte, etc.
- Grotere oriëntatie op de zakelijke markt, voorsorteren op komst zakenhotel nabij de A12 (plan Van der Valk).

Ruimtelijke structuur

- Uitbreiding horeca primair in de binnenstad, daarbuiten alleen met goed onderbouwde motivering van bijzonder/innovatief karakter en complementariteit aan bestaande aanbod (nieuwe doelgroepen).
- Zonering horecagebieden in binnenstad, gebaseerd op doelgroepen en bezoekgedrag (zie gebiedsprofielen).
- Versterking kerngebied horeca, met ruimte voor nieuwe aanbieders.
- Defensie-Eiland biedt ruimte voor vernieuwende, 'eigenzinnige' horeca, onderscheidend van de horeca in de binnenstad.
- Ruimte bieden voor schaalvergroting restaurants (buffetformules, familierestaurants) met ruime parkeerbehoefte en optimale regionale bereikbaarheid. Middelland-Noord biedt hiervoor veel kansen, tenzij in de binnenstad fysieke ruimte kan worden gerealiseerd voor de betreffende horeca-formule(s).
- Reguliere, wijkverzorgende horeca in Middelland-Noord alleen indien voldoende woningbouw t.b.v. consumentendraagvlak.
- Behoud van sterke, levensvatbare horeca in de wijken, dorpen en het buitengebied, ook t.b.v. de leefbaarheid ter plekke.
- Wijkverzorgende horeca bij voorkeur aansluitend op buurt- en wijkcentra (tenzij aldaar geen fysieke ruimte bestaat).
- Ruimte voor (nieuwe) horeca in het buitengebied gekoppeld aan recreatiebedrijven en toeristisch-recreatieve knooppunten.
- Heldere keuzes gemeente in beleid en voorwaarden (extra) horeca per deelgebied.

Synergie met andere functies

- Meer interactie, samenwerking met andere functies (detailhandel, cultuur, toerisme, groen en water), aangestuurd vanuit professioneel centrummanagement.
- Horecafunctie nadrukkelijker integreren in toeristisch beleid gemeente Woerden, vanwege wederzijdse belangen.
- Mogelijkheden voor consumentgerichte blurring-formules in detailhandel met heldere voorwaarden (zie gebiedsprofielen).
- Horeca in ondergeschikte vorm alleen onder strikte voorwaarden (ruimtelijk, functioneel), zie gebiedsprofielen.

- Stimuleren komst groot zakenhotel aan afrit A12, complementair aan huidig hotelaanbod (nieuwe doelgroepen).
- Actief retailbeleid ook van belang voor de horeca (extra bezoekers).
- Sterkere, gezamenlijke toeristisch-recreatieve productontwikkeling en profilering (door ondernemers, toeristische en culturele partners en gemeente).
- Tegengaan ongewenste paracommercie, handhaving regels.

Omgevingskwaliteiten

- Verzorgde beeldkwaliteiten en inrichting/uitstraling openbare ruimte is essentieel voor ontwikkelingsperspectief horeca.
- Ruimte voor representatieve terrassen, mits niet belemmerend voor passanten, evenementen en hulpdiensten. Bij winkels met horeca-activiteiten alleen terrassen mogelijk onder voorwaarden (zie hoofdstuk 6).
- Heldere parkeerstructuur en veilige wandelroutes naar/vanuit horecalocaties.
- Aantrekkelijke, veilige looproutes tussen horecalocaties binnenstad onderling en met kernwinkelgebied, culturele en toeristische voorzieningen.
- Blijvende aandacht schoon, heel en veilig als kernkwaliteit Woerden.
- Consequente handhaving gemeentelijk horecabeleid, ook om ontwikkelingsperspectief horeca in de binnenstad niet te ondermijnen.

6. AANZET UITWERKING STREEFBEELD VOOR DE BINNENSTAD

Dit hoofdstuk geeft een eerste aanzet tot uitwerking van het horecabeleid naar deelgebied in de binnenstad. Dit op basis van de beschreven ontwikkelingskansen voor de sector. De gebiedsgerichte perspectieven worden in een later stadium nader uitgewerkt door de gemeente Woerden in beleid en regelgeving.

6.1 Introductie gebiedsprofielen

Waarom gebiedsprofielen?

Het belangrijkste uitgangspunt van dit streefbeeld is het consumentengedrag. Hun huidig en toekomstig bezoekgedrag vormt immers de basis voor een attractieve, levendige binnenstad en andere (winkel)centra en vrijetijdsbestemmingen. De horecasector ontvangt vele doelgroepen, elk met hun eigen voorkeuren en bezoekgedrag. Horecabezoek is in hoge mate afhankelijk van het bezoekmotief: de ene keer bezoekt men Woerden om te winkelen, de andere keer om iets te drinken of uit eten te gaan en weer een andere keer om een theatervoorstelling te bezoeken. Soms zoekt men keuze, soms heeft men genoeg aan één bepaalde kroeg of restaurant.

Daarom schetsen we in dit kader het toekomstbeeld voor Woerden aan de hand van de meest relevante deelgebieden, elk met hun eigen aanbodprofiel, kwaliteiten, sfeer, ligging, relatie met andere functies, etc. Samen vormen ze een sterke en duurzame horecastructuur, die de sociaal-maatschappelijke, economische en toeristisch-recreatieve functie van de gemeente versterkt. Dit geldt zeker voor de binnenstad.

Inspirerend en richtinggevend, maar niet dwingend

We benadrukken dat de hieronder benoemde gebiedsprofielen slechts een richtinggevend karakter hebben en dienen als inspiratie voor bedrijfsleven en overheid. Uiteindelijk is het aan de ondernemers zelf om daar invulling aan te geven. Er moet in elk geval altijd beleidsmatige ruimte bestaan voor vernieuwende en onderscheidende (maar vaak onvoorspelbare) concepten die inspelen op de continu veranderende consumentenbehoeften, zeker in het vrijetijdsgedrag. Kortom: gebieden die attractief zijn voor bezoekers en kansrijk voor ondernemers.

Concentratie voor meer wervingskracht

Aantrekkelijke concentraties zijn voor veel horecatypen essentieel voor de exploitatie. Voldoende keuze en sterke omgevingskwaliteiten vergroten de economische potenties voor bestaande en nieuwe zaken. Horecaconcentraties kunnen een stad nadrukkelijk op de kaart zetten, wat leidt tot een groter verzorgingsgebied, langere verblijfsduur en hogere bestedingen door bezoekers. Tevens hebben ze een belangrijke ontmoetingsfunctie, voor jong en oud. Overigens hebben bepaalde horecaconcepten juist baat bij solitaire vestiging, zoals grote familierestaurants, partycentra en wijkverzorgende snackbars.

Bezoekgedrag als basis voor profilering van deelgebieden

Het **bezoekgedrag/motief** is in dit streefbeeld leidend bij de profilering van de deelgebieden en de toelaatbaarheid van horeca aldaar. De 'traditionele', nogal aanbodgerichte branche-indeling (dranken, fastfood, restaurants) blijkt door de toenemende multifunctionaliteit en branchevervaging van/bij horecazaken immers steeds minder goed toepasbaar als ontwikkelings- en toetsingskader. Illustratief is het vervagende onderscheid tussen enerzijds eetcafés en fastfoodzaken en anderzijds restaurants. Zowel qua uitstraling, profilering als bezoekgedrag lijken ze steeds meer op elkaar. De belangrijkste relevante bezoekmotieven worden in onderstaand overzicht toegelicht.

Horecabezoek tijdens winkelen, overig dagbezoek	Horeca met een functie die veelal is gekoppeld aan de winkelopeningstijden. Zij richten zich op dezelfde doelgroep, maar ook op andere dagbezoekers met bijvoorbeeld een cultureel bezoekmotief. Vaak betreft het de branche fastfood, zoals lunchrooms, koffiezaken, ijssalons, etc. Deze horecagelegenheden geven over het algemeen geen overlast.
Borrelen	Meestal een doelgerichte activiteit, bijvoorbeeld om na werktijd of in het weekend even bij te praten in een café of op een terras. Het tijdstip ligt ruwweg tussen 16 en 20 uur. Borrelen gaat vaak vooraf aan restaurantbezoek. Vanwege tijdstip en doelgroepen nauwelijks overlast. Meestal betreft het drankenverstrekkers.
Uit eten	Bedrijven waarbij de nadruk ligt op de avondfunctie, maar soms ook op lunches. Met name restaurants vallen in deze categorie. Deze horecagelegenheden (veelal restaurants) geven over het algemeen geen overlast.
Uitgaan	Horeca met vooral een avondfunctie, maar ook vaak 's nachts open. Het betreft vooral cafés en andere drankenverstrekkers. Deze bedrijven kunnen overlast veroorzaken voor omwonenden of bezoekers, bijvoorbeeld vanwege een terras, vertrekkende of buiten rokende bezoekers. Overigens bieden cafés steeds vaker ook maaltijden aan.
Gemakkelijke maaltijd	Horecazaken die inspelen op de toenemende tijdsdruk bij mensen, waardoor men geen zin/tijd meer heeft om zelf te koken. Het betreft veelal fastfoodzaken, zoals snackbars, grillrooms en de zeer expansieve delivery-formules (Domino's, lokale formules). Vaak bevinden deze zaken zich in of nabij wijk- en buurtcentra. Overigens ondervindt deze branche steeds meer concurrentie van supermarkten en maaltijdboxen.
Recreatie in buitengebied	Het betreft hier een breed scala aan horecatypen, met vaak een belangrijke ondersteunende functie voor wandel-, fiets- en vaarroutes. In toenemende mate is (ook vanwege exploitatie-eisen) sprake van een combinatie met recreatieve of culturele activiteiten.
Ondergeschikte horeca	Horeca als ondersteunende functie van bedrijven met een andere hoofdfunctie, zoals leisure, cultuur of ontspanning. Horeca kan hier vele vormen hebben.

6.2 Horecagebieden in Woerden

Voor de horeca in de Woerdense binnenstad beoordelen we de toekomstpotenties, geredeneerd vanuit de *primaire bezoekmotieven van consumenten* en het hiervoor beschreven streefbeeld (zie par. 5.3 en 5.4). Dit doen we voor de belangrijkste drie deelgebieden in de binnenstad.

De term 'kerngebied horeca' vervangt in dit streefbeeld het oorspronkelijke 'horecaconcentratiegebied'. Het laatste begrip kwam oorspronkelijk uit de Wet Milieubeheer en was primair gericht op de handhaving van openbare orde en veiligheid. Aangezien de horeca tegenwoordig een wezenlijke en zelfs beeldbepalende bijdrage levert aan de uitstraling en wervingskracht van centra, de overlast aanzienlijk is verminderd en er bovendien in een binnenstad meerdere clusters kunnen bestaan (vaak gericht op verschillende doelgroepen) hanteren we in dit streefbeeld de term 'kerngebieden horeca'. Middels aantrekkelijke looproutes naar het kernwinkelgebied en een duidelijke routing versterken deze tevens de winkel- en recreatiefunctie van de Woerdense binnenstad.

Bijlage 3 beschrijft de gebiedsprofielen (vestigingsmilieus) voor horeca buiten de binnenstad, inclusief de ontwikkelingskansen en randvoorwaarden.

6.3 Profielen horeca binnenstad naar deelgebied

1. Kerngebied horeca binnenstad

Deelgebied(en)	<ul style="list-style-type: none"> • Kerkplein (tevens accentgebied Uitgaan/drankenverstrekkers met DHW-Vergunning) • De Kazerne (idem) • Hogewoerd (tussen Meulmansweg en Kerkstraat/Kruisstraat), idem • Rijnstraat (Accenten Uit eten, Gemakkelijke maaltijd). • Argumenten verruiming kerngebied met Rijnstraat: de actuele vestiging van nieuwe horeca, noodzaak voor een functionele versterking van dit gebied en de goede ruimtelijk-functionele aansluiting op de huidige kerngebieden voor horeca en detailhandel
Ambitie en perspectief	<ul style="list-style-type: none"> • Dè ontmoetingsplek van de binnenstad • Genieten voor iedereen, in een historische ambiance • Eten en drinken voor jong en oud • Gastronomische en culturele delicatessen • Bijzondere activiteiten, het gehele jaar door • Beeldbepalend 'visitekaartje' voor heel Woerden
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • Lokaal: inwoners gemeente, zakelijke ontmoeting • Regionaal: dagbezoekers, winkelend publiek, zakelijke gasten • Bovenregionaal: dagbezoekers, recreanten en toeristen, zakelijke markt
Ontwikkelingsrichting	<ul style="list-style-type: none"> • Gevarieerd en attractief horeca-aanbod, breed doelgroepenprofiel • Uitbreiding aanbod wenselijk en mogelijk (zie onder) • Meer onderscheid tussen zaken (product, presentatie, inrichting, etc.) • Aantrekken onderscheidende, innovatieve concepten • Mengvormen horeca-detailhandel-cultuur (binnen landelijk beleid en regelgeving Drank- en Horecawet) • Ruimte voor kleine, doelgroepgerichte evenementen
Terrassen	<ul style="list-style-type: none"> • Terrassen zijn sterk bepalend voor sfeer en uitstraling gebied • Verzorgde inrichting en uitstraling, met ruimte voor looproutes, hulpdiensten en incidentele evenementen • Terrasafschermingen, parasols etc. moeten passen in straatbeeld • Op eigen terrein alleen indien aansluitend aan inpandige horeca, geen ongewenste effecten op woon- en leefklimaat omgeving en passend binnen gemeentelijke uitgangspunten veiligheid, openbare orde, etc. • Sluitingstijden terras mede afhankelijk van woon- en leefklimaat in omgeving
Ruimtelijke aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Sterkere zichtlijn en looproute tussen horeca Kerkplein en Kazerne • Attractieve looproute naar kernwinkelgebied • Serres alleen indien ruimtelijk-stedenbouwkundig passend in straatbeeld • Adequaat beheer openbare ruimte, handhaving schoon-heel-veilig • Omvang per zaak: onbegrensd • Ook horeca op verdieping mogelijk, mits ruimtelijk passend en geen overlast

Overige aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Bijzondere aandacht verlichting en veiligheid 's avonds en 's nachts • Via exploitatievergunning sturen op kwaliteiten horeca (doelgroepen, aansluiting op bestaande aanbod, uitstraling, overlastbestrijding, etc.) en kwantiteit horeca (omvang, verwachte druktebeeld) • Consequente handhaving beleid en regelgeving 	
Voorstel programma naar bezoekmotief	<ul style="list-style-type: none"> • Horecabezoek tijdens winkelen, overig dagbezoek • Borrelen & Uit eten • Uitgaan • Gemakkelijke maaltijd • Uitbreiding totaal 	<u>Potenties uitbreiding:</u> + + + 0 Aanbeveling + 4-6 zaken (indicatief)
Suggesties voor Aanvulling	<ul style="list-style-type: none"> • Toonaangevende horecazaak ('icoon') • Cultuurcafé, galerie, podium 	<ul style="list-style-type: none"> • Stadsbrouwerij • Kookstudio

2. Kernwinkelgebied

Deelgebied(en)	<ul style="list-style-type: none"> • Voorstraat, Kerkstraat, Kruisstraat, Nieuwstraat, Hogewoerd
Ambitie en perspectief	<ul style="list-style-type: none"> • Horeca ondersteunend en ondergeschikt aan winkelfunctie en overig dagbezoek binnenstad • Meer 'beleving' en langere verblijfsduur bezoekers • Ondergeschikte horeca primair ter versterking winkelfunctie zaken
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • Lokaal: inwoners gemeente • Regionaal: recreatief winkelen, dagbezoekers • Bovenregionaal: dagbezoekers, recreanten en toeristen
Ontwikkelingsrichting	<ul style="list-style-type: none"> • Rustplekken tijdens het winkelen (incl. terras waar ruimtelijk mogelijk) • Meer eigentijdse formules voor aantrekkelijker winkelklimaat • Beperkte uitbreiding in aantal horecazaken • Kansen voor blurring (binnen wettelijke kaders, zie Overige aspecten)
Terrassen	<ul style="list-style-type: none"> • Terrassen in openbare ruimte alleen indien niet hinderlijk voor doorstroming passanten en hulpdiensten • Maximering terraszone in meters vanaf de gevel, afhankelijk van straatbreedte, intensiteit passantenstromen en toegankelijkheid hulpdiensten. Maximaal 2,5 meter. • Verzorgde inrichting en uitstraling • Geen vaste terrasafschermingen, parasols, etc. • Op eigen terrein alleen indien aansluitend aan inpandige horeca, geen ongewenste effecten op woon- en leefklimaat omgeving en passend binnen gemeentelijke uitgangspunten veiligheid, openbare orde, etc. • Sluitingstijden terras niet-horecafuncties gelijk aan winkelopeningstijden
Ruimtelijke aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Verzorgde inrichting en beheer openbare ruimte • Aandacht beeldkwaliteit panden • Blijvende aandacht schoon, heel en veilig • Heldere looproutes richting de kerngebieden voor de horeca • Geen horeca op verdieping (vermijden overmatige groei en effecten horeca)
Overige aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Horeca bij detailhandel en dienstverlening alleen in ondergeschikte vorm en aantoonbaar ondersteunend aan hoofdfunctie. De activiteit horeca mag in dat geval maximaal 20 m² WVO omvatten en niet meer dan 25% van het totale WVO van betreffende zaak. Geen verkoop alcoholische dranken voor gebruik ter plaatse (cf. landelijk beleid). • Via exploitatievergunning sturen op kwaliteiten en omvang aanbod horeca (zie toelichting bij kerngebied horeca) • Consequente handhaving beleid en regelgeving bij alle zaken met horeca-activiteiten ('gelijk speelveld')

		<u>Potenties uitbreiding:</u>
Voorstel programma	• Horecabezoek tijdens winkelen, overig dagbezoek	+
naar bezoekmotief	• Borrelen & Uit eten	0
	• Uitgaan	0
	• Gemakkelijke maaltijd	+
	• Uitbreiding totaal	Aanbeveling + 2-3 zaken (indicatief)

Suggesties voor
aanvulling

- Vers fastfood (Bagels&Beans,
Subway, La Place)

- Verse sappen
  - koffie/ thee specialiteiten
-

3. Overige binnenstad

Deelgebied(en)	<ul style="list-style-type: none"> Binnenstad m.u.v. kerngebied(en) horeca en kernwinkelgebied
Ambitie en perspectief	<ul style="list-style-type: none"> Verrassende en gevarieerde horeca ondersteunend aan recreatief bezoek gericht op winkelen, cultuur, evenementen, etc. Potenties vanuit primaire bezoekmotieven: Dagbezoek, Uit eten, Gemakkelijke maaltijd
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> Lokaal: inwoners gemeente Regionaal: recreatief winkelen, dagbezoekers Bovenregionaal: dagbezoekers, recreanten en toeristen
Ontwikkelingsrichting	<ul style="list-style-type: none"> Horeca ter ondersteuning van woonfunctie (voorziening lokale inwoners), stadswandelingen, cultuurbezoek, etc. Gevarieerd aanbod, breed doelgroepenprofiel Meer onderscheidend vermogen tussen zaken (product, presentatie, activiteiten) Aantrekken nieuwe, eigentijdse concepten Beperkte uitbreiding aanbod mogelijk
Terrassen	<ul style="list-style-type: none"> Terrassen in openbare ruimte alleen indien niet hinderlijk voor voetgangersroutes en overig verkeer. Maximering terraszone in meters vanaf de gevel, afhankelijk van straatbreedte, intensiteit passantenstromen en toegankelijkheid hulpdiensten. Maximaal 2,5 meter. Verzorgde inrichting en uitstraling Toegestane inrichtingselementen afhankelijk van ruimtelijke situatie ter plekke. Op eigen terrein alleen indien aansluitend aan inpandige horeca, geen ongewenste effecten op woon- en leefklimaat omgeving en passend binnen gemeentelijke uitgangspunten veiligheid, openbare orde, etc. Sluitingstijden terras mede afhankelijk van woon- en leefklimaat in omgeving (zie vigerend APV)
Ruimtelijke aspecten	<ul style="list-style-type: none"> Verzorgde inrichting en beheer openbare ruimte Aandacht beeldkwaliteit panden Aantrekkelijke looproutes naar de kerngebieden voor horeca Blijvende aandacht schoon, heel en veilig Defensie-eiland (Wasserijgebouw/Ketelhuis): mogelijkheid nieuwe, complementaire horeca met nadrukkelijk onderscheidend profiel en uitstraling Heldere looproutes richting de kerngebieden horeca Geen horeca op verdieping (vermijden overmatige groei en effecten horeca op leefbaarheid)

Overige aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Horeca bij detailhandel en dienstverlening alleen in ondergeschikte vorm en aantoonbaar ondersteunend aan hoofdfunctie. De activiteit horeca mag in dat geval maximaal 20 m² WVO omvatten en niet meer dan 25% van het totale WVO van betreffende zaak. Geen verkoop alcoholische dranken voor gebruik ter plaatse (cf. landelijk beleid). • Heldere randvoorwaarden t.a.v. woon- en leefklimaat in omgeving • Altijd toetsing effecten horeca op openbare orde/veiligheid, woon- en leefklimaat • Via exploitatievergunning sturen op kwaliteiten en omvang aanbod horeca (zie toelichting bij kerngebied horeca) • Consequente handhaving beleid en regelgeving 	
Vorstel programma naar bezoekmotief	<ul style="list-style-type: none"> • Horecabezoek tijdens winkelen, overig dagbezoek • Borrelen & Uit eten • Uitgaan • Gemakkelijke maaltijd • Uitbreiding totaal 	<p><u>Potenties uitbreiding:</u></p> <p>+</p> <p>+</p> <p>0</p> <p>+</p> <p>Aanbeveling 1-3 zaken (indicatief)</p>
Suggesties voor Aanvulling	<ul style="list-style-type: none"> • Hoogwaardig restaurant • Moderne fastserviceformule 	<ul style="list-style-type: none"> • Restaurant algemeen • Cultuurcafé met podium (Defensie-eiland)

BIJLAGEN

Bijlage 1: Indeling horeca naar sector

HorecaDNA hanteert een bedrijfstypenindeling gebaseerd op het product dat wordt verstrekt (dranken, ijs, etc.), op de specifieke ligging van het bedrijf (strand, camping, etc.) en op een aantal andere onderscheidende kenmerken. Deze bedrijfstypen worden hieronder beschreven.

Indeling horecabedrijven naar sector

Drankensector

- café/bar
  - discotheek
  - coffeecorner
  - kiosk
  - horeca bij recreatiebedrijf (w.o. pool/biljartcentra, amusementscentra, bioscopen)
  - horeca bij sportaccommodatie
  - strandbedrijf
  - ontmoetingscentrum
  - zalen-/partycentrum
-

Fastfood/fastservice

- ijssalon
  - snackbar/cafetaria
  - fastfoodrestaurant
  - shoarmazaak
  - lunchroom
  - crêperie
  - restauratie
  - spijsverstrekkers n.e.g., delivery
-

Restaurantsector

- bistro
  - restaurant
  - café-restaurant
  - wegrestaurant
-

Bijlage 2: Verslag gesprek horecaondernemers

Op 28 juni 2017 heeft BRO een gesprek gehad met een vertegenwoordiging van de horecaondernemers in de gemeente Woerden, inclusief de regiomanager van Koninklijke Horeca Nederland. In dit gesprek stonden het functioneren, de knelpunten en ontwikkelingskansen voor de horecasector centraal.

De visie van de ondernemers, zoals die werd gecommuniceerd tijdens dit gesprek, is als volgt.

Bezoekersprofiel

- Hoewel de horeca in Woerden in algemene zin redelijk goed functioneert ligt er qua bezoek een duidelijk accent op de weekenden. Op werkdagen komen er relatief weinig gasten.
- De toeristisch-recreatieve betekenis van Woerden groeit geleidelijk, maar de sector profiteert hier nog maar beperkt van. Evenementen als Woerden Bruist hebben wel een zeer positieve spin-off voor de horeca.
- De horecagasten in Woerden zijn verhoudingsgewijs redelijk koopkrachtig, maar wel kritisch t.o.v. product en service.
- De horeca in Woerden is overwegend goed en biedt een verzorgde aanblik. Het is volgens de ondernemers echter geen stad voor zeer vooruitstrevende of overmatig 'hippe' concepten. Dit hangt ook samen met de wat 'traditionele' voorkeuren van de lokale inwoners.
- De indruk bestaat dat de jongeren uit Woerden tegenwoordig meer uitgaan in hun eigen stad dan in het verleden, toen de stad Utrecht lange tijd zeer populair was.

Aanbodstructuur en speelveld

- Elk bedrijf dat horeca-activiteiten ontplooit moet, aldus de ondernemers, aan dezelfde normen voldoen als 'reguliere' horecazaken. Dus zowel qua milieu- en inrichtingseisen, de eisen vanuit het Bouwbesluit en de Drank- en Horecawet (indien relevant), voedselhygiëne, aanwezigheid toiletten, et cetera.
- De sector wenst een "gelijk speelveld" voor alle bedrijven met horeca-activiteiten (waaronder detailhandel), zonder willekeur in handhaving en toetsing van wet- en regelgeving.
- Horeca-activiteiten door winkels (blurring) zijn in de optiek van de horecaondernemers ongewenst, ook omdat zij lagere kosten hebben dan de reguliere horeca door beperktere inrichtingseisen. Dit wordt door ondernemers als "oneerlijke concurrentie" beschouwd. Deze visie betreft overigens ook agrarische bedrijven met horeca-activiteiten. Bovendien kunnen branchevreemde aanbieders door hun soms matige productkwaliteit en uitstraling het imago van de horecasector in algemene zin aantasten.
- In het in het verleden afgebakende horecaconcentratiegebied is geen vastgoed meer beschikbaar, dat fysiek geschikt is voor nieuwe horecazaken (o.a. vanwege ontbreken ruimte voor ventilatie/afzuiging, onvoldoende geluidsisolatie woningen).
- Vestiging van horecabedrijven buiten de binnenstad moet worden tegengegaan. Dit geldt ook voor bedrijventerreinen. De gemeente moet de geldende sluitingstijden voor horeca op bedrijventerreinen strakker handhaven.

- De “drempel” om een nieuwe horecazaak te beginnen is, volgens de ondernemers te laag. Daardoor starten er teveel “goudzoekers” met onvoldoende professionaliteit en kwaliteit, die vaak na korte tijd al weer moeten sluiten en het imago van de sector verzwakken.
- Handhaving van de wet- en regelgeving t.a.v. horeca moet door de gemeente worden toegepast op alle bedrijven met horeca-activiteiten, in welke vorm ook.

Gebruik buitenruimte en overige opmerkingen

- De kwaliteit en uitstraling van de terrassen moet in algemene zin worden verbeterd.
- Voor terrassen bij winkels moeten dezelfde voorwaarden en tarieven gelden als voor reguliere horecazaken.
- De ondernemers wensen meer openbare toiletten, om te voorkomen dat hun sanitair teveel wordt benut door niet-gasten.
- De parkeertarieven in Woerden zijn te hoog.
- De toeristenbelasting moet door de gemeente daadwerkelijk worden ingezet ter stimulering van toerisme en recreatie in de gemeente.
- In algemene zin wenst de horeca in Woerden meer erkenning door de gemeente voor haar belangrijke economische betekenis. De gemeentelijke leges voor vergunningen zijn relatief hoog en de behandeling vergt te veel tijd om als ondernemer slagvaardig en marktgericht te kunnen handelen en investeren.

Bijlage 3: Ontwikkelingskansen voor horeca buiten de binnenstad

In deze bijlage worden de ontwikkelingskansen en randvoorwaarden voor horeca buiten de binnenstad beschreven in de vorm van 'profielen' voor de relevante vestigingsmilieus.

1. Bedrijventerrein Middelland-Noord

Deelgebied(en)	<ul style="list-style-type: none"> • Noordelijk deel van huidig bedrijventerrein Middelland (noordelijk van Middellandbaan). Gebied moet nog nader worden afgebakend o.b.v. gemeentelijke planvorming.
Ambitie en perspectief	<ul style="list-style-type: none"> • Ruimtelijk-functionele transformatie gebied vanwege aanzienlijke leegstand bedrijven (kantoren) en ligging nabij binnenstad. Planvorming tendeeft momenteel vooral naar een gemengd woon-werkgebied met een diversiteit aan wonen, werken en bijpassende voorzieningen.
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • Toekomstige inwoners gebied • Inwoners gemeente en regio (indien vestiging grootschalige horeca en/of verwante functies)
Ontwikkelingsrichting	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal twee zelfstandige horecazaken, mede ter ondersteuning van werkfunctie. Bestaande horeca overschrijdt dit aantal reeds. Derhalve geen verdere uitbreiding zelfstandige horeca, TENZIJ hier in de toekomst een woonprogramma met voldoende primair draagvlak wordt gerealiseerd (zie voorstel programma). • Ondersteunende horeca binnen leisurebedrijven (hoofdfunctie ontspanning, sport, etc., zie onder) • Ondergeschikte horeca binnen andere bedrijven (zie onder) • Ruimte bieden voor horecazaken, die vanwege hun omvang en/of sterke afhankelijkheid van 'eigen' parkeervoorzieningen aantoonbaar niet terecht kunnen in de binnenstad. • Vergaderaccommodaties
Ruimtelijke aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Directe voet-fietsverbinding met binnenstad wenselijk voor optimale synergie en spin-off • Indicatie minimale maat 'grootschalige' zaken: 350 à 400 m² bvo per bedrijf • Ruime 'eigen' parkeergelegenheid zaken • Voorkeur clustering horeca langs Polanerbaan, Houttuinlaan (Spoorzone), vanwege bereikbaarheid en nabijheid binnenstad. • Mogelijkheid terrassen afhankelijk van ruimtelijke situatie ter plekke en (effecten op) woon- en leefklimaat in omgeving
Overige aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • De daadwerkelijke kansen voor horeca in Middelland-Noord worden sterk bepaald door de toekomstige functionele en ruimtelijke invulling van het gebied. • Het is belangrijk om tijdens het gehele planproces de potenties voor (complementaire) horeca inclusief vergaderaccommodaties (congresfunctie) consequent mee te nemen. • Ondersteunende horeca binnen leisurebedrijven: max. 200 m² bvo en 20% van totale bvo van betreffende bedrijf. • Ondersteunende horeca bij bedrijven met een andere hoofdfunctie (bijv. kantoor, productie, logistiek): alleen in ondergeschikte vorm en aantoonbaar ondersteunend aan hoofdfunctie. De activiteit horeca mag in dat geval maximaal 75 m² bvo omvatten en niet meer dan 10% van het totale bvo van betreffende bedrijf. Geen verkoop alcoholische dranken voor gebruik ter plaatse. • Consequente handhaving beleid en regelgeving

Voorstel programma	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn in dit gebied reeds diverse horecazaken gevestigd, die ook overdag zijn geopend. Uitgaande van het huidige functiepatroon (vooral bedrijven) is geen extra reguliere, wijkverzorgende horeca wenselijk. • Grootschalige horecaconcepten, eventueel in combinaties met congres-/vergaderfaciliteiten, ruimtelijk en functioneel geïntegreerd in integrale toekomstvisie gebied (zie ruimtelijke aspecten) • Extra reguliere (kleinere) horecazaken (met een wijkverzorgend karakter) zijn in dit gebied alleen mogelijk, indien er in de toekomst voldoende primair consumentenpotentieel ontstaat vanuit woningbouw in dit gebied. Voorbeelden: café-restaurant, snackbar/grillroom, delivery (Categorie Gemakkelijke maaltijd). • Tijdens het herontwikkelingsproces van Middelland-Noord tot een veelzijdige stadswijk kan horeca worden ingezet ter versterking van de 'placemaking', (toekomstige) identiteit en beeldvorming naar buiten omtrent het plangebied. Al dan niet tijdelijke horecaformules ('Pop-Up') kunnen bovendien een ontmoetingsfunctie vervullen voor nieuwe gebruikers, bewoners en plannenmakers. • Maximaal 1 standplaats voor een snackwagen, met max. ruimtebeslag van 20 m² bvo.
Suggesties voor Aanvulling	<ul style="list-style-type: none"> • Grootschalige horecaformules: Sumo Sushi&Grill, Vandaag, Wereldkeuken, Wokrestaurant (diverse formules), Seats2Meet

2. Bedrijventerrein Middelland-Zuid, Jaap Bijzerweg

Deelgebied(en)	<ul style="list-style-type: none"> Zuidelijk deel van huidig bedrijventerrein Middelland (zuidelijk van Middellandbaan) en Bedrijventerrein Jaap Bijzerweg.
Ambitie en perspectief	<ul style="list-style-type: none"> Primaire functie Middelland-Zuid: Werkgebied Jaap Bijzerweg: Functieverruiming
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> Werkers in het gebied
Ontwikkelingsrichting	<ul style="list-style-type: none"> Maximaal twee zelfstandige horecazaken, mede ter ondersteuning van werkfunctie. Bestaande horeca (De Hall, Napkins) voldoet hier qua profiel en functioneren reeds aan. Derhalve geen verdere uitbreiding zelfstandige horeca. Ondergeschikte horeca binnen bedrijven (zie onder)
Ruimtelijke aspecten	<ul style="list-style-type: none"> Zelfstandige horeca: voorkeur hoofdroute Korenmolenlaan Mogelijkheid terrassen afhankelijk van ruimtelijke situatie ter plekke en (effecten op) woon- en leefklimaat in omgeving
Overige aspecten	<ul style="list-style-type: none"> Ondersteunende horeca bij bedrijven met een andere hoofdfunctie (bijv. kantoor, productie, logistiek): alleen in ondergeschikte vorm en aantoonbaar ondersteunend aan hoofdfunctie. De activiteit horeca mag in dat geval maximaal 75 m² bvo omvatten en niet meer dan 10% van het totale bvo van betreffende bedrijf. Geen verkoop alcoholische dranken voor gebruik ter plaatse. Consequente handhaving beleid en regelgeving
Voorstel programma	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn hier reeds twee horecazaken gevestigd. Bij het huidige functiepatroon (vooral bedrijven) is geen extra reguliere horeca wenselijk. Maximaal 1 standplaats voor een snackwagen, met max. ruimtebeslag van 20 m² bvo

3. Overige bedrijventerreinen gemeente Woerden

Deelgebied(en)	<ul style="list-style-type: none"> • Polanen • Barwoutswaarder <p>Op de overige, kleinere bedrijventerreinen is geen zelfstandige horeca wenselijk.</p>
Ambitie en perspectief	<ul style="list-style-type: none"> • Primaire functie: Werkgebied
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • Werkers in het gebied
Ontwikkelingsrichting	<ul style="list-style-type: none"> • Elk bedrijventerrein: één zelfstandige horecazaak ter ondersteuning van werkfunctie • Ondergeschikte horeca binnen bedrijven
Ruimtelijke aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstandige horeca: voorkeur entreegebied of centrale locatie binnen gebied • Bedrijventerrein Polanen: vestiging hoogwaardig, representatief en snelweggebonden zakenhotel met restaurant en vergaderaccommodatie op zichtlocatie aan A12 ('Voortuin A12')
Overige aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunende horeca bij bedrijven met een andere hoofdfunctie (bijv. kantoor, productie, logistiek): alleen in ondergeschikte vorm en aantoonbaar ondersteunend aan hoofdfunctie. De activiteit horeca mag in dat geval maximaal 75 m² bvo omvatten en niet meer dan 10% van het totale bvo van betreffende bedrijf. Geen verkoop alcoholische dranken voor gebruik ter plaatse. • Consequente handhaving beleid en regelgeving
Voorstel programma	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal één zelfstandige horecazaak per bedrijventerrein (drankverstreker, fastfood of restaurant), met aantoonbare meerwaarde voor de functie als bedrijventerrein (verzorging werknemers en bezoekers). • Op Polanen is McDonald's reeds gevestigd, aldaar derhalve geen extra zelfstandige horeca wenselijk. • Alle bedrijventerreinen: Maximaal 1 standplaats voor een snackwagen, met max. ruimtebeslag van 20 m² bvo

4. Buurt- en wijkcentra

Deelgebied(en)	<ul style="list-style-type: none"> • Molenvliet, Snel en Polanen, Tournoysveld 	
Ambitie en perspectief	<ul style="list-style-type: none"> • Vitale buurt- en wijkcentra • Versterken ontmoetingsfunctie en leefbaarheid in de wijken 	
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • lokaal: wijkbewoners, inwoners Woerden • regionaal: n.v.t. • bovenregionaal: n.v.t. 	
Ontwikkelingsrichting	<ul style="list-style-type: none"> • behoud en waar mogelijk versterken van horeca met primair een wijkfunctie, ook ter ondersteuning van de winkelfunctie 	
Ruimtelijke aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Goed bereikbaar en voldoende parkeren • Aantrekkelijke omgeving • Schoon, heel en veilig • Mogelijkheden en sluitingstijden terrassen afhankelijk van ruimtelijke situatie ter plekke en (effecten op) woon- en leefklimaat in omgeving 	
Overige aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Horeca kan leefbaarheid ter plekke versterken, leegstand verminderen en winkelfunctie ondersteunen • Consequente handhaving beleid en regelgeving 	
Voorstel programma	<ul style="list-style-type: none"> • Horecabezoek tijdens winkelen, overig dagbezoek • Borrelen & Uit eten • Uitgaan • Gemakkelijke maaltijd • Maximaal 1 standplaats voor een snackwagen, met max. ruimtebeslag van 20 m² bvo 	<p>Wensbeeld</p> <p>} Per initiatief toetsen</p>
Suggesties voor Aanvulling	<ul style="list-style-type: none"> • Gezonde fastfood • Delivery 	<ul style="list-style-type: none"> • combinaties met detailhandel dagelijkse artikelen, terras

5. Overig kern Woerden

Deelgebied(en)	<ul style="list-style-type: none"> n.v.t. 	
Ambitie en perspectief	<ul style="list-style-type: none"> Consoliderend beleid Bijzondere concepten per initiatief toetsen In voorkomende gevallen combinaties met leisure (recreatie) en zakelijke functies 	
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> lokaal: brede doelgroep regionaal: brede doelgroep bovenregionaal: brede doelgroep 	
Ontwikkelingsrichting	<ul style="list-style-type: none"> horeca ondersteunend aan recreatiefunctie gebieden (bijvoorbeeld bij recreatieplas Cattenbroek of in Brediuspark), passend bij gebiedsprofiel, complementair aan bestaande aanbod en bij voorkeur met vernieuwend karakter 	
Ruimtelijke aspecten	<ul style="list-style-type: none"> goede omgevingskwaliteit, zichtbaarheid voldoende parkeermogelijkheden goede bereikbaarheid niet structuurverstrend voor horecafunctie centrum Woerden Mogelijkheden en sluitingstijden terrassen afhankelijk van ruimtelijke situatie ter plekke en (effecten op) woon- en leefklimaat in omgeving 	
Overige aspecten	<ul style="list-style-type: none"> Horeca kan leefbaarheid ter plekke versterken, leegstand verminderen en winkelfunctie ondersteunen Consequente handhaving beleid en regelgeving 	
Voorstel programma	<ul style="list-style-type: none"> Horecabezoek tijdens winkelen, overig dagbezoek Borrelen & Uit eten Uitgaan Gemakkelijke maaltijd 	<p>Wensbeeld</p> <p>} Per initiatief toetsen</p>

6. Dorpskernen

Deelgebied(en)	<ul style="list-style-type: none"> • Harmelen, Kamerik, Zegveld
Ambitie en perspectief	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken ontmoetingsfunctie en leefbaarheid dorpen • Faciliteren lokale verenigingsleven • Bijdrage aan toerisme en recreatie
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • lokaal: wijkbewoners, inwoners Woerden • regionaal: recreanten • bovenregionaal: recreanten en toeristen
Ontwikkelingsrichting	<ul style="list-style-type: none"> • behoud en waar mogelijk versterken van horeca, ook ter ondersteuning van de winkelfunctie • product vernieuwing en –verbreding • kwaliteitsverbetering • aandacht externe presentatie • attractieve terrassen
Terrassen	<ul style="list-style-type: none"> • Verzorgde inrichting en uitstraling, met ruimte voor looproutes, hulpdiensten en incidentele evenementen • Terrasafschermingen, parasols etc. moeten passen in straatbeeld • Op eigen terrein alleen indien aansluitend aan in pandige horeca, geen ongewenste effecten op woon- en leefklimaat omgeving en passend binnen gemeentelijke uitgangspunten veiligheid, openbare orde, etc. • Sluitingstijden terras mede afhankelijk van woon- en leefklimaat in omgeving (zie vigerend APV) • Via exploitatievergunning sturen op kwaliteit (inrichting, uitstraling) en kwantiteit (omvang)
Ruimtelijke aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Hoge omgevingskwaliteit, sfeer en ambiance • inrichting en beheer openbare ruimte (Schoon, heel en veilig) • Goed bereikbaar en voldoende parkeren • Mogelijkheden en sluitingstijden terrassen afhankelijk van ruimtelijke situatie ter plekke en (effecten op) woon- en leefklimaat in omgeving
Overige aspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Horeca kan leefbaarheid ter plekke versterken, leegstand verminderen en winkelfunctie ondersteunen • Consequente handhaving beleid en regelgeving
Voorstel programma	<ul style="list-style-type: none"> • Borrelen & Uit eten • Uitgaan • Gemakkelijke maaltijd • Maximaal 1 standplaats voor een snackwagen, met max. ruimtebeslag van 20 m² bvo <div style="text-align: right; margin-right: 20px;"> <p>Wensbeeld</p> <p>} Per initiatief</p> <p>} toetsen</p> </div>
Suggesties voor Aanvulling	<ul style="list-style-type: none"> • Horeca ter versterking van de dorpscultuur • Combinaties van eten en drinken

7. Buitengebied

Deelgebied(en)	<ul style="list-style-type: none"> Buitengebied gemeente Woerden 	
Ambitie en perspectief	<ul style="list-style-type: none"> Horeca t.b.v. functieverbreiding buitengebied versterking van dag- en verblijfsrecreatie versterken zakelijke ontmoetingsfunctie in buitengebied 	
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> lokaal: inwoners gemeente regionaal: recreanten, zakelijke bezoekers bovenregionaal: recreanten en toeristen, zakelijke bezoekers 	
Ontwikkelingsrichting	<ul style="list-style-type: none"> Horeca ondersteunend aan recreatievoorzieningen Inspelen op omgevingskwaliteiten en routestructuren Beperkte horeca bij agrarische bedrijven, ondersteunend en ondergeschikt aan hoofdfunctie Nieuwe zelfstandige horeca alleen op toeristisch-recreatieve knooppunten Aandacht externe presentatie Attractieve terrassen 	
Ruimtelijke aspecten	<ul style="list-style-type: none"> Ondersteunende horeca alleen indien aantoonbaar ondersteunend aan de hoofdbestemming Goede bereikbaarheid en voldoende parkeergelegenheid Versterken van het netwerk voor wandelaars en fietsers Hoge omgevingskwaliteit, sfeer en ambiance Voldoende eigen parkeergelegenheid Mogelijkheden en sluitingstijden terrassen afhankelijk van ruimtelijke situatie ter plekke en (effecten op) woon- en leefklimaat in omgeving 	
Overige aspecten	<ul style="list-style-type: none"> Horeca kan belangrijke bijdrage leveren aan functieverbreiding buitengebied en de ontwikkeling van nieuwe economische dragers Consequente handhaving beleid en regelgeving 	
Voorstel programma	<ul style="list-style-type: none"> Borrelen & Uit eten Uitgaan Gemakkelijke maaltijd 	<p>Wensbeeld</p> <p>} Per initiatief } toetsen</p>
Suggesties voor Aanvulling	<ul style="list-style-type: none"> boerderijcafé met landwinkel theetuin 	<ul style="list-style-type: none"> 'Groene Hart Restaurant' (streek-eigen producten)

Evenementenbeleid Woerden 2017

Datum: 28 augustus 2017
Auteur: J. Steens

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
1.1 Waarom een evenementenbeleid?	2
1.2 Wat is een evenement?	2
1.3 Doelen evenementenbeleid	2
2. Juridisch kader	4
2.1 De Gemeentewet	4
2.2 De APV	4
2.3 Drank- en horecawet	4
2.4 Wegenverkeerswet	4
2.4 Zondagswet	4
2.5 Wet op de Kansspelen	4
2.6 Bouwbesluit 2012 en Brandbeveiligingsverordening	4
2.7 Warenwet	5
2.8 Bestemmingsplan	5
3. Rollen en verantwoordelijkheden bij evenementen	6
3.1 Verantwoordelijkheden evenementenorganisatoren	6
3.2 Verantwoordelijkheden gemeente Woerden	7
4. Veiligheid	10
4.1. Risico-inschaling	10
4.2 Veiligheidsplan	10
5. Overlastbeperkende regels	11
5.1 Eindtijden	11
5.2 Geluidsproductie bij evenementen	11
5.3 Verkeer en parkeren	13
5.4 Belastende evenementen	13
5.5 Regels voor diverse evenementenlocaties	14
6. Beperkingen specifieke evenementen	17
6.1 Verboden evenementen	17
6.2 Circussen, kermissen, braderieën en vlooiemarkten	17
7. Gemeentelijke ondersteuning	19
7.1 Huur/leneren van materialen	19
7.2 Kosten voor de huur van een terrein	19
7.3 Stroomvoorziening	19
7.4 Subsidies evenementen	19
8. Toezicht en handhaving	22
8.1 Betrokken toezichthouders	22
8.2 Overtredingen	22
Bijlage 1: Veiligheidsplan	24
Bijlage 2: Voorbeeld menukaart per 1 augustus 2017	28
Bijlage 3: Scoringsmodel subsidies	29

1. Inleiding

Het *Evenementenbeleid Woerden 2012 "Evenementen met de W-factor"* is niet meer actueel. In 2016 is dan ook besloten dat het beleid herijkt moet worden. Het evenementenbeleid Woerden 2017 vervangt het beleid uit 2012.

In de startfase van deze herijking is een bijeenkomst georganiseerd met evenementenorganisatoren en vertegenwoordigers van wijk- en dorpsplatforms uit de gemeente Woerden. Tijdens deze avond heeft deze groep toegelicht wat zij graag anders zouden zien in het bestaande evenementenbeleid. Een deel van deze groep heeft zich vervolgens aangemeld om mee te blijven denken bij de herijking van het beleid. Gedurende afgelopen periode hebben zij, elk vanuit hun eigen optiek, op uiteenlopende onderwerpen aangegeven hoe zij dingen vastgelegd willen zien in het herijkte beleid.

Het *Evenementenbeleid gemeente Woerden 2017* is een evenwichtige samenvatting van de inbreng van de startbijeenkomst, de groep meedenkers, afstemming met de wethouder, inbreng van ambtenaren in diverse gerelateerde functies en adviezen van specialistische partijen. De nadruk van dit beleid ligt op een duidelijke rolverdeling en een concrete formulering van kaders. Het beleid is op diverse punten gewijzigd ten opzichte van het Evenementenbeleid 2012. Het raadsvoorstel bevat de bijlage 'Lijst met wijzigingen', waarin de veranderingen zijn opgesomd.

1.1 Waarom een evenementenbeleid?

Evenementen zijn een verrijking voor de gemeente. Inwoners van de gemeente Woerden kunnen op evenementen ontspannen en elkaar ontmoeten. Maar ook bezoekers van buiten de gemeente bezoeken graag onze evenementen. Het aanbod aan evenementen in de gemeente Woerden is door de jaren heen behoorlijk groot en divers geworden. Zo werden door het team Vergunningen, Toezicht en Handhaving van gemeente Woerden in 2016 voor evenementen 118 vergunningaanvragen behandeld en 66 meldingen.

Een grote hoeveelheid evenementen vraagt om duidelijke spelregels voor bijvoorbeeld de bevordering van veiligheid en het voorkomen van overlast. Hierdoor kan iedereen optimaal van de evenementen kan genieten. In aanvulling op de basisbepalingen uit de Algemene Plaatselijke Verordening, beschrijft dit evenementenbeleid daarom de praktische regels rond evenementen.

1.2 Wat is een evenement?

De Van Dale stelt dat een evenement een "(belangrijke) gebeurtenis" is. Dat is een ruime definitie, en daarom is in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) de definitie verder toegespitst, namelijk: "Elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak". De APV zondert vervolgens in hetzelfde artikel enkele activiteiten uit. Om te bepalen wanneer een activiteit aan de definitie van een evenement voldoet, blijkt vaak de toegankelijkheid doorslaggevend. Uit de definitie in de APV valt af te leiden dat een besloten feest, met persoonlijk uitgenodigde bezoekers, niet als evenement kan worden bestempeld en daarom in beginsel niet vergunning- of meldingsplichtig is.

1.3 Doelen evenementenbeleid

De doelstellingen van dit evenementenbeleid zijn:

- De regelgeving zo in te richten dat het voor vrijwilligers zo plezierig mogelijk is om evenementen te organiseren en zodat zoveel mogelijk mensen van de evenementen kunnen genieten;
- Behoud van bestaande evenementen en vernieuwing van bestaande evenementen mogelijk maken;

- Ruimte bieden voor nieuwe evenementen binnen bestaande regelgeving, zonder afbreuk te doen aan bestaande evenementen;
- Zorg voor openbare orde, leefbaarheid, veiligheid en publieke gezondheid op evenementen;
- Verder versterken van de positionering van Woerden als recreatiegemeente;
- Duidelijkheid over de rolverdeling tussen organisatoren en de gemeente ten aanzien van evenementen in de gemeente Woerden.

Dit beleid draagt bij aan het behoud en de ontwikkeling van evenementen, zodat de gemeente Woerden bekend blijft als een bruisende gemeente waar veel te doen is en waar men zich ook graag inzet voor (het behoud van) de evenementen. De vele vrijwilligers die zich hiervoor inzetten, zijn een onmisbare factor. Dit beleid schept duidelijkheid in het gemeentelijke evenementenproces, zodat de vrijwilligers zich op een plezierige manier voor evenementen kunnen (blijven) inzetten.

Behalve voor de organisatoren, is het beleid er voor de bezoekers van de evenementen. Doel van het evenementenbeleid is zoveel mogelijk mensen van de evenementen te laten genieten. Daarbij hoort behalve een scherp oog voor veiligheid, ook het mogelijk maken van een goede toegankelijkheid van evenementen voor alle mogelijke bezoekers. Gemeente Woerden streeft naar een inclusieve samenleving, ook in dit evenementenbeleid.

Tot slot hebben evenementen effect op de omgeving. Omwonenden van evenementen, maar bijvoorbeeld ook bedrijven die in de buurt van een evenement gevestigd zijn, hebben baat bij duidelijk gestelde regels. Door een transparant en duidelijk beleid, met daarin een juiste omschrijving van rolverdeling en werkproces, weten alle betrokken partijen waar zij aan toe zijn.

2. Juridisch kader

Het organiseren van evenementen in de gemeente Woerden is gebonden aan diverse wet- en regelgeving. Dit hoofdstuk beschrijft de voornaamste wet- en regelgeving waar evenementen in de gemeente Woerden mee te maken hebben.

2.1 De Gemeentewet

In de Gemeentewet is bepaald dat de burgemeester belast is met toezicht op evenementen. In de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Woerden (hierna: APV) is deze bevoegdheid verder uitgewerkt.

2.2 De APV

In de APV is opgenomen wanneer een activiteit als evenement wordt beschouwd, en dat het zonder een vergunning van de burgemeester niet is toegestaan om een evenement te organiseren. Voor kleinschalige evenementen die voldoen aan een in de APV vastgestelde set voorwaarden, geldt geen vergunningsplicht, maar een meldingsplicht. Het college kan verder op grond van de APV ontheffing verlenen voor onder andere het produceren van geluid en het kamperen tijdens een evenement.

2.3 Drank- en horecawet

De Drank- en Horecawet bepaalt dat voor het schenken van zwakalcoholhoudende dranken tijdens een evenement een ontheffing van de burgemeester nodig is. Voor sterke drank is geen ontheffing mogelijk.

2.4 Wegenverkeerswet

Gelet op de bepalingen in de Wegenverkeerswet (Wvw), het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV), is het mogelijk om (gedeelten van) wegen, straten en/ of pleinen, in beheer en eigendom van de gemeente, af te sluiten ten behoeve van een evenement.

2.4 Zondagswet

De Zondagswet bepaalt dat het op zon- en feestdagen voor 13.00 uur niet is toegestaan om openbare vermakelijkheden te organiseren. De burgemeester kan voor een evenement een ontheffing verlenen van dit verbod.

2.5 Wet op de Kansspelen

Voor het organiseren van loterijen en kleine kansspelen (zoals bingo, rad van fortuin e.d.) tijdens evenementen is de Wet op de Kansspelen van toepassing. Voor loterijen geldt een vergunningsplicht en voor kleine kansspelen volstaat een melding.

2.6 Bouwbesluit 2012 en Brandbeveiligingsverordening

In het Bouwbesluit 2012 staan brandveiligheidsvoorschriften die bij evenementen in gebouwen moeten worden nageleefd. In bepaalde gevallen, afhankelijk van het gebruik van het gebouw, stelt het Bouwbesluit 2012 ook bij evenementen een melding brandveilig gebruik verplicht. Een melding moet in ieder geval worden gedaan wanneer er meer dan 50 personen tegelijk aanwezig (kunnen) zijn en er geen geldige gebruiksvergunning brandveiligheid voor het betreffende pand aanwezig is. Het Bouwbesluit 2012 wordt naar verwachting in 2019 opgenomen in de nieuwe Omgevingswet.

Naast het Bouwbesluit 2012 stelt elke gemeente een Brandbeveiligingsverordening op. In de brandbeveiligingsverordening staan regels omtrent het voorkomen, beperken en bestrijden van brand(gevaar) voor overige inrichtingen (anders dan bouwwerken). Bij evenementen zijn dit in de praktijk veelal tenten. Voor het in gebruik nemen van een tent voor meer dan 50 personen is op grond van deze verordening een tijdelijke gebruiksvergunning van het college nodig. Naar verwachting worden op termijn de lokale brandbeveiligingsverordeningen vervangen voor de landelijke Algemene maatregel van bestuur (AMvB) brandveilig gebruik openbare plaatsen.

2.7 Warenwet

In de Warenwet staat dat een product de gezondheid en veiligheid van consumenten niet in gevaar mag brengen. Aan de Warenwet zijn besluiten en regelingen toegevoegd zoals bijvoorbeeld regels over het hygiënisch klaarmaken van levensmiddelen en de veiligheid van attracties en speeltoestellen. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) controleert of de regels van de (voedsel)veiligheid worden nageleefd.

2.8 Bestemmingsplan

Een bestemmingplan bepaalt voor een begrensd gebied welke activiteiten mogen worden uitgeoefend op gronden en in de gebouwen op deze gronden. Een evenement kan in strijd zijn met het daar geldende bestemmingsplan. In praktijk is dit van toepassing op grote evenementen die meerdere dagen duren. Uit jurisprudentie blijkt namelijk dat een bestemmingplan zich bij wijze van uitzondering niet verzet tegen kortdurend en incidenteel afwijkend gebruik van een perceel. Of hiervan sprake is, hangt af van de omstandigheden. Het gaat dan om de tijdsduur van het evenement, de intensiteit van het gebruik en of het evenement al dan niet een terugkerend karakter heeft.

Voor vrijwel alle veelgebruikte locaties voor evenementen zijn in de bijbehorende bestemmingsplannen van de gemeente Woerden aanvullende bepalingen voor evenementen vastgelegd. Hoofdstuk 5.5 beschrijft wat deze bepalingen zijn, en licht deze verder toe. Als toch sprake is van strijdig gebruik, dan beoordeelt de gemeente Woerden of een omgevingsvergunning kan worden verleend voor het afwijkend gebruik ten behoeve van een evenement.

3. Rollen en verantwoordelijkheden bij evenementen

Naast de evenementenorganisatoren en de gemeente, spelen diverse andere partijen een rol bij (de besluitvorming rond) evenementen. Dit hoofdstuk beschrijft de diverse rollen en verantwoordelijkheden in het evenementenproces.

3.1 Verantwoordelijkheden evenementenorganisatoren

De evenementenorganisatoren hebben als voornaamste verantwoordelijkheid het plannen en uitvoeren van het evenement op financieel, inhoudelijk en organisatorisch gebied. Daarnaast zorgt de organisator ervoor dat het evenement zo veilig mogelijk verloopt. De hierop volgende subparagrafen omschrijven de diverse verantwoordelijkheden.

3.1.1 Verantwoordelijkheid op en rond het evenement

De evenementenorganisator is verantwoordelijk voor het zoveel mogelijk beperken van veiligheidsrisico's en overlast die worden veroorzaakt door het evenement. De organisator is dan ook belast met het nemen van praktische maatregelen en de inzet van middelen om die maatregelen te realiseren.

Daarnaast is de organisator verantwoordelijk voor het schoon en onbeschadigd opleveren van het terrein, wanneer dit op gemeentegrond plaatsvindt. Meer hierover staat in hoofdstuk 8.2.1.

3.1.2 Informatievoorziening omgeving

De organisatie heeft de verplichting om omwonenden en andere belanghebbenden voorafgaand aan het evenement te informeren over de geplande activiteiten. In elk geval de gevolgen van het evenement op het gebied van geluidsbelasting, verkeersomleidingen en parkeerdruk moeten aan omwonenden kenbaar worden gemaakt. Elke evenementenorganisator dient bij omwonenden een telefoonnummer te vermelden waarop een contactpersoon van de organisatie bereikbaar is in het geval onduidelijkheden en/of overlast tijdens het evenement.

3.1.3 Vergunningaanvraag

De organisator van het evenement is verantwoordelijk voor het tijdig en compleet indienen van de benodigde documenten ten behoeve van de vergunningaanvraag inclusief bijlagen. Op de website is hiervoor een aanvraagstelsel beschikbaar. In dit systeem kan een eerder ingediende vergunningaanvraag opnieuw worden geladen. Hierdoor hoeft een organisator na eerste indiening jaarlijks alleen de wijzigingen in de aanvraag aan te passen om de vergunningaanvraag in te dienen.

Voor een goede en volledige behandeling van de vergunningaanvraag gelden de volgende indieningstermijnen:

- Meldingsplichtig evenement
Uiterste indieningsdatum 10 werkdagen voorafgaand aan het evenement.
- Risicoklasse A-evenement
Uiterste indieningsdatum 8 weken voorafgaand aan het evenement.
- Risicoklasse B- of C-evenement
Uiterste indieningsdatum 12 weken voorafgaand aan het evenement.

Wanneer een organisator een incomplete aanvraag indient, dan wordt hij of zij volgens de regels in de Algemene Wet Bestuursrecht, door gemeente verzocht de aanvraag compleet te maken. Als de aanvraag niet of niet tijdig compleet wordt gemaakt, dan kan de gemeente de vergunningaanvraag buiten behandeling stellen.

Bij te laat indienen van een vergunningaanvraag, kan de gemeente de keuze maken om de aanvraag niet in behandeling te nemen. In de praktijk gebeurt dit vooral wanneer de gemeente geen mogelijkheid ziet om het evenement in de resterende tijdsperiode voldoende te kunnen begeleiden en zodanig te kunnen vergunnen dat een veilig evenement wordt bewerkstelligd.

Hoofdstuk 4 geeft verdere toelichting op de risico-inschaling van evenementen en hieraan gekoppelde bijzondere indieningsvereisten.

3.1.4 Afstemming

De evenementenorganisator is zelf verantwoordelijk voor de goedkeuring van en afstemming met de eigenaar van de grond waarop, of het gebouw waarin, het evenement plaatsvindt. Wanneer evenementen elkaar beïnvloeden, bijvoorbeeld doordat ze gelijktijdig plaatsvinden, gaan beide organisatoren met elkaar in overleg om tot goede afspraken te komen met betrekking tot organisatorische belangen en de veiligheid.

Bijzondere afstemming vindt plaats met:

Terrassen

Voor horecabedrijven in de binnenstad van Woerden is in de voor hen geldende exploitatievergunningen vastgelegd dat de terrassen niet mogen worden opgebouwd tijdens de Koeiemart. Wanneer een ander evenement gebruik wil maken van de terrasruimte van een horecabedrijf, dan dient de organisator van dat evenement hierover zelf tot een overeenkomst te komen met de betreffende ondernemer.

Streekmarkt

De Streekmarkt vindt plaats op elke zaterdag op het Kerkplein in Woerden. Voor het gebruik van het Kerkplein is vastgelegd dat de Streekmarkt op zaterdag voorrang heeft boven evenementen. Alleen voor het Straattheaterfestival is een uitzondering gemaakt; eens per jaar wijkt de Streekmarkt uit naar een andere locatie om het Straattheaterfestival mogelijk te maken. Het organiseren van een evenement op het Kerkplein op zaterdag is alleen mogelijk, wanneer de organisator tot een overeenstemming is gekomen met de marktmeester (de gemeente) over de indeling van het Kerkplein.

3.2 Verantwoordelijkheden gemeente Woerden

De gemeente heeft op het gebied van evenementen als voornaamste verantwoordelijkheid het waarborgen van openbare orde en veiligheid. Dit gebeurt door middel van diverse processen, waaronder de vergunningverlening. De processen worden in onderstaande subparagrafen beschreven.

3.2.1 Procedureomschrijving evenementenkalender

De gemeente fungeert als spil tussen evenementenorganisatoren en de hulpdiensten. Onderdeel van deze rol is het opstellen van een evenementenkalender. Dit gebeurt elk najaar. De evenementencoördinator van de gemeente Woerden stuurt de evenementenorganisatoren van terugkerende evenementen binnen de gemeente een verzoek hun activiteiten voor het komende jaar kenbaar te maken vóór een gestelde datum. Dit gebeurt met behulp van een door de gemeente opgesteld invulformulier. Op basis van de tijdig aangemelde evenementen stelt de evenementencoördinator de evenementenkalender op. Doel van de vastgestelde kalender is dat:

- inwoners en bezoekers van de gemeente Woerden in de kalender terug kunnen vinden wanneer welke activiteit op de planning staat en daar rekening mee kunnen houden;
- evenementenorganisatoren op basis van hun aanmelding voor de evenementenkalender met hun evenement kunnen meedingen naar subsidiëring van het betreffende evenement;
- evenementenorganisatoren weten dat de door hun geplande locaties en tijdstippen niet door een ander evenement worden ingenomen;
- evenementen zo goed mogelijk worden verspreid over het jaar en de beschikbare locaties;
- de politie al vóór het nieuwe jaar risico's van gemelde evenementen kan inschatten en daarmee haar personeelsinzet bij deze evenementen vroegtijdig kan plannen.

Vergunningaanvragen voor evenementen die ingediend worden vóór de vaststelling van de evenementenkalender worden aangehouden, tenzij het evenement binnen 8 weken na aanvraag plaatsvindt. Evenementenorganisaties die zich ná vaststelling van de kalender melden, dienen hun

evenement in de bestaande kalender in te passen qua datum en beschikbaarheid van de betreffende locatie.

Tussen twee belastende evenementen die op dezelfde locatie plaatsvinden, moeten minstens 13 dagen zitten waarop geen belastend evenement plaatsvindt. Zie ook hoofdstuk 5.4 voor uitleg over belastende evenementen.

3.2.2 Vergunningprocedure en besluit

De gemeente Woerden is verantwoordelijk voor het coördineren van de vergunningprocedure en het opmaken van het uiteindelijke besluit. De regels voor de procedure zijn opgenomen in de Algemene Wet Bestuursrecht. Aan een positief besluit worden voorschriften en beperkingen verbonden ten behoeve van de bescherming van de openbare orde, veiligheid, volksgezondheid en het milieu. Hoofdstuk 5 beschrijft overlastbeperkende kaders, waaraan de vergunningaanvraag wordt getoetst.

De gemeente schat -mede op basis van advisering door de hulpdiensten- in, of voor een goed en veilig verloop van het evenement aanvullende maatregelen moeten worden getroffen op de door de evenementenorganisator ingediende plannen. Is dit het geval, dan stelt de gemeente de organisator tijdens het verloop van de vergunningprocedure op de hoogte van deze maatregelen, zodat de organisator deze tijdig kan realiseren.

In artikel 1:8 van de APV is bepaald dat de vergunning kan worden geweigerd in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en de bescherming van het milieu. Aanvullend staat in artikel 2:25 dat een vergunning voor een evenement geweigerd kan worden indien evenredig veel beslag wordt gelegd op de hulpdiensten of de gemeentelijke diensten of de aard van het evenement zich niet verdraagt met het karakter of de bestemming van de gevraagde locatie.

Uitgangspunt is dat met behulp van extra maatregelen, veelal een weigering van de evenementenvergunning kan worden voorkomen. Wanneer een organisator de door de gemeente gestelde extra maatregelen niet wil realiseren, of de gemeente concludeert dat onvoldoende maatregelen getroffen kunnen worden, dan wordt de vergunning alsnog geweigerd.

3.2.3 Afstemming met betrokken partijen

De gemeente Woerden is met betrekking tot de vergunningprocedure verantwoordelijk voor het samenbrengen van de relevante partijen en het tijdig initiëren van een vooroverleg, schouw, evaluatie en eventuele tussentijdse afstemmingsgesprekken. Onder relevante partijen vallen uiteraard de organisatoren van evenementen, maar ook alle mogelijke betrokken instanties, zoals politie, Veiligheidsregio Utrecht (VRU), Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR), Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU), enzovoort. De gemeente Woerden plant vooroverleggen en evaluaties voor alle evenementen die vallen in risicocategorie B en C, zie hoofdstuk 4.1. Overigens worden zonodig ook afstemmingsoverleggen georganiseerd wanneer er nog geen sprake is van een vergunningaanvraag.

Wanneer vooroverleg wordt gehouden voor een evenement, wordt na dat overleg advies ingewonnen van de betrokken instanties op hun eigen specialiteit. Voor evenementen zonder vooroverleg, adviseren de partijen op basis van de documenten die zijn ingediend bij de vergunningaanvraag. Mede op basis van deze adviezen worden de vergunningvoorwaarden opgesteld.

De evenementencoördinator is het centrale aanspreekpunt binnen de gemeente Woerden met betrekking tot evenementen. Hij of zij is onder andere verantwoordelijk voor de samenwerking tussen organisatoren enerzijds en ondernemers en bewoners anderzijds.

Wanneer twee evenementenorganisatoren een vergunningaanvraag indienen voor het organiseren van een evenement op dezelfde datum, tijd en locatie, en deze evenementen niet gemeld zijn voor de evenementenkalender, dan brengt de gemeente Woerden beide organisatoren met elkaar in contact. Wanneer betrokken partijen niet samen tot een compromis komen, beslist de gemeente in het voordeel van het evenement waarvoor de vergunning het eerst is aangevraagd.

3.2.4 Ondersteuning

De gemeente Woerden organiseert jaarlijks een Netwerkbijeenkomst, waarvoor alle bij de gemeente bekende evenementenorganisatoren worden uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomsten worden nieuwtjes gedeeld op evenementengebied. Daarnaast worden de Top 10 en Top 2-evenementen (zie hoofdstuk 7.4) bekendgemaakt waarvoor het jaar daarna een aanvraag mag worden ingediend voor het verkrijgen van subsidie. Hoofdstuk 7 van dit beleid gaat verder in op de subsidieverdeling en andere ondersteuning die de gemeente biedt.

3.2.5 Toezicht en Handhaving

De gemeente ziet toe op naleving van de vergunning door middel van toezicht en handhaving. Meer informatie staat in hoofdstuk 8.

4. Veiligheid

Evenementenveiligheid ligt onder een vergrootglas. Zowel voor de evenementenorganisatoren als de gemeente is veiligheid op evenementen een belangrijk punt. De belangrijkste maatregelen en procedures ter bevordering van de veiligheid komen in dit hoofdstuk aan bod.

4.1. Risico-inschaling

Door de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) is een risicoscan ontwikkeld. De meldingsplichtige evenementen vallen buiten deze scan. Aan de hand van de met de vergunningaanvraag ingediende gegevens wordt de risicoscan door de gemeente ingevuld. De volgende uitkomsten zijn mogelijk:

- Categorie A – evenement waarbij het (zeer) onwaarschijnlijk is dat het leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergt van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.
- Categorie B – evenement waarbij het mogelijk is dat het leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergt van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.
- Categorie C – evenement waarbij het (zeer) waarschijnlijk is dat het leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergt van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Aan de uitkomst van deze scan worden de volgende gevolgen verbonden:

A-Evenement

- Indienen van de complete vergunningaanvraag minstens 8 weken voorafgaand aan het evenement.
- Het opstellen van een veiligheidsplan is niet verplicht, tenzij de gemeente hier nadrukkelijk om verzoekt.
- De gemeente organiseert een vooroverleg en/of evaluatie wanneer zij, de organisator of één van de adviserende hulpdiensten daar aanleiding voor ziet.

B- en C-evenement

- Indienen van de complete vergunningaanvraag minstens 12 weken voorafgaand aan het evenement.
- Het opstellen en indienen van een veiligheidsplan is verplicht.
- De gemeente organiseert een vooroverleg en evaluatiegesprek met organisator en relevante partijen, zoals bijvoorbeeld politie en VRU.
- Bij C-evenementen vindt een voorschouw van het evenement plaats, zodra het evenement is opgebouwd. Hierbij zijn naast organisator en de gemeente ook betrokken hulpdiensten aanwezig.

4.2 Veiligheidsplan

Het veiligheidsplan wordt gelijktijdig met de vergunningaanvraag ingediend. Bijlage 1 van dit document beschrijft welke informatie in een veiligheidsplan moet te staan. De gemeente Woerden beschikt inmiddels over tal van goede voorbeelden van veiligheidsplannen die op verzoek geanonimiseerd kunnen worden toegestuurd.

5. Overlastbeperkende regels

Evenementen voorzien in een behoefte. Echter brengen zij ook vrijwel altijd enige vorm van overlast met zich mee, vooral voor de direct omwonenden van een evenement. Dit hoofdstuk beschrijft de belangrijkste maatregelen ter beperking van overlast.

5.1 Eindtijden

Voor evenementen in de gemeente Woerden gelden de volgende eindtijden:

Evenementen die plaatsvinden in de openlucht en/of in een tent, binnen de bebouwde kom van Harmelen, Kamerik, Woerden en Zegveld

Zondag tot en met donderdag	24.00 uur
Vrijdagavond en zaterdagavond	01.00 uur

Kermissen

Zondag tot en met donderdag	23.00 uur
Vrijdagavond en zaterdagavond	24.00 uur

Evenementen die plaatsvinden in de openlucht en/of in een tent, buiten de bebouwde kom

Zondag tot en met donderdag	00.30 uur
Vrijdagavond en zaterdagavond	02.00 uur

Evenementen die plaatsvinden in een gebouw waarvan ramen en deuren gesloten zijn

Zondag tot en met donderdag	01.00 uur
Vrijdagavond en zaterdagavond	03.00 uur

Evenementen die plaatsvinden aan de Recreatieplas Cattenbroek in Woerden

Voor evenementen op deze locatie zijn aan geluidsproductie gerelateerde eindtijden opgenomen in bestemmingsplan Recreatieplas Cattenbroek en Natuurplas Breeveld. In hoofdstuk 5.5.10 van dit beleid zijn de voornaamste regels over deze locatie opgenomen.

Voor evenementen die plaatsvinden aan de rand van de bebouwde kom, besluit de burgemeester welke eindtijden voor dat specifieke evenement van toepassing zijn. Het besluit wordt gebaseerd op de te verwachten belasting ten aanzien van geluid en overige overlast en wordt genomen naar aanleiding van advies van politie, Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) en eventuele andere relevante adviseurs. Verder kan de burgemeester, indien hij hier noodzaak toe ziet, gemotiveerd van genoemde eindtijden afwijken.

5.2 Geluidsproductie bij evenementen

Eén van de problemen bij geluidsproducerende evenementen is, dat geluidshinder voor omwonenden onvermijdelijk is. Naast het bepalen van eindtijden van evenementen, speelt het volume van het geluid een belangrijke rol.

5.2.1 Geluidsnormen

De volgende maximale geluidsnormen zijn opgesteld in overleg met de ODRU en gelden voor evenementen in de gemeente Woerden:

Voor evenementen die plaatsvinden op het Kerkplein in Woerden

87 dB(A) en 102 dB(C), gemeten op 30 meter van het podium of bij afwezigheid van een podium, de geluidsbron.

Voor evenementen binnen de bebouwde kom

80 dB(A) en 95 dB(C), gemeten op de dichtstbijzijnde gevel van een woning van derden.

Wanneer er sprake is van een evenementenlocatie binnen de bebouwde kom, die zodanig wordt omringd door gebouwen dat de situatie vergelijkbaar is met die op het Kerkplein in Woerden, dan wordt de volgende norm aangehouden:

87 dB(A) en 102 dB(C), gemeten op 30 meter van het podium of bij afwezigheid van een podium, de geluidsbron.

Voor evenementen aan Recreatieplas Cattenbroek in Woerden

Zoals vastgelegd in bestemmingsplan Recreatieplas Cattenbroek en Natuurplas Breeveld:

- Tussen 07.00 uur en 19.00 uur maximaal 50 dB(A) en tussen 19.00 uur en 23.00 uur maximaal 45 dB(A), gemeten op de dichtstbijzijnde gevel van een woning van derden en;
- gedurende maximaal 6 dagen per jaar maximaal 80 dB(A) en maximaal 95 dB(C), gemeten op de dichtstbijzijnde gevel van een woning van derden.

Het bestemmingsplan bevat verdere bepalingen omtrent onder andere de eindtijden van evenementen die onder bovenstaande punten vallen. Zie ook hoofdstuk 5.5.10.

Voor evenementen die plaatsvinden in Recreatiegebied Oortjespad

Zoals vastgelegd in bestemmingsplan Oortjespad:

- Tijdens een evenement mag uitsluitend tussen 7:00 en 23:00 uur al dan niet versterkt stemgeluid of muziekgeluid worden geproduceerd;
- tijdens een evenement is het maximaal toelaatbare geluidniveau (LAeq) op de gevel van:

Adres	Hoogte boven maaiveld	Max toelaatbaar geluidniveau (LAeq)
Van Teylingenweg 132 Kamerik	1,5m	55 dB(A)
	4,5m	60 dB(A)
Oortjespad 5 Kamerik	1,5m	53 dB(A)
	4,5m	55 dB(A)

- onverminderd het bepaalde in het schema, geldt dat het toelaatbare geluidniveau per etmaal (LAeq, 24h) op een afstand van 50 meter naar binnen gericht van de grens van het stiltegebied Kockengen Teckop en 1,5 meter boven het plaatselijk maaiveld, tijdens een evenement maximaal 35 dB(A) is;
- het maximaal toelaatbare geluidsniveau bedoeld in het schema, mag gedurende het etmaal ten hoogste 5 uren duren;
- de controle van de geluidsniveaus vindt plaats conform de Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai. In afwijking hiervan wordt de straffactor voor muziekgeluid niet toegepast.

Voor evenementen die plaatsvinden buiten de bebouwde kom

Een gericht geluidsadvies van de ODRU is noodzakelijk, omdat de relevante factoren voor het vaststellen van juiste geluidsnormen sterk per locatie kunnen verschillen. Vergunningverleners vragen daarom voor elk evenement dat zich afspeelt in het buitengebied en dat versterkt geluid produceert, een advies bij de ODRU op over de te hanteren geluidsnormen bij het betreffende evenement.

Bijzondere situaties

Het college kan, indien zij hier aanleiding toe zien, gemotiveerd van alle bovengenoemde geluidsnormen afwijken. In het belang van overlastbeperking kan de gemeente Woerden in overleg met de ODRU beslissen dat een geluidsbron op een aangewezen locatie moet worden geplaatst. Bij

twijfel over de correctheid van de toepassing van de genoemde geluidswaarden op een evenement, vragen de vergunningverleners een maatwerk-advies op bij de ODRU.

5.2.2 Metingsvoorschriften

Controle op of berekening van gestelde geluidsniveaus moet gebeuren overeenkomstig de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai (HMRI 1999)", uitgegeven door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Ook de beoordeling van de meetresultaten moet overeenkomstig deze handleiding plaatsvinden.

In afwijking van de HMRI 1999 vindt op het gemeten resultaat geen correctie plaats voor de bedrijfsduur, wordt er geen toeslag gegeven voor muziekgeluid en wordt er niet gecorrigeerd voor de windrichting. Gemeten en beoordeeld dient te gebeuren op 1,5 meter boven maaiveld. De meettijd ter bepaling van het equivalente geluidsniveau LAeq en LCEq bedraagt tenminste 3 minuten, waarna toetsing aan de geluidsvoorschriften plaatsvindt.

5.3 Verkeer en parkeren

Maatregelen ten behoeve van verkeersdoorstroming en de voorkoming van parkeerproblemen, verschillen per evenement. Op basis van de ingediende plannen van een evenement, maakt de gemeente Woerden met behulp van interne -en zo nodig externe- adviezen een inschatting van de omvang van de gevolgen van het evenement voor het verkeer en de beschikbare parkeergelegenheid.

5.3.1 Wegafsluiting

De organisator van een evenement waarvoor één of meerdere wegen worden afgesloten en omleidingen worden ingesteld, dient een verkeersplan aan te leveren. Op dit verkeersplan zijn minimaal de afsluiting(en), omleidingsroutes, locaties van verkeersregelaars, calamiteitsroutes en te plaatsen bebording ingetekend. De middelen die worden ingezet om de afsluiting te realiseren (schrikhekken, verkeersborden) moeten voldoen aan de richtlijnen van CROW 96b. Een vrije doorgang voor de hulpdiensten moet ook in het geval van wegafsluitingen gewaarborgd blijven.

5.3.2 Verkeersregelaars

Bij wegafsluitingen en omleidingen is in sommige gevallen de inzet van gediplomeerde / gecertificeerde verkeersregelaars noodzakelijk. De uiteindelijke beoordeling van het aantal door organisatie in te zetten verkeersregelaars ligt bij de gemeente. De gemeente beoordeelt daarnaast of inzet van evenementenverkeersregelaars voldoende is, of dat een specifieke situatie vraagt om de inzet van beroepsmatige verkeersregelaars.

5.3.3 Parkeren

Bezoekers van het evenement moeten kunnen parkeren. Zowel voor fietsen als auto's moet een organisator voldoende parkeerplek aanbieden, waarbij parkeeroverlast voor omwonenden en omliggende bedrijven zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Ook hier ligt het eindoordeel over wat per evenement als 'voldoende' moet worden beschouwd, bij de gemeente Woerden.

5.3.4 Wegsleepregeling

De gemeente Woerden is verantwoordelijk voor het wegslepen van voertuigen, bijvoorbeeld wanneer een voertuig geparkeerd staat in een gebied waar een (tijdelijke) wegsleepregeling van kracht is.

De gemeente is niet bevoegd om een voertuig weg te slepen dat op particulier terrein staat. Ook de politie is daartoe niet bevoegd. Het indienen van verzoeken voor het wegslepen van voertuigen, gebeurt via het algemene telefoonnummer 14 0348.

5.4 Belastende evenementen

Onder een belastend evenement wordt in dit beleid verstaan:

Een vergunningplichtig evenement dat onder risicoklasse B of C valt (zie hoofdstuk 4.1).

Tussen twee belastende evenementen die op dezelfde locatie plaatsvinden, moet een 'vrije' periode van minstens 13 dagen zitten. Op- en afbouwperiode van de evenementen tellen hierin niet mee. Meerdaagse evenementen gelden als één evenement. In de 13-daagse periode mogen niet-belastende evenementen op die locatie gewoon plaatsvinden. Per evenementenlocatie zijn in dit beleid bijzondere beperkingen bepaald. Hierover meer in hoofdstuk 5.5.

5.5 Regels voor diverse evenementenlocaties

In geldende bestemmingsplannen is vastgelegd op welke locaties evenementen mogen plaatsvinden. Daarnaast gelden bijzondere regels per locatie. Aan niet-belastende evenementen is in dit beleid geen maximum verbonden, tenzij specifiek benoemd.

5.5.1 Kerkplein Woerden

- Maximaal 10 belastende evenementen per jaar.
- Evenementen moeten binnen de banden van het Kerkplein opgebouwd worden.
- Bij de opbouw van kramen, tribunes, hekken etc. moet zoveel mogelijk rekening worden gehouden met de ondernemers aan het Kerkplein. Het zicht op de winkels moet zo min mogelijk worden beperkt. Het opbouwen van een evenement moet zo laat mogelijk starten. Organisatoren treden hierover in overleg met de ondernemers. De gemeente heeft het eindoordeel wanneer men gezamenlijk niet tot afspraken komt.
- Uitgangspunt is dat evenementen rekening moeten houden met de terrassen op het Kerkplein.

5.5.2 Westdampark

- In het deel van het park dat gelegen is tussen de Joodse begraafplaats en de Westdam zijn geen evenementen toegestaan.
- De rest van het park is beschikbaar voor evenementen vanaf april tot en met oktober.
- Eindtijd uiterlijk 22.00 uur.
- Maximaal 3 belastende evenementen per jaar.

5.5.3 Haven en Emmakade

- Maximaal 3 belastende evenementen per jaar in de Haven en Emmakade.

5.5.4 Exercitieveld

- Beschikbaar voor evenementen van Koningsdag tot en met oktober.
- Er is sprake van een vrije zone van 5 meter uit de stam van de bomen; zie gele tegels in het veld.
- Naast de Woerdense Vakantieweek, circussen en kermissen mogen er jaarlijks maximaal 5 belastende evenementen op het Exercitieveld georganiseerd worden.

5.5.5 Babylon

- Maximaal 2 belastende evenementen per jaar.

5.5.6 Park Bredius

Voor het Brediuspark geldt een toegangsverbod van zonsondergang tot zonsopgang. Daarnaast geldt het Beheerplan Park Bredius, waaruit de volgende regels afkomstig zijn:

- De evenementen moeten in overeenstemming zijn met de draagkracht van het park en ze mogen de waarden van het park niet aantasten.
- Het evenement moet een aantoonbaar plaatselijk of landelijk belang (cultureel, economisch, etc.) behartigen.
- Er is geen betere alternatieve locatie te vinden voor het evenement.
- Het evenement levert geen schade op aan elementen van het park (geluid, stank, afval of materiële schade door bijv. vernieling of overmatig en verkeerd gebruik).
- Concerten en festivals zijn met het oog op het milieu (geluid, stank en afval) niet toegestaan in park Bredius.
- Braderieën, hobbymarkten, etc. zijn niet uitgesloten op voorwaarde dat zij passen binnen het park en een relatie hebben met de streek (landschap, natuur, milieu, agrarisch, etc).

- Evenementen duren maximaal tot 22.00 uur
- Evenementen vinden niet in het broedseizoen plaats (15 maart tot 15 juli) met uitzondering van het concours hippique dat vanaf 1 juli mag plaatsvinden.

Vóór het indienen van een vergunningaanvraag voor het organiseren van een evenement in Park Bredius, neemt de evenementenorganisator eerst contact op met de Stichting Landgoed Bredius ter afstemming.

5.5.7 Andere locaties in de binnenstad van Woerden

Binnen het bestemmingsplan Binnenstad kunnen overal in de openbare ruimte (bestemmingen "Groen", "Recreatie-Jachthaven", "Verkeer" en "Water") evenementen worden georganiseerd. Dat is in de voorschriften niet aan een maximum gebonden.

5.5.8 Wijkpark Molenvliet

- Beschikbaar voor evenementen van juni tot en met oktober.
- Maximaal 3 belastende evenementen per jaar.
- Afstemming moet plaatsvinden tussen organisatoren en sportverenigingen uit de buurt.

5.5.9 Sporthal Snellerpoort

- Verhuur gebeurt door Team Vastgoed van de gemeente Woerden, te bereiken via het algemene telefoonnummer 14 0348.

5.5.10 Recreatieplas Cattenbroek

Het bestemmingsplan Recreatieplas Cattenbroek en Natuurplas Breeveld beschrijft de volgende regels met betrekking tot evenementen op deze locatie:

- Het totaal aantal evenementen bedraagt maximaal 30 per kalenderjaar.
- Het aantal dagen per evenement bedraagt maximaal 2.
- In afwijking van het bepaalde onder 2 is maximaal 2 keer per kalenderjaar een evenement van maximaal 7 dagen toegestaan.
- Het aantal dagen voor het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van een evenement bedraagt maximaal 5 per evenement;
- Geluidsbronnen voor versterkte muziek mogen niet worden gericht op de Cattenbroekerdijk en/of op het noorden van de recreatieplas (Waterrijk);
- Voor maximaal 3 dagen per kalenderjaar een eindtijd van uiterlijk 20.00 uur;
- Voor maximaal 2 dagen per kalenderjaar een eindtijd van uiterlijk 23.00 uur;
- Voor maximaal 1 dag per kalenderjaar een eindtijd van uiterlijk 01.00 uur;

Aanvullend is bepaald dat ter plekke van de recreatieplas een verbod geldt voor:

- Motorschepen (m.u.v. electromotoren)
- Waterscooters
- Kitesurfers

5.5.11 Harmelen

Het bestemmingsplan Kern Harmelen heeft geregeld dat binnen de bestemmingen 'groen', 'maatschappelijk', 'sport' en 'verkeer' 3 evenementen per jaar zijn toegestaan met een duur van ten hoogste vijftien dagen per evenement. Het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen.

H2O buitenterrein (Groenendaal)

- Maximaal 4 belastende evenementen per jaar.

5.5.12 Kamerik

In de beheersverordening Kern Kamerik en kern Kanis is vastgelegd dat in gebieden ten behoeve van recreatieve doeleinden en groenvoorzieningen 3 evenementen per jaar zijn toegestaan met een duur

van ten hoogste vijftien dagen per evenement. Het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen.

Recreatiegebied Oortjespad

In het bestemmingsplan Oortjespad zijn de volgende regels opgenomen met betrekking tot evenementen:

- Het totaal aantal evenementen bedraagt maximaal 3 per kalenderjaar;
- het aantal dagen per evenement bedraagt ten hoogste:
  - 5 dagen per evenement en gezamenlijk 10 dagen per kalenderjaar, en
  - 5 dagen voor het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement;
- na het plaatsvinden van een meerdaags evenement zal er gedurende minimaal twee weekenden geen meerdaags evenement worden gehouden (zogenaamde rustpauze);
- het is niet toegestaan gelijktijdig twee of meer afzonderlijke evenementen te laten plaatsvinden;
- het bezoekersaantal van een evenement mag niet meer bedragen dan 850 bezoekers per dag;
- gezamenlijk mag het bezoekersaantal van de 3 evenementen niet meer bedragen dan 6.500 bezoekers per kalenderjaar.
- tijdens evenementen moet worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein, waarbij tevens geparkeerd mag worden ter plaatse van de aanduiding 'overige zone – evenementen in het bestemmingsplan. Onder voldoende parkeergelegenheid wordt ten minste verstaan: 100 parkeerplaatsen plus 56 parkeerplaatsen per 100 bezoekers van het evenement;
- tijdens een evenement is het niet toegestaan om de horeca per plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd - 1' anders te gebruiken dan ten dienste van het evenement.

Aanvullende bepalingen ten aanzien van geluidsnormen tijdens evenementen op deze locatie, zijn opgenomen in hoofdstuk 5.2.1.

5.5.13 Zegveld

In het bestemmingsplan is vastgelegd dat ter plaatse van de aanduidingen 'groen', 'maatschappelijk', 'sport' en 'verkeer' 3 evenementen per jaar zijn toegestaan met een duur van ten hoogste vijftien dagen per evenement. Het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen.

5.5.14 Niet benoemde locaties

Voor alle locaties in de gemeente Woerden geldt, dat voldaan moet worden aan datgene dat in het bestemmingsplan staat. Wanneer er sprake is van strijdig gebruik met deze regel, dan beoordeelt de gemeente Woerden of een omgevingsvergunning kan worden verleend voor het afwijkend gebruik ten behoeve van het evenement.

6. Beperkingen specifieke evenementen

De gemeente Woerden kiest ervoor om bepaalde evenementen niet of beperkt toe te staan.

6.1 Verboden evenementen

De volgende evenementen zijn in de gemeente Woerden in beginsel niet toegestaan. Een vergunningaanvraag zal dan ook worden geweigerd wanneer er sprake is van:

- een vechtevenement. Met 'vechtevenementen' worden vormen van geweld en geweldsamusement gelegitimeerd. Daar staat de gemeente Woerden niet achter. Een vechtevenement wordt in de gemeente Woerden niet toegestaan tenzij er reglementen zijn vastgesteld ter uitoefening van het gevecht én het vechtevenement onder auspiciën staat van een koepelorganisatie die is aangesloten bij NOC*NSF.
- evenementen waarbij dieren ter vermaak worden gebruikt en waarbij tevens de gezondheid van het dier gevaar kan lopen. Een uitzondering vormt een circus, aangezien de gemeente alleen vergunningen aan circussen verleent die zijn aangesloten bij de Vereniging van Nederlandse Circus-ondernemingen (VNCO). Deze heeft uitgesproken er zorg voor te dragen dat circusdieren niet worden ge- of misbruikt. Naast deze bepaling is de Wet Dieren van toepassing.

6.2 Circussen, kermissen, braderieën en vlooiemarkten

Jaarlijks melden zich vele circussen, kermissen, braderieën en vlooiemarkten voor een evenementenvergunning. Door het aantal evenementen in deze categorieën te beperken, blijft deze groep evenementen aantrekkelijk voor de inwoners van de gemeente Woerden. Daarom gelden de volgende regels:

Circus:	2 circussen per jaar in de hele gemeente
Kermis:	1 per jaar in Harmelen 1 per jaar in Kamerik 2 per jaar in Woerden 1 per jaar in Zegveld
Braderieën:	1 per jaar in Harmelen 1 per jaar in Kamerik 2 per jaar in Woerden 1 per jaar in Zegveld
Vlooiemarkten:	1 per jaar in Harmelen 1 per jaar in Kamerik 2 per jaar in Woerden 1 per jaar in Zegveld

6.2.1 Circussen

Circussen melden zich uiterlijk 30 september in het jaar voorafgaand aan het verzochte speeljaar. Op de ontvangen aanmeldingen wordt de volgende selectiemethode toegepast:

- Wanneer het aanbod het toelaat, wordt jaarlijks één groot en één klein circus geselecteerd;
- Circussen die in het voorafgaande jaar een evenementenvergunning hebben gekregen, dingen voor het jaar daarop niet mee. Tenzij er onvoldoende aanvragen zijn ingediend, of er verder alleen aanvragen zijn ingediend die de andere punten van deze selectieprocedure niet doorkomen;
- Ervaringen van voorgaande jaren worden afgewogen (met betrekking tot het nakomen van afspraken, veroorzaken van overlast, ontvangen klachten en het (tijdig) betalen van facturen);
- Ervaringen van andere de gemeenten worden ingewonnen en afgewogen.

Na de selectieprocedure ontvangen de aangemelde circussen een bericht van de gemeente Woerden met daarin een aanwijzing, dan wel afwijzing. Vervolgend mogen aangewezen circussen een evenementenvergunning aanvragen.

6.2.2 Kermissen

Onder kermissen worden in deze telling ook de kermissen meegenomen die onderdeel uitmaken van een evenement, zoals met Koningsdag en de Koeiemart.

De kermissen zijn in hoofdstuk 5.1 aan bijzondere eindtijden gebonden, vanwege de geluidsbelasting die kermissen met zich meebrengen.

Een kermis mag maximaal zeven dagen aaneensluitend duren.

6.2.3 Braderieën

Onder een braderie wordt verstaan: een evenement in de openlucht waar de verkoop van goederen centraal staat met als doel het maken van winst en waarbij een ondergeschikt deel van de activiteiten vermaak kan zijn. Een themamarkt, voor bijvoorbeeld het verkopen van stoffen, kerstartikelen, antiek en curiosa, boeken of planten, valt niet onder de noemer 'braderie'. Het betreft hier een specifiek thema, 'cadeaumarkt' of 'seizoensmarkt' is te algemeen. Voor dergelijke themamarkten zijn in dit beleid geen maximale aantallen vastgesteld. Bovengenoemde maximalen gelden niet voor een braderie die onderdeel is van een evenement, zoals Koningsdag of de Koeiemart.

6.2.4 Vlooiemarkten

Onder een vlooiemarkt wordt verstaan: een markt in de open lucht waar hoofdzakelijk tweedehands en/of incurante goederen worden verhandeld. Een rommelmarkt of een kofferbakmarkt vallen bijvoorbeeld ook onder deze definitie. In de stad Woerden wordt alleen ruimte geboden aan 2 vlooiemarkten op het Exercitieveld. Bovengenoemde maximalen gelden niet voor een vlooiemarkt die onderdeel is van een evenement, zoals tijdens Koningsdag.

6.2.5 Keuzeprocedure kermissen, braderieën en vlooiemarkten

Wanneer zich meer kermissen*, braderieën en vlooiemarkten aanmelden dan dit beleid toestaat, beslist de gemeente welk evenement voorrang krijgt op basis van de volgende procedure:

- Kermissen, braderieën en vlooiemarkten die in het voorafgaande jaar een evenementenvergunning hebben gekregen, dingen voor het jaar daarop niet mee. Tenzij er verder alleen aanvragen zijn ingediend die de rest van deze selectieprocedure niet doorkomen;
- Ervaringen van voorgaande jaren worden afgewogen (met betrekking tot het nakomen van afspraken, veroorzaken van overlast, ontvangen klachten en het (tijdig) betalen van facturen);
- Ervaringen van andere gemeenten worden ingewonnen en afgewogen.

Dit geldt voor zowel het opnemen van kermissen, braderieën en vlooiemarkten in de evenementenkalender, als voor organisatoren die zich in de loop van het jaar melden voor het organiseren van een dergelijk evenement, wanneer de maximalen nog niet zijn behaald in de evenementenkalender. Aangewezen kermissen, braderieën en vlooiemarkten mogen vervolgens een evenementenvergunning aanvragen.

*Kermissen tijdens Koningsdag en de Koeiemart zijn uitgezonderd van bovenstaande selectieprocedure, omdat de organisaties van beide evenementen zelf beslissen met welke kermisexploitant zij willen samenwerken.

7. Gemeentelijke ondersteuning

De gemeente Woerden is blij met alle evenementen die in de gemeente worden georganiseerd. Ze ondersteunt dan ook alle niet-commerciële evenementen met de inzet van gratis middelen, zoals dranghekken en veiligheidsmiddelen. Daarnaast kan een groep jaarlijks vast te stellen evenementen rekenen op financiële steun.

7.1 Huur/lenen van materialen

De gemeente Woerden beschikt over materialen die gratis kunnen worden ingezet ten behoeve van evenementen die worden georganiseerd door een maatschappelijke organisatie zonder winstoogmerk (niet-commerciële evenementen).

Een overzicht van deze materialen, de zogeheten ‘menukaart’, is te vinden in bijlage 2 van dit document. Opvragen van deze materialen gebeurt via het digitale aanvraagstelsel voor vergunningen en ontheffingen, op de website van de gemeente Woerden. Daarnaast is er uiteraard de optie om de aanvraag in te dienen per email via het emailadres: stadhuis@woerden.nl. De regie over de levering van materialen en diensten ligt bij het Stadsbestuur van de gemeente Woerden.

Het scheiden van afval is voor veel inwoners van de gemeente Woerden inmiddels heel normaal. Het is dan ook logisch, dat ook bij evenementen het afval moet worden gescheiden. Het uitgangspunt hierbij is dat de vervuiler betaald.

7.2 Kosten voor de huur van een terrein

Voor het gebruik van grond die in eigendom is van de gemeente Woerden, worden geen kosten gerekend voor niet-commerciële evenementen. Wel kan de gemeente maatregelen opleggen, wanneer blijkt dat een evenement schade veroorzaakt aan een terrein. De procedure hieromtrent is omschreven in hoofdstuk 8.2.1. Als eigenaar van de grond bepaalt de gemeente Woerden of toestemming wordt verleend voor het gebruik hiervan. Voor diverse terreinen zijn regels vastgelegd in de bijbehorende bestemmingsplannen, zoals is toegelicht in hoofdstuk 5.5.

7.3 Stroomvoorziening

Op diverse plaatsen in de gemeente Woerden zijn stroomvoorzieningen beschikbaar ten behoeve van evenementen. De locaties van de stroomkasten zijn:

- Westdampark
- Exercitieveld
- Groenendaal Woerden

Aan het gebruik van deze stroomkasten zijn kosten verbonden. Gebruik van stroom kan gelijktijdig worden aangevraagd met de middelen van de menukaart.

7.4 Subsidies evenementen

Subsidieverdeling voor evenementen valt volgens de Subsidieregeling gemeente Woerden uiteen in twee groepen: “Top 10 aan evenementen” en “Koningsdagen en Gedenkdagen”.

7.4.1 Koningsdagen en Gedenkdagen en top 10 aan evenementen

In 2017 is het subsidiemodel voor de Koningsdagen en Gedenkdagen gewijzigd vastgesteld. Met deze wijziging is het aantal evenementen dat onder deze groep valt, momenteel beperkt tot 8. Het beschikbare budget ten behoeve van de Koningsdagen en Gedenkdagen is € 16.650,-.

Dat bedrag wordt als volgt verdeeld:

Koningsdagen: basisbedrag van € 1.000 per kern verhoogd met € 0,12 per inwoner. Hierbij geldt een minimumbedrag van €1.500 per kern.

Gedenkdagen: een maximumbedrag van €0,12 per inwoner per kern.

Uit de startbijeenkomst is gebleken dat het huidige subsidiemodel voor de top 10 evenementen niet bevredigend is. Het systeem wordt ervaren als ondoorzichtig en men vindt het te besteden subsidiebedrag oneerlijk verdeeld over Harmelen, Kamerik, Woerden en Zegveld.

7.4.1 Stemming top 10 aan evenementen

Per email is aan alle bij de gemeente Woerden bekende terugkerende evenementenorganisatoren een keuze voorgelegd tussen 5 subsidiemodellen voor de top 10 aan evenementen. Hierop is door 17 organisatoren gereageerd. De meerderheid van de stemmers koos voor het behouden van het huidige subsidiemodel.

7.4.2 Voorzetting scoringsmodel top 10 aan evenementen

Dit houdt in dat het scoringsmodel uit het Evenementenbeleid 2012 in stand blijft en dat de gemeente Woerden jaarlijks de scoring uitvoert op basis van de door de organisatoren aangeleverde gegevens. Zie bijlage 3 van dit document voor het scoringsmodel. Omdat ondoorzichtigheid en ongelijkheid werden aangekaart als nadelen van dit bestaande model, zijn enkele wijzigingen doorgevoerd. Bovendien zijn enkele termen verduidelijkt. Daarnaast is de puntentelling aangepast, zodat er meer diversiteit in eindscores kan ontstaan. In het model zijn de criteria 'aantrekkingskracht' en 'spreiding' verwijderd. Daarvoor in de plaats is het volgende criterium toegevoegd:

Het volgende criterium is aan het nieuwe beleid toegevoegd:

- "Kennis van de doelgroep"
Evenementen worden georganiseerd ten behoeve van bezoekers en deelnemers. Het is daarom in ieders belang dat een organisator weet wat er speelt onder deze groepen. Daarnaast kan een goede kennis van de doelgroep worden aangewend om een betere veiligheid op evenementen te realiseren.

Vanaf vaststelling van dit evenementenbeleid wordt het door de gemeente ingevulde scoringsformulier jaarlijks openbaar gemaakt. Het ingevulde model staat niet open voor discussie.

7.4.3 Budgetten evenementensubsidie

Het totaalbudget voor de top 10 aan evenementen wordt opgehoogd, zodat ook de top 2 hoogst scorende evenementen uit Harmelen, Kamerik en Zegveld aanspraak kunnen maken op een subsidiebedrag. Hiermee is het aantal gesubsidieerde evenementen en het te vergeven bedrag per kern in verhouding gelijk.

Totaal is er voor de top 10 aan evenementen een budget beschikbaar van €32.000,-. Een bedrag van €20.000,- hiervan is beschikbaar voor evenementen in Woerden en €6.000,- voor evenementen in Harmelen, Kamerik en Zegveld. Deze bedragen worden als volgt verdeeld:

- Tien evenementen die plaatsvinden in Woerden kunnen elk aanspraak maken op een bedrag van maximaal €2.000,-
- Twee evenementen uit Harmelen, twee evenementen uit Kamerik en twee evenementen uit Zegveld kunnen elk aanspraak maken op een bedrag van maximaal €1.000,-
- €6.000,- wordt jaarlijks ter beschikking gesteld om nieuwe evenementen te helpen opstarten, ongeacht waar deze evenementen plaatsvinden in gemeente Woerden

De "top-evenementen" worden bepaald met behulp van het door de gemeente in te vullen scoreformulier, zie bijlage 3. De nieuwe evenementen mogen alleen gedurende hun eerste jaar van bestaan een verzoek indienen voor subsidie. Afhankelijk van de begroting van het betreffende evenement, wordt een eventuele toezegging van subsidie alsook de hoogte van het bedrag bepaald. Wanneer een nieuw evenement wordt geplaatst in de top 10 of top 2-evenementen, kan het evenement geen aanspraak meer maken op de subsidie voor nieuwe evenementen.

Genoemde subsidiebedragen kunnen niet worden overschreden. Wanneer de scores zo uitpakken dat meer dan het geplande aantal evenementen aanspraak mag maken op subsidie, worden genoemde bedragen per kern waarin dit voorkomt, gelijkwaardig verdeeld onder die evenementen.

7.4.4 Randvoorwaarden

Voor het verkrijgen van subsidie voor de “top-evenementen” gelden regels die zijn terug te vinden in de Subsidieregeling gemeente Woerden en de Algemene Subsidieverordening gemeente Woerden.

Commerciële evenementen komen op basis van deze regelgeving niet in aanmerking voor subsidie. Deze evenementen worden niet meegenomen in de scoring voor bepaling van de top 10 en top 2 evenementen. De volgende definitie voor een commercieel evenement wordt gehanteerd:

Organisator is juridisch, financieel en/of organisatorisch verbonden is aan een instelling die dezelfde of een vergelijkbare activiteit uitvoert en daarbij het maken van winst en/of het verwerven van persoonlijk inkomen als (neven)doel heeft. (Algemene Subsidieverordening gemeente Woerden, hoofdstuk 2, artikel 12, lid 1 onder g).

Wanneer onduidelijk is of een evenement commercieel is, en de organisator wil aanspraak maken of subsidie, dan dient het ontbreken van het winst oogmerk aantoonbaar te worden gemaakt met behulp van een begroting van het evenement.

De evenementen dienen, na plaatsing in de top 10 of in een top 2, zelf tijdig zorg te dragen voor indiening van een subsidieaanvraag met bijbehorende begroting.

8. Toezicht en handhaving

Het doel van het toezicht en handhaving bij evenementen is om de veiligheid zoveel mogelijk te garanderen en overlast voor de woon- en leefomgeving zoveel mogelijk te beperken. Het gaat daarbij in het bijzonder om voorschriften die betrekking hebben op eindtijden en geluidsnormen, maar bijvoorbeeld ook om brandveiligheidsvoorschriften.

8.1 Betrokken toezichthouders

Bij toezicht en handhaving op de diverse normen en voorwaarden zijn verschillende disciplines betrokken:

- Politie en Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's); handhaving van eindtijden, openbare orde, regels op het gebied van parkeren en afval.
- Brandweer; handhaving op brandveiligheidsvoorschriften.
- ODRU; handhaving op de geluidsnormen.
- Team Vergunningen, Toezicht en Handhaving van de gemeente Woerden; naleving overige vergunningsvoorwaarden.

BOA's

Bij de gemeente Woerden zijn Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) werkzaam, die afhankelijk van beschikbare capaciteit kunnen worden ingezet. Zij mogen verdachten staande houden en kunnen boetes uitschrijven. De bevoegdheid van een BOA staat omschreven in de zogeheten akte van opsporingsbevoegdheid. Deze bevoegdheid verschilt per domein en is afhankelijk van het domein waarvoor de BOA beëdigd is.

De BOA's worden onder andere ingezet op evenementen. Eén van hun taken bij evenementen is het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren. Als er sprake is van een minderjarige verdachte, wordt de procedure van Bureau Halt en de politie gevolgd. Daardoor kan de minderjarige verdachte een alternatieve straf worden opgelegd, een zogenaamde opvoedkundige maatregel.

Geluidsnormen

De handhaving op de naleving van de geluidsnormen wordt door de ODRU uitgevoerd, in opdracht van de gemeente Woerden. Jaarlijks worden evenementen aangewezen, waarbij geluid wordt gemeten volgens de methode als beschreven in hoofdstuk 5.2. De medewerker van de ODRU staat bij deze meting in contact met de organisator van het evenement, zodat bij eventuele normoverschrijdingen meteen kan worden ingegrepen.

8.2 Overtredingen

Bij het constateren van overtredingen gedurende het evenement, zullen toezichthouders dit direct melden bij de aangewezen contactpersoon van het evenement. Insteek is, dat de overtreding dan ook direct wordt hersteld. Daarnaast volgt een terugkoppeling aan de vergunningverleners van de gemeente Woerden.

Evenementen in risicoklasse B en C (zie hoofdstuk 4.1) worden geëvalueerd in een gesprek met de evenementenorganisator, de gemeente en betrokken hulpdiensten. Wanneer een risicoklasse A-evenement overtredingen begaat, wordt ter voorkoming van herhaling hiervan ook een evaluatiegesprek georganiseerd. Wanneer een evenement meer dan eens dezelfde overtreding begaat ondanks waarschuwingen en/of evaluatiegesprekken, bepaalt de burgemeester wat de consequenties zijn voor de vergunningverlening voor dat evenement in de komende jaren.

Afhankelijk van de aard en de ernst van de overtreding kunnen de volgende acties worden ondernomen:

- het geven van een waarschuwing;
- het opleggen van een bestuurlijke boete of strafbeschikking;
- het beëindigen van een evenement, bijvoorbeeld wanneer de geluidsnormen worden overschreden;

- strengere voorschriften bij een volgend evenement, bijvoorbeeld onafhankelijke meet- en rapportageverplichting, geluidsbegrenzing;
- het evenement in de toekomst in zijn geheel niet meer toestaan, of op een ander tijdstip of andere locatie.

Bij evenementen in risicoklasse C vindt een voorschouw plaats van het opgebouwde evenement, vóór aanvang van het evenement. De gemeente is van deze bijeenkomst de initiator en zowel de organisator van het evenement als relevante toezichthouders sluiten aan bij deze bijeenkomst. Tijdens de schouw kunnen eventuele onverwachte veiligheidsvraagstukken direct worden opgelost. Daarnaast kan tijdens de schouw worden beoordeeld of bepaalde vergunningsvoorwaarden worden nageleefd.

8.2.1 Beschadiging gemeente-eigendom

Een evenementenorganisator krijgt een terrein voor de duur van het evenement te leen van de gemeente Woerden. Het terrein dient na het evenement in oorspronkelijke staat te worden opgeleverd. Schade aan gemeente-eigendommen, waaronder de ondergrond, moet worden hersteld. Kort voor het evenement neemt een wijkopzichter van de gemeente Woerden, in het bijzijn van de organisator van het evenement, de staat van het terrein op. Dit gebeurt opnieuw binnen 2 werkdagen na afloop van het evenement. Wanneer de wijkopzichter constateert dat er schade is veroorzaakt, en de organisator heeft de schade niet of niet voldoende hersteld binnen een redelijke termijn, dan maakt de gemeente Woerden hiervan een aantekening en repareert zelf de schade. Bij de volgende editie van het evenement, kan de gemeente Woerden de organisator om een borgsom vragen. Wanneer wederom blijkt dat de schade niet of niet voldoende hersteld is (beoordeling opnieuw aan de wijkopzichter), krijgt het evenement de borgsom niet terug en worden de volledige kosten voor het herstel verrekend met het bedrag van de borgsom en indien dit bedrag niet toereikend is verhaald op de organisator van het evenement.

De borgsom bedraagt voor een:

A-evenement	€250,-
B-evenement	€500,-
C-Evenement	€1.000,-

Bijlage 1: Veiligheidsplan

Een veiligheidsplan maakt onderdeel uit van uw aanvraag voor een evenement. Deze bijlage omschrijft de richtlijnen voor het opstellen van een veiligheidsplan.

Het veiligheidsplan is het plan waarin u, als organisator van een evenement, de getroffen maatregelen en afspraken voor het evenement beschrijft. Belangrijk is daarin dat rollen, taken en verantwoordelijkheden helder en eenduidig zijn beschreven.

Uitgangspunt van het veiligheidsplan

U als organisator bent tijdens het evenement verantwoordelijk voor de veiligheid van publiek, medewerkers, omstanders en publieke eigendommen. Daartoe is op de locatie de directe leiding in handen van een door u als organisator aangewezen contactpersoon (veiligheidscoördinator). Deze persoon benoemt u nadrukkelijk in het veiligheidsplan. Bij incidenten kan de organisator een beroep doen op politie, brandweer of GHOR, als er opgeschaald wordt naar GRIP neemt één van die diensten de leiding over het incident.

Belangrijk is dat u in dit plan benoemt welke maatregelen u als organisator neemt om de openbare orde, gezondheid en veiligheid tijdens het evenement te waarborgen en hoe u als organisator optreedt bij incidenten.

Beschrijf in dit plan alleen de eigen processen van het evenement. Het is niet de bedoeling dat u als organisator beschrijft wat de overheidspartijen gaan doen, het volstaat om aan te geven wanneer de organisator met de nood- en hulpdiensten in contact treedt.

Het veiligheidsplan moet zo concreet en duidelijk mogelijk worden uitgewerkt. Vermijdt dan ook de woorden 'kunnen', 'waarschijnlijk' en 'mogelijk'. Contactgegevens, situatietekeningen etc. moeten correct zijn en worden aangepast als er zich wijzigingen voordoen. Deze gegevens worden door nood- en hulpdiensten gebruikt als zij moeten gaan optreden.

Het opstellen van het veiligheidsplan

Het veiligheidsplan is een dynamisch document. Naarmate uw evenement in de loop der jaren wijzigt, verandert het veiligheidsplan mee.

Met het opstellen van het veiligheidsplan maakt u inzichtelijk welke risico's uw evenement met zich meebrengt en welke maatregelen u vooraf daar op treft.

Beschrijf in het plan onderstaande punten:

1. Omschrijving van het evenement
2. Overzicht organisator en onderaannemers
3. Bezoekersaantallen
4. Locatie en inrichting
5. Programmering
6. Instroom en uitstroom van bezoekers
7. Risicoanalyse
8. Incidentenbestrijding
9. Ordehandhaving, beveiliging en publieksveiligheid
10. Ontruiming in geval van calamiteit
11. Brandveiligheid
12. Medische zorg en hygiëne
13. Verkeer en vervoer
14. Milieu

Toelichting op de onderwerpen

Bij een aantal kopjes kunt u hieronder ter verduidelijking lezen wat van u wordt verwacht.

1. Omschrijving evenement

Welke activiteit gaat u ondernemen? Uit welke onderdelen bestaat die activiteit?

2. Organisator

Hier beschrijft u wie de organisator van het evenement is en welke mogelijke onderaannemers er bij betrokken zijn. Wie verzorgt het licht en geluid? Wie de beveiliging? In wiens handen is de EHBO, waar komen de verkeersregelaars vandaan, etc. Vermeld alle contactgegevens, namen inclusief telefoonnummers.

3. Bezoekersaantallen

Geef aan hoeveel bezoekers u in totaal verwacht. Licht ook toe hoeveel bezoekers er maximaal tegelijkertijd aanwezig zijn op het evenemententerrein. Benoem het piekmoment, hoe laat is dat en waarom? Maak ook het onderscheid tussen deelnemers, crew, bezoekers etc.

4. Locatie en inrichting

Hier beschrijft u waar het evenement plaatsvindt. Wat zijn de bijzonderheden van de locatie? Is er hoogteverschil, water, drukke wegen, etc.? Hoe groot is de locatie in m²? Wat ligt er in de directe omgeving?

Daarnaast beschrijft u hoe het evenemententerrein wordt ingericht. Denk hierbij aan meubilair, podia, (nood)uitgangen, evenals de breedtes van de uitgangen en vluchtwegen. Voeg een plattegrond van de evenementenlocatie inclusief de calamiteitenroute en een duidelijk leesbare overzichtstekening van de inrichting op schaal bij.

5. Programmering

Hier beschrijft u welke activiteiten op welk tijdstip plaatsvinden en/of welke artiesten op welk moment tijdens het evenement optreden. Welke mate van risico kan verwacht worden bij welk programma-onderdeel?

6. In- en uitstroom van bezoekers

Welke maatregelen neemt u op de piekmomenten van de instroom? Hoe zorgt u dat de instroom soepel verloopt? Worden de bezoekers gecontroleerd en zo ja, waarop? Worden ze allemaal gecontroleerd? Etc.

Welke maatregelen neemt u als de bezoekers het evenement verlaten? Hoe voorkomt u overlast van de vertrekkende stroom mensen? Hoe zorgt u dat het vertrek soepel verloopt? Etc.

7. Risicoanalyse

Wat zijn de risico's die aan uw evenement kleven? U begint met het vaststellen van de volgende drie profielen:

1. **Publieksprofiel:** Is het publiek bekend of anoniem? Hoe lang blijven ze op een bepaalde plek? Om hoeveel mensen gaat het? Welke eigenschappen hebben ze (leeftijd, cultuur, gezondheid etc.)? Is er sprake van groepsgedrag? Piefbezoekers? Wat is de doelgroep en wat zijn de risico's hierbij?
2. **Activiteitenprofiel:** Om wat voor soort activiteiten gaat het? Kunnen die op zichzelf risico's met zich meebrengen (kermis, vuurwerk etc.)? Hoe lang duren de activiteiten? Is het publiek deelnemer of toeschouwer? Bijvoorbeeld een evenemententerrein aan het water of aan een drukke weg. Neem uw maatregelen hier op.

3. Ruimtelijk profiel: Hoe is de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de locatie? Is het een binnen- of buitenlocatie? Zijn er meerdere activiteiten tegelijk? Is de locatie ingericht voor het organiseren van evenementen? Vergeet de calamiteitenroute voor de hulpdiensten niet. Beschrijf ook of de locatie een risico kan vormen.

Op basis van het bovenstaande profiel benoemt u de mogelijke risico's om te komen tot een aantal scenario's die specifiek van toepassing zijn op uw evenement. Het is van belang om per risico de vraag te stellen of het zich kan voordoen en wat de mogelijke gevolgen zijn. Hierbij kunt u gebruik maken van de volgende zes stappen:

1. Benoem de gevaren die samenhangen met de activiteiten die plaatsvinden tijdens het evenement
2. Benoem de personen die gevaar lopen en het gevolg/effect van het gevaar
3. Benoem de genomen voorzorgsmaatregelen
4. Analyseer op basis van de voorgaande drie stappen de risico's en beschrijf de scenario's
5. Besluit wat voor nadere maatregelen noodzakelijk zijn
6. Bepaal het restrisico¹

8. Incidentenbestrijding

Hier werkt u de genoemde relevante risico's uit in scenario's. Wie heeft er welke rol, als zo'n scenario zich daadwerkelijk voordoet? Beschrijft stapsgewijs en concreet hoe zo'n scenario wordt opgepakt en wie daarbij betrokken zijn.

9. Ordehandhaving, beveiliging en publieksveiligheid

Welke vorm van en hoeveel beveiliging wordt er ingezet voor, tijdens en na het evenement? Wanneer u gebruik maakt van een particuliere beveiligingsorganisatie dient u zorg te dragen voor het aanleveren van een beveiligingsplan.

Verder beschrijft u welke maatregelen u treft rondom openbare orde en veiligheid voor uw evenement.

Denk hier bijvoorbeeld aan:

1. *Crowd management*: is er vooral op gericht publieksstromen in veilige banen te leiden en te hoge publieksdichtheid te voorkomen. Het omvat onder meer de planning van de bewegwijzering, het plannen van de hoeveelheid en plaats van de sanitaire installaties of de volgorde en locatie van optredens op verschillende podia.
2. *Crowd control*: zijn de fysieke maatregelen om gebieden af te bakenen, de publieksstromen te reguleren met hekken en bewegwijzering, en het compartimenteren van publiek door middel van barrières.

10. Ontruiming in geval van calamiteit

Wie doet wat, waar, hoe en wanneer in het geval van een ontruiming? Vergeet daarbij niet in te gaan op de onderlinge communicatie: welke communicatiemiddelen worden gebruikt, hoe loopt de hiërarchie, wie heeft het eerste initiatief, etc.

11. Brandveiligheid

Welke maatregelen treft u om te voldoen aan de brandveiligheidseisen? Denk aan gebruikte materialen, zeker bij gebruik van tenten (incl. 'overkappingen' en de aankleding daarvan) en eventuele brandblus- en brandveiligheidsvoorzieningen.

¹ Dit zijn de risico's die ondanks de genomen maatregelen blijven bestaan.

12. Medische zorg en hygiëne

Welke maatregelen treft u ten behoeve van de medische zorg en hygiëne? Denk hierbij aan EHBO-voorzieningen, aantal hulpverleners, sanitaire voorzieningen, stromend water, maatregelen bij diverse weersomstandigheden etc.

Hoeveel EHBO-ers worden ingezet? Hoeveel hulpverleners zitten er op een vaste locatie en hoeveel zijn onderdeel van een mobiel team? Beschrijf de Eerste Hulpaanbieder. Wie verleent de Eerste Hulp en wie is de coördinator? Hoe is de communicatie tussen de Eerste Hulp? En tussen de Eerste Hulp en de organisatie? Wat is het niveau van de Eerste Hulpverleners? (BLS? ALS?). Wat voor een materialen heeft de Eerste Hulpaanbieder bij zich? Waar bevindt zich de EHBO- post en hoe is deze ingericht?

Hoeveel toiletten worden ingezet? Is er stromend water aanwezig? Hoe is het toilet aangesloten, op het riool bijvoorbeeld? Wordt er iets met water gedaan? Sproeiers, verneveling, zwembaden o.i.d.? Wordt er iets met dieren gedaan? Geitjes aaien of het berijden van paarden o.i.d.? Wordt er eten verkocht en hoe is de horeca ingericht? Professionele aanbieder of vrijwilligers? Wat voor eten, etc.

16. Verkeer en vervoer

Welke maatregelen treft u met betrekking tot verkeersregulering, parkeergelegenheid, bebording, aan- en afvoer van het publiek, openbaar vervoer etc.? In het geval van een omleiding dient u een verkeersplan aan te leveren.

17. Milieu

Welke maatregelen treft u met betrekking tot het geluidsniveau, afvoervoorziening en- verwerking, afvoer van afvalwater, afvalscheiding etc.?

Bijlage 2: Voorbeeld menukaart per 1 augustus 2017

DIENSTEN Omschrijving	Toelichting	Eenheid	Prijs (Excl transport , BTW en toeslagen)
Electra	Locaties: Westdampark Exercitieveld Groenendaal Woerden		Vast bedrag, zie Hoofdstuk
Lichtmasten (7 stuks)	Alleen op het Exercitieveld	per dag per stuk	€ 27,50

MATERIEEL Omschrijving	Toelichting	Eenheid	Prijs (Excl transport , BTW en toeslagen)
Dranghekken Max totaal beschikbaar: 114	Materiaal: Gegalvaniseerd staal Afmeting: 2,5 x 1,2 m Gewicht: 22 kg Overig: Koppelbaar	stuks per dag	€ 2,50
Bezems Max totaal beschikbaar: 20	Materiaal: Hout met kunststof Afmeting: 410 x 80 mm	stuks per dag	€ 1,00
Veiligheidshesjes	Materiaal: Polyester Afmeting: diverse maten mogelijk Kleur: Geel Gewicht: 130 gram Overig: met klittenbandsluiting	stuks	€ 5,00
Vlaggenmast	Materiaal: Hout Afmeting: 8 of 10 m lengte Kleur: houtkleurig/wit	stuks per dag	€ 18,00
Vlaggen Nederlandse en Woerdense		stuks per dag	€ 5,00
Podium	Materiaal: Staal met hout Afmeting: 2,0 x 1,0 m	per dag	€25,00
Electrapaddestoelen en kabels Max totaal beschikbaar: 6		stuks per dag	€ 10,00

Regels voor gebruik van deze menukaart:

- De materialen kunnen worden gebracht en gehaald door de gemeente Woerden
- De kosten voor materialen gelden niet voor evenementen georganiseerd door maatschappelijke organisaties zonder winstoogmerk.
- De kosten voor de inzet van diensten gelden voor alle evenementenorganisatoren.
- Middelen worden ingepland zolang de voorraad strekt. Bij gelijktijdige interesse van meerdere evenementen, worden de middelen verdeeld.

Bijlage 3: Scoringsmodel subsidies

Criteria/ Waardering	Bezoekers	Kennis van de doelgroep	De gemeente Woerden op de kaart	Samenwerking	Educatief	Uniek	Marketing	Voorwaarden
		<i>onderneemt acties om kennis van de doelgroep te vergaren</i>	<i>- belicht historie van gem. Woerden - verbindt stad-platteland</i>	<i>werkt samen met lokale organisaties</i>	<i>betreft scholen</i>		<i>bereikt de doelgroep via..</i>	<i>heeft vergunningvoorwaarden overtreden*</i>
0 punten		Nee	nee	nee	nee	Er zijn meerdere vergelijkbare evenementen in de de gemeente	Bereikt doelgroep niet	
1 punt	100 - 500					Er is één vergelijkbaar evenement in de de gemeente	Social media (1 pt. per medium) Op andere aantoonbare manieren (1 pt per goedgekeurde manier)	
2 punten	500 - 1.000							
3 punten							Eigen website	
4 punten				Ja, met één lokale organisatie				
5 punten	1.000 - 5.000	heeft afgelopen 3 jaar enquêtes afgenomen onder bezoekers en deelnemers	per thema dat aantoonbaar wordt gemaakt (max 10 pt)		ja	Er is een vergelijkbaar evenement in de regio	Via buitenreclame	
6 punten	5.000 – 10.000							
7 punten	>10.000							
8 punten				Ja, met twee lokale organisaties				
9 punten								
10 punten				Ja, meerdere lokale organisaties				
15 punten						Dit evenement is uniek in de regio		
- 2 punten								1 afwijking – vorige editie
- 5 punten								Meerdere afwijkingen – vorige editie
- 10 punten								Meerdere afwijkingen; meerdere jaren

* Onder "regio" wordt verstaan: de gemeente Nieuwkoop, Bodegraven-Reeuwijk, Ronde Venen, Montfoort en Stichtse Vecht.

* Op overtredingen wordt de organisator van het evenement gewezen, zo kort mogelijk na het constateren van de afwijkingen.

